

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

FEDERALNOG MINISTARSTVA FINANSIJA

2024.

Broj: 01-02-06-11-1-3353-7/24

Sarajevo, maj 2025.

SADRŽAJ

I.	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	2
II.	REZIME DATIH PREPORUKA.....	5
III.	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU.....	7
IV.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	8
1.	UVOD	8
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	8
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA	8
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	11
5.	OBAVLJANJE POSLOVA IZ NADLEŽNOSTI	12
5.1	Nadležnosti Ministarstva utvrđene Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o trezoru u FBiH	13
5.2	Međunarodni računovodstveni standardi za javni sektor	18
5.3	Drugostepeni upravni postupak.....	20
5.4	Vršenje ovlaštenja u privrednim društvima sa učešćem državnog kapitala iz nadležnosti FBiH.....	21
5.5	Prelazak Federalnog zavoda za penzijsko i invalidsko osiguranje na trezorski način poslovanja.....	22
5.6	Centralna harmonizacijska jedinica	23
5.7	Interna revizija	26
6.	PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE	27
6.1	Izrada i donošenje budžeta i plana poslovanja	27
6.2	Izveštavanje.....	28
7.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	28
7.1	GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA.....	28
7.1.1	Prihodi i primici	28
7.1.2	Rashodi, izdaci i finansiranje.....	29
7.1.2.1	Plaće i naknade troškova zaposlenih	29
7.1.2.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge.....	30
7.1.2.3	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	31
7.1.2.4	Kapitalni transferi	34
7.1.2.5	Nadzor nad namjenskim utroškom tekućih i kapitalnih transfera	37
7.1.2.6	Izdaci za kamate	39
7.1.2.7	Izdaci za finansijsku imovinu.....	40
7.1.2.8	Izdaci za otplatu dugova	40
7.2	BILANS STANJA.....	41
7.2.1	Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe.....	41
7.2.2	Stalna sredstva	41
7.2.3	Kratkoročne obaveze i razgraničenja.....	41
7.2.4	Dugoročne obaveze i razgraničenja	42
7.2.5	Popis imovine i obaveza	43
8.	VANBILANSNA EVIDENCIJA	44
9.	JAVNE NABAVKE	44
10.	NADLEŽNOSTI MINISTARSTVA U VEZI VOĐENJA GLAVNE KNJIGE TREZORA	45
11.	OSTALI NALAZI	52
11.1	Projekti finansirani kreditnim i grant sredstvima	52
12.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA.....	56
V.	PRILOZI	63
1.	GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	63
2.	IZJAVA RUKOVODSTVA	63

I. IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izvještaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Federalnog ministarstva finansija (u daljnjem tekstu: Ministarstvo)**, koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2024. godine, Račun prihoda i rashoda, Izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan, te Analizu iskaza – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Ministarstva na 31. 12. 2024. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Reviziju finansijskih izvještaja obavili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava.¹ Primijenjeni standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Upravljanje kvalitetom za vrhovne revizijske institucije, ISSAI 200 – Principi finansijske revizije i ISSAI 2000–2899 – standardi finansijske revizije. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja.

Nezavisni smo od Ministarstva u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Ministar je odgovoran za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

¹ Odluka o usvajanju i objavi INTOSAI Okvira profesionalnih objava („Sl. novine FBiH“, broj 17/25). INTOSAI Okvir profesionalnih objava (engl. IFPP) čini tri nivoa objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

Kao dio revizije, u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljam revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog usljed prevare, veći je od rizika nastalog usljed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Ministarstva;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja **Federalnog ministarstva finansija za 2024. godinu** izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Ministarstva za 2024. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. Nisu osigurani uslovi za primjenu odgovarajućih stopa doprinosa na naknade za rad zaposlenicima članovima komisija s obzirom na to da ove naknade nisu imale tretman prihoda od nesamostalne djelatnosti. Navedeno nije u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH i Zakona o trezoru u FBiH, kojim su utvrđene nadležnosti Ministarstva (tačka 5.1 Izvještaja);
2. Ministarstvo kao nadležna institucija za uvođenje Međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor, koji u međunarodnim okvirima predstavljaju okosnicu harmonizacije računovodstvenog izvještavanja budžetskih korisnika i koji su predviđeni Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, nije osiguralo implementaciju aktivnosti predviđenih Strategijom reforme upravljanja javnim finansijama u FBiH 2021–2025, zbog čega oni još uvijek nisu usvojeni (tačka 5.2 Izvještaja);
3. Ministarstvo se nije pridržavalo načela zakonitosti i efikasnosti jer nije rješavalo u zakonski utvrđenom roku po žalbama izjavljenim na upravne akte prvostepenih organa, u skladu sa Zakonom o upravnom postupku i Zakonom o Poreznoj upravi FBiH. Na 31. 12. 2024. godine neriješeno je bilo 5.495 predmeta (tačka 5.3 Izvještaja);

4. Utvrđeno radno vrijeme u Ministarstvu nije u skladu sa Zakonom o radu i Odlukom o radnom vremenu u federalnim organima državne službe. Također, evidencije o radnom vremenu ne vode se u skladu sa Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu, što je osnov za ostvarenje prava na plaću i drugih prava iz radnog odnosa (7.1.2.1 Izvještaja);
5. Nisu poduzete sve zakonom propisane aktivnosti za naplatu potraživanja po vanjskom dugu koja su prenesena na krajnje korisnike kreditnih sredstava i koja su plaćena iz Budžeta FBiH u iznosu od najmanje 89.303.979 KM. To nije u skladu sa članom 46. Zakona o budžetima u FBiH, kojim je propisano da su budžetski korisnici dužni provesti sve zakonom propisane radnje radi naplate potraživanja (tačka 10. Izvještaja).

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava. Primijenjeni standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Upravljanje kvalitetom za vrhovne revizijske institucije, ISSAI 400 – Principi revizije usklađenosti i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Ministarstva u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeća pitanja:

- U Registar budžetskih korisnika Federacije BiH, za koji je nadležno Ministarstvo, Parlament FBiH i Predsjednik i dva potpredsjednika FBiH upisani su kao tri budžetska korisnika, iako su registrovani kao jedno pravno lice, sa jednim identifikacionim brojem. To utiče na njihovo planiranje, realizaciju sredstava za rad i izvještavanje o izvršenju budžeta (tačka 5.1 Izvještaja);
- Od prelaska Federalnog ministarstva odbrane, Vojske FBiH i Obavještajno-sigurnosne službe FBiH na državni nivo nije utvrđen iznos ukupnog duga, zaduženja i ostalih obaveza, niti je izvršena verifikacija obaveza prema dobavljačima za plaće i naknade zaposlenika i ostale obaveze i potraživanja iskazana u Glavnoj knjizi Trezora FBiH u knjigovodstvenim evidencijama ovih institucija. Za poslove vezane za preostalu finansijsku problematiku ovih institucija zaduženo je Ministarstvo (tačka 7.1.2.3.3 i 7.2.5 Izvještaja);
- Pojedini budžetski korisnici su u ranijem periodu za razvojno-investicijske projekte otvorili namjenske račune van Jedinstvenog računa Trezora, na osnovu saglasnosti Ministarstva, što nije u skladu sa Zakonom o trezoru u FBiH. Iako je dalo instrukciju svim budžetskim korisnicima da su dužni pokrenuti aktivnosti na zatvaranju računa, Ministarstvo nije poduzimalo daljnje aktivnosti kako bi osiguralo postupanje po instrukciji, niti je osiguralo povratne informacije o zatvaranju ovih računa (tačka 11.1 Izvještaja).

Naše mišljenje nije modificovano u vezi s navedenim pitanjima.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, ministar je odgovoran da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine obezbijedio namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajnu neusklađenost kada ona postoji. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Ministarstva, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 30. 5. 2025. godine

ZAMJENICA GENERALNOG REVIZORA

Nina Džidić, s. r.

GENERALNI REVIZOR

Mirza Kudić, s. r.

II. REZIME DATIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKA	POGLAVLJE/TAČKA
1.*	Uspostaviti sistem internih kontrola u dijelu kontrolnog okruženja i kontrolnih aktivnosti shodno Zakonu o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.	4.
2.*	Dostavljanje budžeta vršiti u utvrđenim rokovima, a kod budžetskog planiranja uvažavati stvarne potrebe prilikom utvrđivanja gornje granice rashoda kod budžetskih korisnika shodno odredbama Zakona o budžetima u FBiH.	5.1
3.*	Uskladiti Registar budžetskih korisnika FBiH s Pravilnikom o utvrđivanju i načinu vođenja registra budžetskih korisnika budžeta u FBiH u dijelu pravnog statusa i potrebnih podataka budžetskih korisnika.	5.1
4.*	Izvršiti nadogradnju postojeće aplikacije za obračun plaća i naknada u dijelu obračuna po osnovu angažmana zaposlenih u komisijama, kako bi se mogao primijeniti obračun doprinosa za oporezive prihode od nesamostalne djelatnosti, i osigurati njihovo evidentiranje u okviru odgovarajućeg sintetičkog konta.	5.1
5.	Smjernicama o minimalnim standardima dodjele budžetskih sredstava putem transfera i subvencija u FBiH jasnije definisati primjenu i izuzeća, uvažiti druge specifičnosti budžetskih korisnika, te uskladiti sa Zakonom o budžetima u FBiH u cilju osiguranja njihove primjene.	5.1
6.	Osigurati realizaciju aktivnosti na uvođenju Međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor.	5.2
7.*	Rješenja po žalbama izjavljenim na upravne akte prvostepenih organa donositi u roku utvrđenom Zakonom o upravnom postupku i Zakonom o Poreznoj upravi FBiH.	5.3
8.*	Praćenje rada, upravni nadzor, nadzor nad općim aktima, monitoring i podnošenje izvještaja Vladi FBiH nad privrednim društvima iz svoje nadležnosti vršiti u skladu s Uredbom o vršenju ovlaštenja u privrednim društvima sa učešćem državnog kapitala iz nadležnosti FBiH.	5.4
9.*	Uspostaviti funkcionalnu CHJ, u skladu s Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, s ciljem intenziviranja razvoja i koordinacije interne revizije i sistema finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru na svim nivoima vlasti u FBiH, shodno Zakonu o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Zakonu o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i drugim propisima.	5.6
10.*	Godišnje finansijske izvještaje sačinjavati u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH u dijelu iskazivanja planskih vrijednosti prihoda.	7.

11.	Pravilnik o plaćama i naknadama državnih službenika i namještenika uskladiti s važećim Kolektivnim ugovorom u dijelu obračuna minulog rada.	7.1.2.1
12.*	Radno vrijeme uskladiti sa Zakonom o radu i Odlukom o radnom vremenu u federalnim organima državne službe.	7.1.2.1
13.*	Evidencije o radnom vremenu za rukovodeće državne službenike i vozača voditi u skladu s Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu.	7.1.2.1
14.*	Pravo na naknadu za troškove prevoza priznavati i isplaćivati u skladu sa Uredbom o naknadama koje nemaju karakter plaće i internim pravilnikom Ministarstva.	7.1.2.1
15.*	Naknade za rad zaposlenika u komisijama obračunavati kao oporezivi prihod od nesamostalne djelatnosti, u skladu s važećim propisima.	7.1.2.2
16.*	Propisati jasne i mjerljive kriterije za vrednovanje projekata koji se finansiraju iz kapitalnih transfera i dokumentaciju koja je dokaz ispunjenosti kriterija, s ciljem objektivnog bodovanja.	7.1.2.4
17.*	Sredstva tekućih i kapitalnih transfera odobravati ako je potvrđeno da su prethodno doznačena sredstva utrošena za utvrđene namjene u skladu s članom 57. Zakona o budžetima u FBiH.	7.1.2.5
18.*	Poduzeti aktivnosti prema nadležnim organima kako bi se riješilo pitanje vojne opreme koja je data na revers u ranijem periodu.	7.2.5
19.*	Poduzeti sve zakonom propisane radnje za naplatu potraživanja po kreditima koji su supsidijarnim sporazumima s FBiH preneseni na krajnje korisnike, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.	10.
20.*	Kursne razlike u Glavnoj knjizi Trezora, sadržane u otplatama anuiteta po vanjskom dugu, knjižiti u skladu s Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i Trezor i Uputstvom o planiranju i računovodstvenom evidentiranju vanjskog duga FBiH u Glavnoj knjizi Trezora.	10.
21.*	Obezbijediti vjerodostojnu dokumentaciju po kreditu JP „Vodovod“ d.o.o. Mostar i evidentirati potraživanja od krajnjeg korisnika u skladu s Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i Trezor i Uputstvom o planiranju i računovodstvenom evidentiranju vanjskog duga FBiH u Glavnoj knjizi Trezora.	10.
22.*	Uspostaviti odgovarajuće praćenje i izvještavanje o implementaciji razvojno-investicijskih projekata, s ciljem blagovremene realizacije projekata.	11.1

* nerealizovane preporuke iz prethodnog perioda (19)

III. KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetima u FBiH;
 - Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH;
- Zakon o izvršavanju Budžeta FBiH za 2024. godinu;
- Budžet FBiH za 2024. godinu;
- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
- Zakon o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave;
- Zakon o trezoru u FBiH;
- Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o upravnom postupku, članovi 6, 14. i 244;
- Zakon o Poreznoj upravi FBiH, član 76;
- Zakon o državnoj službi u FBiH, član 33;
- Zakon o namještenicima u organima državne službe u FBiH, član 34;
- Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH;
- Zakon o radu, član 36;
- Zakon o porezu na dohodak, članovi 2. 10. i 27;
- Zakon o doprinosima, članovi 5, 6, 10, 10.a i 11;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o dugu, zaduživanju i garancijama u FBiH;
- Zakon o izmirenju obaveza po osnovu računa stare devizne štednje u FBiH; kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Federalno ministarstvo finansija je osnovano u skladu sa Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave.² Vršiti upravne, stručne i druge poslove iz nadležnosti FBiH koji se odnose na: porezni sistem i poreznu politiku; praćenje ostvarivanja politike i mjera u oblasti deviznoga sistema u skladu sa Ustavom BiH i Zakonom o Centralnoj banci BiH,³ carine, uvozne dažbine, kreditni i bankarski sistem; sistem finansijskog poslovanja; obračunski sistem; sistem osiguranja imovine i lica; sistem taksi; doprinosa, drugih dažbina i igara na sreću; sistem finansiranja javne potrošnje; izradu i izvršenje Budžeta FBiH i godišnjeg obračuna Budžeta FBiH, nadzor nad izvršenjem Budžeta FBiH, budžetsku inspekciju, trezorsko poslovanje; upravljanje novčanim tokovima; dnevno praćenje novčanih sredstava; obaveza i potraživanja i utvrđivanje dinamike praćenja, planiranje osiguranja nedostajućih sredstava; koncentracija finansijskih sredstava radi osiguranja finansijskog tržišta; javni dug i njegovo servisiranje; kontrolu izvršavanja Budžeta FBiH i druge poslove utvrđene zakonom.

U sastavu Ministarstva su Porezna uprava FBiH i Finansijska policija FBiH.

Unutrašnja organizacija i način rada utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji iz 2022. godine, na koji je Vlada FBiH dala saglasnost. Sistematizovana su radna mjesta za 286 izvršilaca, a na 31. 12. 2024. godine bilo je zaposleno 146. Budžetom za 2024. planirani broj zaposlenih je 166.

Ministarstvom rukovodi ministar Toni Kraljević, koji je imenovan 28. 4. 2023. godine.

Sjedište Ministarstva je u Sarajevu, u Ulici Mehmeda Spahe broj 5.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Ministarstva za 2024. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilanci u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, s prekidima u periodu od novembra 2024. do maja 2025. godine.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH izvršio je finansijsku reviziju Ministarstva za 2023. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao pozitivno mišljenje o finansijskim izvještajima i mišljenje s rezervom o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvještaju su date preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka.

Ministarstvo je postupilo u skladu s članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestilo o preduzetim radnjama s ciljem prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju. Revizijom je konstatovano da nisu preduzete odgovarajuće mjere, u skladu s planiranim aktivnostima.

² „Sl. novine FBiH“, br. 19/03, 38/05, 2/06, 8/06, 61/06, 52/09, 48/11

³ „Sl. glasnik BiH“, br. 1/97, 29/02, 8/03, 13/03, 14/03, 9/05, 76/06

Uvidom u preduzete aktivnosti i analizom realizacije datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke	
1.	Isplata naknada članovima radnih tijela za utvrđene poslove i zadatke vršena je samo ukoliko su zadaci obavljani van redovnog vremena u skladu sa Uredbom o načinu osnivanja i utvrđivanja visine naknade za rad radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovodilaca federalnih organa državne službe.
2.	Postupci nabavki putem direktnih sporazuma provedeni su u skladu s odredbama člana 90. Zakona o javnim nabavkama.
3.	Okončane su aktivnosti na implementaciji projekta informatizacije evidencija i zamjene desktop aplikacije.
Djelimično realizovana preporuka	
1.	Periodični izvještaji sačinjeni su u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH, ali ne i godišnji finansijski izvještaji.
Nerealizovane preporuke	
1.	Uspostaviti sistem internih kontrola u dijelu kontrolnog okruženja i kontrolnih aktivnosti shodno Zakonu o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.
2.	Pripremu budžeta vršiti u zakonski utvrđenim rokovima, a kod budžetskog planiranja dosljedno se pridržavati odredbi Zakona o budžetima u FBiH prilikom utvrđivanja gornje granice rashoda kod budžetskih korisnika, uvažavajući stvarne potrebe.
3.	Uskladiti Registar budžetskih korisnika FBiH s Pravilnikom o utvrđivanju i načinu vođenja registra budžetskih korisnika budžeta u FBiH u dijelu pravnog statusa i potrebnih podataka budžetskih korisnika.
4.	Izvršiti nadogradnju postojeće aplikacije za obračun plaća i naknada u dijelu obračuna po osnovu angažmana zaposlenih u komisijama, kako bi se mogao primijeniti obračun doprinosa za oporezive prihode od nesamostalne djelatnosti, i osigurati njihovo evidentiranje u okviru odgovarajućeg sintetičkog konta.
5.	Rješenja po žalbama izjavljenim na upravne akte prvostepenih organa donositi u roku utvrđenom Zakonom o upravnom postupku i Zakonom o Poreznoj upravi FBiH.
6.	Vršiti nadzor nad radom i monitoring privrednih društava u skladu s Uredbom o vršenju ovlaštenja u privrednim društvima sa učešćem državnog kapitala iz nadležnosti FBiH.
7.	Uspostaviti funkcionalnu CHJ, u skladu s Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, s ciljem uspostavljanja interne revizije i sistema finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru na svim nivoima vlasti u FBiH, shodno Zakonu o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Zakonu o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i drugim propisima.
8.	Radno vrijeme uskladiti sa Zakonom o radu i Odlukom o radnom vremenu u federalnim organima državne službe.
9.	Evidencije o radnom vremenu za rukovodeće državne službenike i vozača voditi u skladu s Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu.
10.	Pravo na naknadu za troškove prevoza priznavati i isplaćivati u skladu s podzakonskim aktom i internim pravilnikom Ministarstva.

11.	Naknade za rad zaposlenika u komisijama obračunavati kao oporezivi prihod od nesamostalne djelatnosti, u skladu s važećim propisima.
12.	Propisati mjerljive kriterije za vrednovanje projekata koji se finansiraju iz kapitalnih transfera i dokumentaciju koja je dokaz ispunjenosti kriterija, s ciljem objektivnog bodovanja.
13.	Sredstva tekućih i kapitalnih transfera odobravati ako je potvrđeno da su prethodno doznačena sredstva utrošena za utvrđene namjene u skladu s članom 57. Zakona o budžetima u FBiH.
14.	Riješiti pitanje opreme koja je data na revers u ranijem periodu.
15.	Poduzeti sve zakonom propisane radnje za naplatu potraživanja po kreditima koji su supsidijarnim sporazumima s FBiH preneseni na krajnje korisnike, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.
16.	Kursne razlike u Glavnoj knjizi Trezora, sadržane u otplatama anuiteta po vanjskom dugu, knjižiti u skladu s Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i Trezor i Uputstvom o planiranju i računovodstvenom evidentiranju vanjskog duga FBiH u Glavnoj knjizi Trezora.
17.	Poduzeti aktivnosti kako bi se obezbijedila vjerodostojna dokumentacija po kreditu JP „Vodovod“ d.o.o. Mostar i evidentirala potraživanja od krajnjeg korisnika u skladu s Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i Trezor i Uputstvom o planiranju i računovodstvenom evidentiranju vanjskog duga FBiH u Glavnoj knjizi Trezora.
18.	Nastaviti aktivnosti na odgovarajućem praćenju i izvještavanju o implementaciji razvojno-investicijskih projekata i osigurati mehanizme za efikasniju kontrolu nad njima, s ciljem blagovremene realizacije projekata.
Preporuka za koju nije izvršena ocjena postupanja	
1.	Osigurati evidentiranje realizovanih sredstava za finansiranje prava utvrđenih članom 129. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju. Nije vršena ocjena postupanja po navedenoj preporuci, s obzirom na to da je potrebna izmjena zakonskog propisa koji nije u nadležnosti Ministarstva.

Nakon izvršene revizije za 2024. godinu date su ukupno 22 preporuke, od čega su tri nove i 19 preporuka koje su već date u Izvještaju o finansijskoj reviziji za 2023. godinu (18 nerealizovanih i jedna djelimično realizovana).

Postupanje po Pismu menadžmentu

U toku obavljene prethodne revizije konstatovali smo da postoje određene slabosti sistema internih kontrola, koje mogu uticati na finansijske izvještaje i pravilnost poslovanja. Putem pisma menadžmentu koje je dostavljeno nakon obavljene prethodne revizije obavijestili smo o slabostima i dali odgovarajuće preporuke, kako bi se preduzele aktivnosti s ciljem njihovog otklanjanja prije sačinjavanja godišnjih finansijskih izvještaja za 2024. godinu, i kako se one ne bi ponovile u izvještaju o finansijskoj reviziji za 2024. godinu.

U pismu menadžmentu dato je pet preporuka, od kojih su dvije implementirane, a za tri preporuke nisu preduzete aktivnosti. Preporuke koje nisu implementirane ponoviti će se u Izvještaju.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Ministarstvo u poslovanju upravlja javnim sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da interne kontrole funkcionišu u skladu s važećom regulativom.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Finansijsko upravljanje i kontrola je sveobuhvatan sistem internih kontrola koji uspostavljaju i za koji su odgovorni rukovodioci korisnika javnih sredstava, a kojim se upravljajući rizicima osigurava razumno uvjerenje da će se u ostvarivanju ciljeva budžetska i druga sredstva koristiti pravilno, ekonomično, efikasno i efektivno. Sistem internih kontrola uspostavlja se donošenjem internih propisa i akata, u skladu s važećom regulativom.

Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH⁴ i Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH⁵ nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola na osnovu COSO modela.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji uređena je unutrašnja organizacija i djelokrug organizacionih jedinica, sistematizacija radnih mjesta, rukovođenje Ministarstvom i organizacionim jedinicama, odgovornost za obavljanje poslova i dr. Organizacijske jedinice su: Kabinet ministra, Sektor za drugostepeni upravni postupak i opće pravne poslove, Sektor za privredu i finansijski sistem, Sektor za poreznu politiku, javne prihode i igre na sreću, Sektor za budžet i javne rashode, Sektor za trezor, Sektor za upravljanje dugom, Sektor za ekonomsko-finansijske i zajedničke poslove, Centralna harmonizacijska jedinica, Jedinica za internu reviziju i Jedinica za budžetsku inspekciju.

U odnosu na Pravilnik, Ministarstvo radi sa značajno manjim brojem izvršilaca s obzirom na to da je popunjenost radnih mjesta na 31. 12. 2024. godine bila 51%. Neki od sektora koji rade sa značajno manjim brojem izvršilaca su: Kabinet ministra (sistematizovano 23, a popunjeno osam), Sektor za drugostepeni upravni postupak i opće pravne poslove sistematizovano 32, a popunjeno 20), Sektor za privredu i finansijski sistem (sistematizovano 34, a popunjeno 15), Sektor za poreznu politiku, javne prihode i igre na sreću (sistematizovano 33, a popunjeno 14), Sektor za budžet i javne rashode (sistematizovano 30, a popunjeno 17), Sektor za trezor (sistematizovano 42, a popunjeno 27), Sektor za upravljanje dugom (sistematizovano 35, a popunjeno 15), Sektor za ekonomsko finansijske i zajedničke poslove (sistematizovano 28, a popunjeno 15) i Centralna harmonizacijska jedinica (sistematizovano 13, a popunjeno šest). Prema prezentovanim podacima, u toku su konkursne procedure za popunjavanje radnih mjesta u sljedećim sektorima: za poreznu politiku, javne prihode i igre na sreću, ekonomsko-finansijske i zajedničke poslove, trezor, upravljanje dugom, te u Kabinetu ministra i Centralnoj harmonizacijskoj jedinici.

Navedeno više dobiva na važnosti zbog značajnosti Ministarstva kao institucije s velikim obimom posla, kojoj je zakonski povjerena široka nadležnost, kao i zbog budžetskih sredstava kojima raspolaže. Nedovoljna popunjenost radnih mjesta i nedostatak komunikacije i koordinacije unutar pojedinih sektora mogu imati za posljedicu neadekvatno obavljanje poslova iz nadležnosti, što je konstatovano kod obavljanja poslova iz nadležnosti Sektora za drugostepeni upravni postupak i opće pravne poslove, Sektora za trezor i Centralne harmonizacijske jedinice.

Poslovima koordiniranja razvoja finansijskog upravljanja i kontrole upravlja koordinator, koji je ujedno i pomoćnik ministra u Sektoru za ekonomsko finansijske i zajedničke poslove.

Ministarstvo je usvojilo značajan broj internih akata i procedura s ciljem uspostavljanja kontrolnih aktivnosti kao jedne od komponenti sistema internih kontrola. Međutim, nije ažuriran Pravilnik o plaćama i naknadama zaposlenih iz 2017. godine, a utvrđeno radno vrijeme u Ministarstvu, kao i vrijeme dnevnog odmora, nije usklađeno sa Zakonom o radu i Odlukom o radnom vremenu, što utiče na to da se poslovi ne obavljaju u zakonski utvrđenom radnom vremenu.

⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 6/17 i 3/19

Nakon što je u novembru 2023. godine sačinjena mapa procesa, uspostavljen je i registar rizika kao baza podataka za sve informacije o rizicima. U revidiranoj godini izvršeno je ažuriranje registra rizika.

U skladu sa Zaključkom Vlade FBiH od 20. 6. 2024. godine, ažurirana je mapa poslovnih procesa i registar rizika, te je izvršen unos podataka u aplikaciju PIFC (Modul za finansijsko upravljanje i kontrolu).

Godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2024. dostavljen je Centralnoj harmonizacijskoj jedinici u zakonskom roku. U Izvještaju su navedene mjere koje se planiraju poduzeti za daljnji razvoj finansijskog upravljanja i kontrole po COSO komponentama. Također, sačinjen je Plan za razvoj finansijskog upravljanja i kontrole za 2025. godinu u skladu sa izmjenama i dopunama Pravilnika o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.

Navedeno ukazuje na to da sistem internih kontrola nije adekvatno uspostavljen, kako je utvrđeno Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH, u dijelu kontrolnog okruženja i kontrolnih aktivnosti. Naime u dijelu kontrolnog okruženja nije uspostavljen adekvatan nivo popunjenosti radnih mjesta, što utiče na blagovremeno obavljanje poslova iz nadležnosti, dok u dijelu kontrolnih aktivnosti pojedini interni akti nisu ažurirani i usklađeni sa zakonskim i drugim propisima koji su na snazi.

Izjava o fiskalnoj odgovornosti sačinjena je u skladu s članom 2. i 6. Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.

Preporuka:

- ***uspostaviti sistem internih kontrola u dijelu kontrolnog okruženja i kontrolnih aktivnosti shodno Zakonu o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.***

Prevenција korupcije

Ministarstvo je u aprilu 2023. godine ažuriralo Plan integriteta u skladu sa Zaključkom Vlade FBiH iz 2021. godine. Ministar je u junu 2023. donio Odluku o usvajanju plana integriteta (u daljnjem tekstu: Odluka), kojom je zadužen koordinator za nadzor nad provođenjem mjera i preporuka iz ažuriranog Plana integriteta, te obaveza podnošenja najmanje jednom godišnje izvještaja ministru o implementaciji mjera i preporuka iz Plana integriteta. U januaru 2025. godine sačinjen je Godišnji izvještaj o provođenju mjera i preporuka iz ažuriranog Plana integriteta za 2024. i dostavljen je ministru, te Antikorupcionom timu Vlade FBiH.

5. OBAVLJANJE POSLOVA IZ NADLEŽNOSTI

Zakonom o budžetima u FBiH, Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave i Zakonom o upravnom postupku,⁶ između ostalog, Ministarstvu je dato u nadležnost planiranje, izvršenje budžeta, izvještavanje o izvršenju budžeta FBiH, zatim zaduživanje i upravljanje dugom, računovodstvo i budžetski nadzor, kao i donošenje provedbenih akata vezanih za registar budžetskih korisnika, sadržaj budžeta i finansijskog plana, donošenje odgovarajućih instrukcija i pravilnika, računovodstvenih propisa i slično, te njihovo usaglašavanje sa zakonskim i drugim propisima i rješavanje po žalbama izjavljenim na upravne akte prvostepenih organa.

Provedenom revizijom utvrđena je neusklađenost u odnosu na odredbe Zakona o budžetima u FBiH, Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH,⁷ kao i neusklađenost u odnosu na odredbe Zakona o Poreznoj upravi FBiH⁸ i Zakona o upravnom postupku.⁹

⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 2/98, 48/99 i 61/22

⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 69/14, 14/15, 4/16, 19/18 i 97/23

⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 33/02, 28/04, 57/09, 40/10, 27/12, 7/13, 71/14, 91/15

⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 2/98, 48/99 i 61/22

5.1 Nadležnosti Ministarstva utvrđene Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o trezoru u FBiH

Poslovi iz nadležnosti u vezi s izradom budžeta nisu vršeni u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, jer su određeni dokumenti pripremljeni i usvojeni sa zakašnjenjem.

- U skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, Smjernice ekonomske i fiskalne politike za period 2024-2026. godine Ministarstvo je dostavilo Vladi FBiH 15. 5. 2023. godine, koja ih je Zaključkom¹⁰ od 1. 6. 2023. godine usvojila (rok bio do 31. 5. 2023. godine);
- Budžetske instrukcije za pripremu Budžeta FBiH za 2024. godinu dostavljene su svim budžetskim korisnicima 15. 2. 2023. godine o načinu i elementima izrade Dokumenta okvirnog budžeta FBiH za period 2024-2026. godine (u daljnjem tekstu: DOB). Ministarstvo je uz Budžetske instrukcije broj 1 za period 2024-2026. godine dostavilo „Procedure o procesu izrade finansijskog zahtjeva za organizacione jedinice budžetskog korisnika“, s ciljem osiguravanja pretpostavki za postizanje većeg nivoa kvaliteta procesa pripreme i izrade tabela prijedloga prioriteta. Svrha i cilj ovih procedura bila je da se uredi proces finansijskog planiranja, ovlasti i odgovornosti u procesu izrade finansijskog zahtjeva unutar organizacionih jedinica budžetskog korisnika. Dodatni cilj ovih procedura jeste da budžetski korisnici izrade finansijske zahtjeve koji osiguravaju efektivnu alokaciju raspoloživih budžetskih sredstava, a koji bi bili usklađeni sa njihovim ciljevima i planiranim aktivnostima, kao i strateškim prioritetima FBiH;
- Ministarstvo je 15. 6. 2023. godine dostavilo Vladi FBiH DOB, a usvojen je Zaključkom Vlade FBiH¹¹ na sjednici održanoj 4. 7. 2023. godine, kada je i dostavljen Parlamentu FBiH. Zaključkom je zaduženo Ministarstvo da, nakon što Fiskalno vijeće BiH usvoji Dokument globalnog okvira fiskalnog bilansa i politika za period 2024-2026. godine, u slučaju potrebe revidira DOB FBiH za period 2024-2026. godina i dostavi ga Vladi FBiH na razmatranje i usvajanje;
- Fiskalno vijeće u BiH je na sjednici održanoj 23. 1. 2024. godine usvojilo Dokument globalnog okvira fiskalnog bilansa i politika za period 2024-2026. godine, te je zaključen Sporazum o usvajanju Globalnog okvira fiskalnog bilansa i politika za period 2024-2026. godine između Vijeća ministara BiH, Vlade Republike Srpske i Vlade FBiH;
- Instrukcije br. 2 za pripremu Budžeta FBiH za 2024. godinu dostavljene su 14. 7. 2023. godine svim budžetskim korisnicima. **U njima je istaknuto da su budžetski korisnici dužni izvršiti i analize troškova i koristi za svaki prijedlog potrošnje, koje će pokazati u kojoj mjeri je ova potrošnja opravdana, s obzirom na to da izvještaji Ureda za reviziju za veliki dio budžetskih korisnika, kao i prethodnih godina, ukazuju na neracionalnosti i nepravilnosti kod planiranja i praćenja izvršenja budžetskih sredstava;**
- U skladu s članom 25. stav 2. Zakona o budžetima u FBiH, Ministarstvo dostavlja Vladi FBiH nacrt budžeta za sljedeću fiskalnu godinu do 31. oktobra tekuće godine. **Ministarstvo je dostavilo Vladi FBiH Prijedlog budžeta FBiH za 2024. godinu po hitnom postupku 22. 1. 2024, koji je Vlada FBiH istog dana usvojila i uputila u parlamentarnu proceduru, sa obrazloženjem, prijedlogom kapitalnih projekata za period 2024-2026. godine, kao i prijedlogom zakona o izvršavanju Budžeta FBiH za 2024. godinu;**
- Prema članu 35. Zakona o budžetima u FBiH, ako Parlament ne donese budžet prije početka fiskalne godine, privremeno se, na osnovu odluke o privremenom finansiranju, nastavlja finansiranje poslova, funkcija i programa korisnika budžeta, a najduže za prva tri mjeseca fiskalne godine. **Parlament FBiH je usvojio Budžet FBiH za 2024. godinu 26. 1. 2024. u iznosu od 7.474.800.209 KM, a za finansiranje poslova, funkcija i programa korisnika budžeta nije donesena odluka o privremenom finansiranju;**

¹⁰ V. broj: 741/2023

¹¹ V. broj: 882/2023

- Budžetom FBiH za 2024. godinu planirano je 100.000.000 KM na prihodovnoj strani – primici od finansijske imovine. U obrazloženju Prijedloga Budžeta FBiH za 2024. godinu navedeno je da, s ciljem smanjenja izloženosti banaka prema budžetu u smislu emisije dugoročnih obveznica, Vlada FBiH mogla bi prodati dio svojih potraživanja od javnih kompanija koje imaju dobar kreditni rejting, što je uslov finansijskih institucija, prvenstveno banaka za kupovinu potraživanja. Neke od kompanija koje trenutno imaju takvu finansijsku poziciju, a ujedno imaju finansijske obaveze prema Vladi FBiH su JP „Elektroprivreda BiH“ d.d. Sarajevo, JP „Elektroprivreda HZHB“ d.d. Mostar, JP „Autoceste FBiH“ d.o.o. Mostar i JP „Ceste FBiH“ d.o.o. Sarajevo, te je stoga u predloženom Budžetu FBiH za 2024. godinu planirana prodaja ovih potraživanja u iznosu od 100 miliona KM. **Nije prezentirana druga relevantna dokumentacija kojom bi se potvrdila potraživanja, kao ni način njihove realizacije;**
- Također, u budžetskim instrukcijama br. 1 i br. 2 utvrđena je osnovica za obračun plaće u iznosu od 385 KM, koja se primjenjivala od 1. 1. 2023. godine, u skladu sa postignutim Sporazumom o osnovici za obračun plaća za državne službenike i namještenike u organima državne službe i javnim ustanovama na nivou FBiH, dok je bod za obračun plaće utvrđen u iznosu od 1,00. Pored toga, definisano je da je navedene iznose osnovice i boda za obračun plaće potrebno primjenjivati i kod pripreme i izrade finansijskih zahtjeva za sredstvima iz Budžeta FBiH u periodu 2024-2026. godine. Međutim, Vlada FBiH je 22. 1. 2024. godine donijela Odluku o davanju saglasnosti na sporazum o osnovici i bodu za obračun plaća. Sporazumom o osnovici i bodu za obračun plaća utvrđena je osnovica u iznosu od 425 KM i bod u iznosu 1,00 za obračun plaća u organima vlasti FBiH u 2024. godini. Također, Sporazumom je definisano da će se osnovica i bod primjenjivati na način i od momenta kako to bude uređeno Zakonom o izvršavanju budžeta za 2024. godinu, u skladu sa članom 5. stav (1) Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH. **Napominjemo da su zahtjevi budžetskih korisnika na poziciji bruto plaća i naknada plaća manji u odnosu na odobrena sredstva.**

Planiranje budžeta zasnovano je na DOB-u, kojim su definisane gornje granice rashoda za svakog budžetskog korisnika, a budžetski korisnici su dostavili budžetske zahtjeve prema utvrđenim gornjim granicama. Ministarstvo je obavilo konsultacije sa pojedinim budžetskim korisnicima u vezi gornje granice rashoda. U skladu s članom 25. Zakona o budžetima u FBiH, Ministarstvo bi trebalo razmatrati procjene prihoda i zahtjeve korisnika za odobrenje rashoda budžetskih korisnika i, nakon konsultacija i pregovora sa budžetskim korisnicima, predložiti visinu sredstava za svakog budžetskog korisnika. S obzirom na to da prilikom konsultacija nije navedeno kako će se uvećati/smanjiti odobrena sredstva kod budžetskih korisnika, ne možemo potvrditi da je kod svih korisnika gornja granica rashoda utvrđena na realnim potrebama. Navedeno posebno ima značaja uzimajući u obzir nisku realizaciju u odnosu na planirana sredstva, zbog čega ne možemo potvrditi efikasnost planiranja i raspolaganja budžetskim sredstvima.

Ministarstvo nije dostavilo Vladi FBiH Nacrt budžeta FBiH za 2024. godinu do 31. 10. u skladu s članom 25. stav 2. Zakona o budžetima u FBiH. Navedeno je imalo za posljedicu da Parlament FBiH nije usvojio Budžet FBiH za 2024. godinu do 31. 12. 2023, što nije u skladu s članom 32. Zakona o budžetima u FBiH, niti je Odluka o privremenom finansiranju donesena u skladu s članom 35. Zakona o budžetima u FBiH.

Preporuka:

- ***dostavljanje budžeta vršiti u utvrđenim rokovima, a kod budžetskog planiranja uvažavati stvarne potrebe prilikom utvrđivanja gornje granice rashoda kod budžetskih korisnika shodno odredbama Zakona o budžetima u FBiH.***

- **Registar budžetskih korisnika FBiH koji je uspostavilo i vodi Ministarstvo nije u skladu s Pravilnikom o utvrđivanju i načinu vođenja Registra budžetskih korisnika Budžeta u FBiH,**¹² što za posljedicu ima da i Parlament FBiH i Predsjednik i dva potpredsjednika FBiH planiraju budžet kao tri budžetska korisnika s jednim identifikacijskim brojem. U članu 5. Pravilnika o utvrđivanju i vođenju registra budžetskih korisnika u FBiH navedeno je da sadrži podatke o budžetskim korisnicima budžeta u FBiH, a između ostalog odnose se na: redni broj budžetskog korisnika iz Registra (RBK), datum upisa u Registar, identifikacioni broj (ID broj), standardnu klasifikaciju djelatnosti (šifra djelatnosti) i dr., što se u ovom slučaju ne može potvrditi. Naime, prema prezentovanim podacima, svi korisnici su pojedinačno podnijeli zahtjeve za upis, iako se radi o jednom pravnom licu, te su upisani u Registar budžetskih korisnika u augustu 2014. godine.

U Registru budžetskih korisnika FBiH¹³ Ured predsjednika FBiH (1101), Ured potpredsjednika FBiH (1102) i Ured potpredsjednika FBiH (1103) u koloni budžetskih korisnika navedeni su kao tri budžetska korisnika, ali pod istim identifikacijskim brojem (4200669540004). Također, u Registru budžetskih korisnika FBiH Dom naroda Parlamenta FBiH (1001), Predstavnički dom Parlamenta FBiH (1002) i Zajednička služba Parlamenta FBiH (1003) u koloni budžetskih korisnika navedeni su kao tri budžetska korisnika, ali pod istim identifikacijskim brojem (4200594190002).

Navedeno utiče na planiranje, realizaciju sredstava za rad i izvještavanje o izvršenju budžeta Parlamenta FBiH i Predsjednika i dva potpredsjednika FBiH. Pored toga, za finansijske izvještaje pravnog lica Predsjednika i dva potpredsjednika FBiH nisu osigurani preduslovi za popunjavanje finansijskih izvještaja preuzimanjem salda sa konta stanja Glavne knjige, nego sabiranjem istovrsnih pozicija iz tri Glavne knjige, što nije u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji FBiH i Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Preporuka:

- ***uskladiti Registar budžetskih korisnika FBiH s Pravilnikom o utvrđivanju i načinu vođenja registra budžetskih korisnika budžeta u FBiH u dijelu pravnog statusa i potrebnih podataka budžetskih korisnika.***
- **U skladu s članom 13. Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti, Ministarstvo je nadležno za provjeru sadržaja izjava o fiskalnoj odgovornosti, koje korisnici dostavljaju u skladu s članom 12. Pravilnika.** Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji obavljanje navedenih poslova predviđeno je u okviru Sektora za budžet i javne rashode. Ministarstvo je 11. 5. 2022. godine donijelo Internu proceduru o postupku provjere sadržaja Izjave o fiskalnoj odgovornosti kojom je detaljnije definisan postupak provjere formalnog sadržaja, kao i ostala pitanja u vezi provjere Izjave o fiskalnoj odgovornosti. Sektor za budžet i javne rashode izvršio je provjeru formalnog sadržaja zaprimljenih izjava, upitnika i odgovarajućih priloga. Prema prezentiranim podacima, za 2024. godinu zaprimljeno je 68 izjava, od čega 66 budžetskih korisnika i dva vanbudžetska fonda. Od ukupno zaprimljenih izjava, 56 je zaprimljeno blagovremeno (10 neblagovremeno), a 48 izjava je uredno (18 neuredno). O rezultatima provjere informisana je Centralna harmonizacijska jedinica, Jedinica za budžetsku inspekciju i Jedinica za internu reviziju.
- **Članom 81. Zakona o budžetima u FBiH Ministarstvu su dati u nadležnost poslovi budžetskog nadzora kod budžetskih korisnika, odnosno poslovi inspekcijskog nadzora zakonitosti, blagovremenosti i namjenskog korištenja budžetskih sredstava kojim se nalažu mjere za otklanjanje utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti.** Ministarstvo je u novembru 2023. godine donijelo Pravilnik o načinu postupanja sa dokumentacijom s određenim stepenom tajnosti u Jedinici za budžetsku inspekciju.

¹² „Sl. novine FBiH“, br. 30/14

¹³ „Sl. novine FBiH“, br. 17/24

Članom 85. Zakona o budžetima u FBiH propisano je da je budžetski inspektor dužan čuvati poslovnu i profesionalnu tajnu i podatke za koje sazna tokom vršenja nadzora i drugih poslova iz svoje nadležnosti. Pozivajući se na ovaj član Zakona o budžetima u FBiH nisu nam prezentirane detaljnije informacije o obavljenim nadzorima. Međutim, u skladu s utvrđenim stepenom tajnosti navedeno se ne odnosi na sve podatke za koje sazna, nego samo povjerljive koje je subjekt kod kojeg je vršen nadzor definisao kao tajne.

U Godišnjem planu rada Ministarstva za 2024. u dijelu: „Unaprijediti fiskalnu stabilnost i izravnjanje u oblasti javnih finansija“ planirane su aktivnost Jedinice za budžetsku inspekciju (u daljnjem tekstu: Jedinica), koje se odnose na provođenje inspeksijskog nadzora zakonitosti, blagovremenosti i namjenskog korištenja budžetskih sredstava kojim se nalažu mjere za otklanjanje utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti i provođenje inspeksijskog nadzora nad primjenom odredbi Zakona o finansijskom poslovanju koje se odnose na ugovore između subjekata javnog prava i poduzetnika. Postupak inspeksijskog nadzora putem Jedinice uređen je Pravilnikom o obavljanju inspeksijskog nadzora. Prema prezentiranom Izvještaju za 2024. godinu, u postupku budžetskog nadzora ukupno su utvrđene 173 nezakonitosti/nepravilnosti i, shodno tome, naložene su mjere s rokovima za njihovo otklanjanje. Od navedenog broja nezakonitosti/nepravilnosti, do okončanja revizije 61 je otklonjena, dok je 112 u postupku realizacije ili osporavanja kroz upravni ili sudski postupak. U toku godine po osnovu provedenih inspeksijskih nadzora u 2024. godini utvrđen je povrat u Budžet FBiH u iznosu od 1.079.951 KM i po tom osnovu do okončanja revizije izvršen je povrat u iznosu od 169.938 KM. Također, u toku godine izvršen je povrat u iznosu od 236.357 KM (odnosi se na neizvršeni utvrđeni povrat iz ranijeg perioda).

- **U nadležnosti Ministarstva je da osigura provođenje jedinstvenih računovodstvenih procedura i donosi propise o knjigovodstvu, te sadržaju i načinu finansijskog izvještavanja za sve budžetske korisnike i vanbudžetske fondove, u skladu s članom 78. Zakona o budžetima u FBiH.** Revizijama budžetskih korisnika Budžeta FBiH utvrđeno je da obračun naknada zaposlenicima članovima komisija po osnovu angažovanja u komisijama nije imao karakter prihoda od nesamostalne djelatnosti, kako je propisano Zakonom o porezu na dohodak¹⁴ i Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dohodak¹⁵ jer nisu obračunati i uplaćeni propisani doprinosi.

Naime, naknade zaposlenicima po osnovu angažmana po bilo kom osnovu, u vezi s nesamostalnom djelatnošću, neovisno da li se ti poslovi obavljaju u toku ili izvan radnog vremena, imaju karakter oporezivog prihoda od nesamostalne djelatnosti, iz čega proizlazi obaveza poslodavca da obračuna i uplati porez i pune doprinose, u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak i Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dohodak, kao i Zakonom o doprinosima¹⁶ i Pravilnikom o načinu obračunavanja i uplate doprinosa.¹⁷ Članom 10. stav 1. Zakona o porezu na dohodak definisano je da se prihodom od nesamostalne djelatnosti smatra: bruto plaća koju zaposleniku isplaćuje poslodavac na osnovu ugovora o radu, odnosno radnog odnosa ili daje u stvarima, koristima, protuuslugama i/ili u vidu premija i drugih prihoda za rad obavljen prema njegovim uputama, osim prihoda iz člana 5. i 6. ovog Zakona. Također, istim članom, stav 2. tačka 4. definisano je da se oporezivim prihodima od nesamostalne djelatnosti smatraju i svi drugi prihodi na osnovu i u vezi sa nesamostalnom djelatnošću. Pored toga, članom 13. stav 1. Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak definisano je da se nesamostalnom djelatnošću, po osnovu koje se ostvaruju prihodi u smislu člana 10. Zakona, smatra djelatnost u kojoj zaposlenik obavlja djelatnost po uputama poslodavca, a stavom 2. definisano je da je za odlučivanje o tome da li se radi o nesamostalnoj ili samostalnoj djelatnosti odlučujuća cjelovita slika međusobnih odnosa, s tim da nesamostalnu djelatnost karakterišu i sljedeće činjenice: **poslodavac određuje vrstu, mjesto i vrijeme rada, te stavlja na raspolaganje zaposleniku sredstva za rad (npr. poslovni prostor sa opremom, radnu odjeću, potreban materijal i dr.).**

¹⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 10/8, 9/10, 44/11, 7/13, 65/13

¹⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 48/21, 77/21, 20/22, 57/22, 05/23, 85/23, 97/23, 36/24, 57/24, 101/24 i 11/25

¹⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 35/98, 54/00, 16/01, 37/01, 1/02, 17/06, 14/08, 91/15, 104/16, 34/18, 99/19, 4/21 i 06/23

¹⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 64/08; 81/08; 98/15; 6/17; 38/17; 39/18, 12/21, 06/22 i 19/23

Članom 16. Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak definisano je da se prihodima od nesamostalne djelatnosti smatraju sva primanja zaposlenika koja on ostvari po osnovu rada, bez obzira na to pod kojim nazivom ili u kojem obliku su isplaćena.

Također, članom 11. Zakona o doprinosima definisano je da uplatu doprinosa za obveznike doprinosa iz člana 4. stav 2. Zakona (doprinosi se obračunavaju i plaćaju: iz ličnih primanja i drugih prihoda osiguranika; na isplaćena lična primanja na teret poslodavca, te iz drugih izvora, koje obezbjeđuju obveznici obračunavanja i uplate doprinosa u skladu sa propisima iz oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja, zdravstvenog osiguranja i osiguranja od nezaposlenosti) vrši isplatilac plaće i drugih ličnih primanja – rezident Federacije prilikom svake isplate, i ostali obveznici doprinosa, i to: na plaće, naknade plaća i druga lična primanja zaposlenika po osnovu redovnog rada i izvan redovnog rada, doprinosi se plaćaju pri isplati plaće i primanja.

Obračun naknada vršen je prema mišljenju Ministarstva, na način da se ove naknade smatraju oporezivim prihodom po osnovu samostalne djelatnosti. **Napominjemo da je Ministarstvo više puta donosilo mišljenja/instrukcije za primjenu Zakona o porezu na dohodak, počevši od 2009. godine, u kojima je navelo da će se naknade koje poslodavac isplaćuje zaposleniku za njegovo angažovanje u raznim komisijama vezano za radni ciklus, bilo da se izvršavaju u radno vrijeme ili izvan radnog vremena, smatrati oporezivim prihodom po osnovu nesamostalne djelatnosti.**

Zatim, Ministarstvo je 2016. godine donijelo Instrukciju (br. 05-14-3-6782/16) u kojoj je zaključilo da se, po pitanju karaktera naknada ostvarenih u komisijama ili radnim grupama koje osnivaju budžetski korisnici, te njihovog poreznog tretmana, ne može generalizirati u smislu da su te naknade isplaćene zaposleniku isključivo prihod od nesamostalne djelatnosti ili isključivo prihod od povremene samostalne djelatnosti, te da se karakter angažmana treba cijeliti uzimajući u obzir svrhu i zadatke zbog kojih se komisija osniva. U tumačenju iz 2018. godine (br. 05-14-2-4343/18-1) Ministarstvo je navelo da naknade koje se isplaćuju po osnovu povremene samostalne djelatnosti, kao što su učešća u radu komisija, radnih grupa i slično, bez obzira da li ih isplaćuje poslodavac ili drugo pravno ili fizičko lice, podliježu obavezi obračunavanja i plaćanja doprinosa u skladu sa članom 10a. Zakona o doprinosima. Također, navedeno je da je porezni tretman naknada za rad u komisijama ili radnim tijelima uređen članom 12. stav 4. tačka 3. Zakona o porezu na dohodak. Napominjemo da je tačkom 3. definisano da se povremena samostalna djelatnost odnosi na: djelatnosti naučnika, umjetnika, stručnjaka, novinara, sudskih vještaka, trgovačkih putnika, akvizitera, sportskih sudija i delegata i druge djelatnosti koje se obavljaju uz neku osnovnu samostalnu ili nesamostalnu djelatnost. Sve navedeno ukazuje na to da je Ministarstvo kroz date instrukcije davalo različita tumačenja o tretmanu naknada ostvarenih u komisijama.

Također, ističemo da u postojećoj aplikaciji za obračun plaća i naknada nisu osigurani uslovi za primjenu odgovarajućih stopa doprinosa, jer ona ne podržava primjenu doprinosa na ove naknade kao da se radi o oporezivom prihodu od nesamostalne djelatnosti. Navedeno nije u skladu s nadležnostima Ministarstva utvrđenim Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o trezoru u FBiH. Ured za reviziju je i u ranijim godinama skretao pažnju na navedeno, ali nije postupljeno po preporukama. Ministarstvo je u odgovoru u Upitniku o realizaciji preporuka navelo da je kroz svoja očitovanja jasno ukazalo da je predmetna preporuka neprovodiva jer je u suprotnosti s važećim Zakonom o doprinosima i Pravilnikom o načinu obračunavanja i plaćanja doprinosa.

Preporuka:

- *izvršiti nadogradnju postojeće aplikacije za obračun plaća i naknada u dijelu obračuna po osnovu angažmana zaposlenih u komisijama, kako bi se mogao primijeniti obračun doprinosa za oporezive prihode od nesamostalne djelatnosti, i osigurati njihovo evidentiranje u okviru odgovarajućeg sintetičkog konta.*

- Na osnovu Zakona u budžetima u FBiH i Pravilnika o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH Ministarstvo je u 2024. godini donijelo nove Smjernice o minimalnim standardima dodjele budžetskih sredstava putem transfera i subvencija u FBiH (u daljnjem tekstu: Smjernice).¹⁸

Smjernicama su utvrđeni minimalni standardi dodjele budžetskih sredstava iz Budžeta FBiH, koje budžetski korisnici dodjeljuju putem transfera i subvencija za finansiranje zakonski utvrđenih prava, programa i/ili projekata drugih nivoa vlasti, neprofitnih organizacija i pojedinaca. Pored toga, definisano je da uslove i postupke iz ovih Smjernica u skladu sa svojim specifičnostima primjenjuju sve federalne institucije, kantoni i jedinice lokalne samouprave i druga pravna lica kada iz javnih sredstava dodjeljuju sredstva putem transfera i subvencija za finansiranje programa i/ili projekata drugih nivoa vlasti, neprofitnih organizacija i pojedinaca, ako posebnim propisom nije drugačije uređeno. **Smjernicama nije decidno navedeno koji posebni propis se podrazumijeva, a za primjer navodimo: akt o osnivanju, statut, ugovori o finansiranju/saradnji i dr. Ovo posebno naglašavamo s aspekta primjene Smjernica kod jedinica lokalne samouprave.**

Uvažavajući da se Smjernice primjenjuju na sve federalne institucije za dodjelu budžetskih sredstava iz budžeta, njihove odredbe nisu predviđale specifičnosti određenih institucija kao što su Parlament FBiH i Predsjednik i dva potpredsjednika FBiH.

Također, članom 21. utvrđeni su izuzeci od dodjele budžetskih sredstava putem javnog poziva, koji, između ostalog, obuhvataju dodjelu interventnih sredstava.

Za interventna sredstva definisano je da se, u slučajevima vanrednih okolnosti (poplave, klizišta i druge vanredne okolnosti usljed kojih sredstva nisu mogla biti planirana budžetom), budžetska sredstva dodjeljuju bez javnog poziva u okviru uslova i kriterija utvrđenih Odlukom o usvajanju programa utroška sredstava koji je usvojila Vlada FBiH. S obzirom na to da Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o izvršenju Budžeta FBiH za 2024. godinu nije regulisana kategorija interventnih sredstava, Smjernice uvode novu kategoriju budžetskih sredstava koja nije predviđena navedenim propisima i omogućavaju izuzeće od dodjele putem javnog poziva. To je imalo za posljedicu da budžetski korisnici koji su vršili raspodjelu interventnih sredstava nisu postupali u skladu s ovim zakonskim propisima.

Preporuka:

- ***Smjernicama o minimalnim standardima dodjele budžetskih sredstava putem transfera i subvencija u FBiH jasnije definisati primjenu i izuzeća, uvažiti druge specifičnosti budžetskih korisnika, te uskladiti sa Zakonom o budžetima u FBiH u cilju osiguranja njihove primjene.***

5.2 Međunarodni računovodstveni standardi za javni sektor

U okviru Sektora za trezor vrše se poslovi koji se, između ostalog, odnose na pripreme prednacrti i nacrti zakona, podzakonskih akata i provedbenih propisa, uspostave djelotvornog sistema za izvršenje budžeta, računovodstva i upravljanje novčanim sredstvima, razvijanje i održavanje kontnog plana, održavanje standardne budžetske klasifikacije, te koordiniranje računovodstvene metodologije sa kantonalnim trezorima.

Zakonom o računovodstvu i reviziji BiH¹⁹ iz 2004. godine definisano je da do objavljivanja međunarodnih računovodstvenih standarda za vlade i druga pravna lica iz javnog sektora, budžeti, budžetski korisnici i vanbudžetski fondovi u BiH primjenjivat će važeće propise institucija BiH, entiteta i Brčko distrikta o računovodstvu i finansijskom izvještavanju.

¹⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 37/24

¹⁹ „Sl. glasnik BiH“, br. 42/04

Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, koji je stupio na snagu 4. 3. 2021. godine, definisano je da se iz oblasti računovodstva primjenjuju, pored drugih standarda, i Međunarodni računovodstveni standardi za javni sektor (u daljnjem tekstu: MRS JS). Zakonom nije regulisan način postupanja u slučajevima neusvajanja MRS JS, dok je ranijim Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH bilo propisano da će do objavljivanja MRS JS budžetski korisnici i fondovi u ime FBiH primjenjivati posebne propise za budžetske korisnike i vanbudžetske fondove iz oblasti računovodstva i revizije u javnom sektoru.

Budući da MRS JS, čija je implementacija bila planirana Strategijom reforme upravljanja javnim finansijama u FBiH 2017–2020. u FBiH, nisu usvojeni, Strategijom reforme upravljanja javnim finansijama u FBiH 2021–2025. nastavljeno je njihovo uvođenje. Dodatak Strategiji je Akcioni plan, u kojem je planirano uvođenje kroz tri faze koje sadrže sedam podaktivnosti, počevši od 2021. godine, a rok za posljednju fazu je 2025. godina, i to: analiza trenutnog zakonodavstva, izrada GAAP analize, izrada mape puta za uvođenje MRS JS, prevođenje IPSAS standarda, početak primjene mape puta – aktivnosti prve faze, primjena mape puta – aktivnosti druge faze i primjena mape puta – aktivnosti treće faze. Napominjemo, da je primjena mape puta u skladu sa Akcionim planom trebala početi u 2022. godini.

Strategijom reforme upravljanja javnim finansijama u FBiH 2021–2025, u mjeri koja se odnosi na Računovodstvo i finansijsko izvještavanje, u tački IV.5.1 Uvođenje MRS JS u FBiH, utvrđene su obaveze Ministarstva koje se odnose na izradu GAAP analize za koju su već osigurana donatorska sredstva, a kako bi se mogle dobiti jasne preporuke u vezi sa izmjenama koje treba uraditi, a koje se odnose na zakonski okvir i računovodstvene politike koje se jednostavno mogu dovesti u saglasnost sa standardima. Nakon toga bi se počelo raditi na usaglašavanju komplikovanijih standarda i preduslova u smislu zakonskih i softverskih izmjena.

U 2022. godini poduzete su mjere na osiguranju ključnih eksperata koji bi usmjeravali proces. U toku 2023. godine prezentovane su informacije da su sredstva osigurana u iznosu od 500.000 EUR u okviru projekta IPA 2020 „EU4PFM“²⁰ pri Delegaciji Evropske unije za BiH, te je pokrenuta procedura nabavke. Rok za dostavljanje ponuda bio je 6. 11. 2023. godine, a 7. 11. 2023. godine pristupilo se evaluaciji ponuda. U komisiji za evaluaciju ponuda bio je predstavnik Ministarstva finansija i trezora BiH.

Tokom obavljanja revizije prezentiran je Akcioni plan procesa i aktivnosti za primjenu MRS JS za FBiH (u daljnjem tekstu: Akcioni plan) iz juna 2024. godine, koji je sačinio vanjski konsultant, a koji predstavlja krovni dokument procesa podrške za primjenu MRS JS za period 2025–2027. za FBiH, formulisan nakon prihvatanja konceptualnih bilješki, a sveobuhvatno, rezultat temeljne analize objektivnih okolnosti mogućnosti primjene aktivnosti koje se odnose na implementaciju MRS JS za FBiH. **Međutim, navedeni dokument nije usvojen, iako je u mjeri koja se odnosi na Računovodstvo i finansijsko izvještavanje definisano da Ministarstvo usvaja i implementira mapu puta.**

U Strategiji reforme upravljanja javnim finansijama u FBiH 2021–2025. jedna od aktivnosti u nadležnosti Ministarstva je nastavljano uvođenje Međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor, koji u međunarodnim okvirima predstavljaju okosnicu harmonizacije računovodstvenog izvještavanja budžetskih korisnika. S obzirom na period važenja Strategije, revizijom je utvrđeno da Ministarstvo, kao nadležna institucija, nije osiguralo implementaciju aktivnosti predviđenih Akcionim planom koji je dio Strategije, zbog čega MRS JS nisu usvojeni.

Preporuka:

- **osigurati realizaciju aktivnosti na uvođenju Međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor.**

²⁰ Projekat Delegacije EU za BiH za programsko budžetiranje i izvještavanje

5.3 Drugostepeni upravni postupak

U nadležnosti Ministarstva je rješavanje po žalbama izjavljenim na upravne akte prvostepenih organa u skladu s odredbama Zakona o Poreznoj upravi FBiH²¹ i Zakona o upravnom postupku.²² Članom 76. Zakona o Poreznoj upravi FBiH Ministarstvo je utvrđeno kao drugostepeni organ koji rješava po žalbi u roku od 30 dana od dana prijema žalbe od prvostepenog organa. Članom 14. Zakona o upravnom postupku definisano je da se postupak treba voditi brzo i sa što manje troškova i gubitka vremena za stranku i druge osobe koje sudjeluju u postupku, ali tako da se pribavi sve što je potrebno za pravilno utvrđivanje činjeničnog stanja i za donošenje zakonitog i pravilnog rješenja. Pored toga, rješenje o žalbi mora se donijeti i dostaviti stranci što prije, a najkasnije u roku od 30 dana računajući od dana predaje žalbe, u skladu s članom 244. Zakona o upravnom postupku.

U Godišnjem planu rada Ministarstva za 2024. godinu u dijelu: „Unaprijediti fiskalnu stabilnost i izravanje u oblasti javnih finansija“ planirana je aktivnost „Priprema i izrada prijedloga rješenja na žalbe izjavljene na prvostepena rješenja Porezne uprave i Finansijske policije“. Ova aktivnost navedena je kao kontinuirana, uz povećanje broja riješenih žalbi, a kao nosilac aktivnosti naveden je Odsjek za drugostepeni porezno-upravni postupak.

Prethodna ministrica finansija je u 2021. godini imenovala Komisiju za rješavanje po žalbama u neriješenim drugostepenim porezno-upravnim predmetima, kao stalno radno tijelo do završetka zadataka, čiji bi angažman uticao na poboljšanje efikasnosti u segmentu drugostepenog rješavanja na način da se smanji broj neriješenih predmeta, čime će se stvoriti pretpostavke za skraćenje roka potrebnog za rješavanje ostalih zaprimljenih predmeta.²³

Rješenjem ministra od 25. 9. 2024. godine imenovana je nova Komisija za rješavanje po žalbama u neriješenim drugostepenim porezno-upravnim predmetima, kao stalno radno tijelo do završetka zadataka predviđenih ovim Rješenjem. Zadatak Komisije je da priprema nacрте rješenja po žalbama na prvostepena rješenja Porezne uprave FBiH donesena u postupku prinudne naplate, postupku razreza poreza na promet nepokretnosti i poreza na imovinu i naslijeđe u ostalim porezno-upravnim predmetima, izuzev predmeta u kojima je izvršen razrez dodatne obaveze u postupcima provedenog inspekcijskog nadzora, te poslovi i zadaci vezano za pripremu nacрте rješenja po žalbama na rješenja vezano za povrate, pripreme nacрте odgovora na tužbe u pokrenutim upravnim sporovima protiv konačnih drugostepenih rješenja u predmetima zaduženim od Komisije i priprema nacрте rješenja po žalbama u drugim predmetima koji nisu u nadležnosti organizacionih jedinica u Ministarstvu niti su za njihovo rješavanje formirana radna tijela. U skladu s Rješenjem, predsjednik Komisije je dužan da ministru podnosi mjesečno izvještaj o radu najkasnije do 5. radnog dana narednog mjeseca u odnosu na mjesec za koji se podnosi izvještaj, a godišnje najkasnije do 15. januara naredne za prethodnu godinu. Za 2024. godinu izvještaji su podneseni u navedenom roku.

Prema izvještajima o radu za 2024. godinu Odsjeka za drugostepeni upravni postupak po osnovu inspekcijskog nadzora i Odsjeka za drugostepeni porezno-upravni postupak po osnovu prinudne naplate i ostalih porezno-upravnih predmeta, tokom godine zaprimljeno je 1.380 novih žalbi (920 u Odsjeku za drugostepeni porezno-upravni postupak po osnovu prinudne naplate i ostalih porezno-upravnih predmeta i 460 u Odsjeku za drugostepeni upravni postupak po osnovu inspekcijskog nadzora). Tokom godine riješena su 2.232 predmeta, i to: Odsjek za drugostepeni porezno-upravni postupak po osnovu prinudne naplate i ostalih porezno-upravnih predmeta (1.354 predmeta); Odsjek za drugostepeni upravni postupak po osnovu inspekcijskog nadzora (303 predmeta) i Komisija za rješavanje po žalbama u neriješenim drugostepenim porezno-upravnim predmetima (575 predmeta), koji su najvećim dijelom iz 2019, 2020. i 2021. godine. Na 31. 12. 2024. godine bilo je neriješeno 5.495 predmeta.

²¹ „Sl. novine FBiH“, br. 33/02, 28/04, 57/09, 40/10, 29/11 - odluka US, 27/12, 7/13, 71/14, 91/15 i 44/22

²² „Sl. novine FBiH“, br. 2/98, 48/99 i 61/22

²³ U martu, aprilu i julu 2022. godine i aprilu i junu 2023. godine donesena su rješenja o izmjeni i dopuni Rješenja o formiranju komisije.

Rješenje po žalbama izjavljenim na upravne akte prvostepenih organa nije se donosilo u roku od 30 dana, računajući od dana predaje žalbe, kako je propisano članom 244. Zakona o upravnom postupku. Zbog neblagovremenog rješavanja po žalbama nije osigurano načelo efikasnosti u skladu s članom 6. Zakona o upravnom postupku, kojim je definisano da su organi i institucije s javnim ovlaštenjima, prilikom rješavanja u upravnim stvarima, dužne osigurati efikasno ostvarivanje prava i interesa stranaka, što podrazumijeva dobru organizaciju u izvršavanju poslova organa, koja osigurava brzo, potpuno i kvalitetno rješavanje upravnih stvari u upravnom postupku, uz svestrano razmatranje tih stvari. Navedeno više dobiva na važnosti budući da žalba odlaže izvršenje rješenja u predmetima dodatno utvrđenih poreznih obaveza i predmetima u kojima se porezna prijava Porezne uprave FBiH podnosi u ime poreznog obveznika. Napominjemo da je i članom 76. Zakona o Poreznoj upravi FBiH definisano da Ministarstvo kao drugostepeni organ rješava po žalbama u roku od 30 dana od dana prijema žalbe prvostepenog organa.

Preporuka:

- ***rješenja po žalbama izjavljenim na upravne akte prvostepenih organa donositi u roku utvrđenom Zakonom o upravnom postupku i Zakonom o Poreznoj upravi FBiH.***

5.4 Vršenje ovlaštenja u privrednim društvima sa učešćem državnog kapitala iz nadležnosti FBiH

Uredbom o vršenju ovlaštenja u privrednim društvima sa učešćem državnog kapitala iz nadležnosti FBiH i njezinim izmjenama i dopunama (u daljem tekstu: Uredba),²⁴ koju je donijela Vlada FBiH, uređuje se vršenje ovlaštenja po osnovu učešća državnog kapitala u privrednim društvima iz nadležnosti FBiH.

Članom 4. Uredbe propisano je da Vlada FBiH, putem federalnih organa uprave i federalnih upravnih organizacija, vrši poslove: evidentiranja, upravnog nadzora i nadzora općih akata, praćenja rada i monitoring, uz obavezu podnošenja izvještaja federalnih organa uprave i federalnih upravnih organizacija Vladi FBiH. Također, članom 5. Uredbe definisano je da Vlada FBiH utvrđuje listu privrednih društava u kojima vrši ovlasti na osnovu učešća državnog kapitala iz nadležnosti Federacije, a listom se zadužuju federalni organi uprave i federalne upravne organizacije za praćenje rada, vršenje nadzora i podnošenje izvještaja Vladi FBiH za svako privredno društvo sa učešćem državnog kapitala iz nadležnosti Federacije.

Uredbom o izmjeni Uredbe o vršenju ovlaštenja u privrednim društvima sa učešćem državnog kapitala iz nadležnosti FBiH²⁵ koju je donijela Vlada FBiH 15. 12. 2022. godine navedeno je da Vlada FBiH vrši neposredna ovlaštenja (učešće u radu i odlučivanju skupštine, imenovanje i razrješenje članova nadzornih odbora i davanje saglasnosti za imenovanje članova uprave i njihovo razrješenje), te da praćenje rada, upravni nadzor, nadzor nad općim aktima, monitoring i podnošenje izvještaja o privrednim društvima Vladi FBiH vrše federalna ministarstva, svako u okviru svojih resora. U skladu s navedenim, Ministarstvo je obavezno ove poslove obavljati kod četiri privredna društva sa većinskim učešćem državnog kapitala, i to: Lutrija BiH d.o.o Sarajevo, Sarajevo osiguranje d.d. Sarajevo, Union banka d.d. Sarajevo i Razvojna banka FBiH.

Prema prezentiranoj dokumentaciji, utvrdili smo sljedeće:

- **Ministarstvo je 29. 8. 2024. godine dostavilo poziv i materijale članovima Vlade FBiH u funkciji članova za održavanje 43. sjednice Skupštine Razvojne banke FBiH koja je bila planirana 5. 9. 2024. godine (u pozivu je, između ostalog, navedeno da se dostavlja: Izvještaj o poslovanju banke sa finansijskim izvještajima za period 1. 1. – 31. 12. 2023. godine, Izvještaj i mišljenje vanjskog revizora o finansijskim izvještajima o poslovanju banke za period 1. 1. – 31. 12. 2023. godine, te izvještaji o radu Službe interne revizije, Odbora za reviziju i Nadzornog odbora za 2023. godinu);**

²⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 20/16,3/17,9/17,69/17, 96/17, 101/22

²⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 101/22

- za Union banku d.d. Sarajevo²⁶ i Sarajevo osiguranje d.d. Sarajevo²⁷ prezentirane su samo odluke o davanju ovlaštenja punomoćnicima za zastupanje Vlade FBiH na 47. redovnoj Skupštini dioničara društva za Union banku d.d. Sarajevo i na 43. redovnoj Skupštini Sarajevo osiguranja d.d. Sarajevo. Članom 44. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH definisano je da se Izvještaj o poslovanju, odluka o utvrđivanju finansijskih izvještaja nadležnog organa i odluka o prijedlogu raspodjele dobiti ili pokrića gubitka, predaje Finansijsko-informatičkoj agenciji najkasnije do 30. juna tekuće za prethodnu godinu, te s obzirom na navedeno nisu prezentirani izvještaji o poslovanju za 2024. godinu. **Međutim, tokom obavljanja revizije nisu prezentirani ni izvještaji o poslovanju za 2023. godinu za Sarajevo osiguranje d.d. Sarajevo i Union banku d.d. Sarajevo;**
- prezentiran nam je Izvještaj o poslovanju Lutrije BiH d.o.o. Sarajevo za 2024. godinu i Plan poslovanja za 2025. godinu sa projekcijom za 2026. i 2027, kao i Odluka o usvajanju Plana poslovanja.

Uredbom je utvrđeno da praćenje rada, upravni nadzor, nadzor nad općim aktima, monitoring i podnošenje izvještaja o privrednim društvima Vladi FBiH vrše federalna ministarstva, svako u okviru svojih resora. S obzirom na to da nam nije prezentirana sva tražena dokumentacija i aktivnosti u vezi obavljanja poslova iz nadležnosti za Razvojnu banku FBiH, Union banku d.d. Sarajevo i Sarajevo osiguranje d.d. Sarajevo, ne možemo potvrditi da je Ministarstvo vršilo poslove u skladu s Uredbom.

Preporuka:

- *praćenje rada, upravni nadzor, nadzor nad općim aktima, monitoring i podnošenje izvještaja Vladi FBiH nad privrednim društvima iz svoje nadležnosti vršiti u skladu s Uredbom o vršenju ovlaštenja u privrednim društvima sa učešćem državnog kapitala iz nadležnosti FBiH.*

5.5 Prelazak Federalnog zavoda za penzijsko i invalidsko osiguranje na trezorski način poslovanja

Aktivnosti na uvođenju Federalnog zavoda za penzijsko i invalidsko osiguranje (u daljnjem tekstu: Zavod) nisu okončane, odnosno nije osigurano evidentiranje i praćenje prihoda i rashoda namijenjenih za isplatu penzija i rad Zavoda u skladu s važećim propisima. S obzirom na to da su dosadašnje aktivnosti vezane za rad Zavoda bile regulisane Zakonom o organizaciji penzijskog i invalidskog osiguranja u FBiH, postojala je potreba da se prije prelaska Zavoda na trezorsko poslovanje izvrši usklađivanje propisa kako bi se jasno utvrdio status Zavoda, odnosno izvršilo usklađivanje Zakona o organizaciji penzijskog i invalidskog osiguranja u FBiH, Zakona o budžetima u FBiH, Zakona o trezoru u FBiH, kojima bi se regulisalo i evidentiranje prihoda i rashoda namijenjenih za isplatu penzija i rad Zavoda, praćenje svih prihoda i rashoda i izvještavanje. Ministarstvo je izmijenilo zakonske propise iz svoje nadležnosti.

Članovima 124. i 125. Zakona o PIO definisano je da se sredstva za ostvarivanje prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja i za rad Zavoda osiguravaju iz doprinosa, budžeta FBiH, budžeta Bosne i Hercegovine, izdavanja u zakup i prodaje imovine nosioca osiguranja, kamata na novčana sredstva, usluga stručne službe nosioca osiguranja, subvencija, donacija i drugih izvora u skladu sa zakonom, te kreditnih i drugih sredstava. Također, članom 130. Zakona definisano je da se finansijsko poslovanje Zavoda obavlja preko računa budžeta Federacije, te da se prihodi i sredstva za finansiranje rashoda utvrđuju finansijskim planom Zavoda, koji je sastavni dio budžeta Federacije. Istim članom, definisano je da ukoliko prihodi Zavoda ne pokrivaju rashode za isplatu penzija, potrebna razlika sredstava namirit će se iz budžeta Federacije, odnosno drugih izvora koje obezbijedi Federacija.

²⁶ Odluka o davanju ovlaštenja punomoćniku za zastupanje Vlade FBiH na 47. redovnu Skupštini dioničara Union banke d.d. Sarajevo, V. broj: 839/2024 od 5. 6. 2024. godine

²⁷ Odluka o davanju ovlaštenja punomoćniku za zastupanje Vlade FBiH na 43. redovnu Skupštini dioničara Sarajevo osiguranje d.d. Sarajevo, V. broj: 842/2024 od 5. 6. 2024. godine

Od 1. 1. 2021. godine omogućeno je iskazivanje prihoda od doprinosa u Glavnoj knjizi Zavoda u skladu s izmjenama i dopunama Pravilnika o načinu uplate, pripadnosti i raspodjele javnih prihoda u FBiH.

Prelaskom Zavoda na trezorsko poslovanje nije moguće prepoznati sredstava iz kojih su isplaćene penzije, odnosno nije vidljivo koliko je redovnih penzija isplaćeno iz sredstava doprinosa, a koliko je penzija ostvarenih po povoljnim uslovima isplaćeno iz sredstava Budžeta FBiH (povoljne penzije se isplaćuju u zbirnom iznosu korisnicima penzija). Sredstva za prava utvrđena članom 129. Zakona o PIO osiguravaju se iz Budžeta FBiH, a ne iz doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje. Napominjemo da je članom 130. tačka (4) utvrđeno: „Ukoliko prihodi nosioca osiguranja ne pokrivaju rashode za isplatu penzija, u tekućem mjesecu, potrebna razlika sredstava namirit će se iz Budžeta FBiH, odnosno drugih izvora koje obezbijedi FBiH.“ Ovakvim načinom evidentiranja prihoda i rashoda nije moguće ispoštovati odredbe ovog člana Zakona.

S obzirom na to da nisu usklađeni propisi, nije jasno utvrđen status Zavoda i nije osigurano evidentiranje prihoda i rashoda namijenjenih za isplatu penzija i rad Zavoda, praćenje svih prihoda i rashoda i izvještavanje. Prilikom planiranja i izvještavanja trebalo bi osigurati podatke o izvorima i utrošku sredstava. Iako je Zavod prešao na trezorsko poslovanje, isplata prava utvrđenih članom 129. Zakona o PIO osigurava se iz budžetskih sredstava, a ne iz sredstava doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje.

5.6 Centralna harmonizacijska jedinica

Shodno Zakonu o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Zakonu o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH,²⁸ Centralna harmonizacijska jedinica (u daljnjem tekstu: CHJ), pri Ministarstvu, nadležna je za uspostavljanje, razvoj, koordinaciju i harmonizaciju sistema finansijskog upravljanja i kontrole u organizacijama javnog sektora u FBiH, te za razvoj u oblasti interne revizije, nadzor nad implementacijom svih važećih propisa o internoj reviziji od jedinica za internu reviziju i koordinaciju rada jedinica za internu reviziju.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji u okviru CHJ sistematizovana su tri odsjeka za koje je predviđeno ukupno 13 radnih mjesta: Odsjek za razvoj sistema interne revizije, Odsjek za razvoj finansijskog upravljanja i kontrole i Odsjek za poslove certifikacije, edukacije i informisanja, a na 31. 12. 2024. godine popunjeno je šest radnih mjesta, s tim da nije popunjeno radno mjesto rukovodioca CHJ – pomoćnika ministra. Prilikom obavljanja revizije u toku je bila konkursna procedura za zapošljavanje na poziciju višeg stručnog saradnika za poslove certifikacije, edukacije i informisanja.

U prethodnom periodu CHJ je sačinila Strategiju razvoja sistema internih finansijskih kontrola u javnom sektoru FBiH 2021–2027. godine, te je sačinjen Akcioni plan Strategije razvoja sistema internih finansijskih kontrola u javnom sektoru FBiH 2021–2027. godine (u daljnjem tekstu: Akcioni plan). Prema Akcionom planu utvrđene su tri oblasti sa strateškim ciljevima: finansijsko upravljanje i kontrola, interna revizija i monitoring razvoja i kvaliteta sistema internih finansijskih kontrola u javnom sektoru FBiH. U ovim oblastima su utvrđeni: mjere, indikatori, rokovi za realizaciju i statusi.

U revidiranoj godini poduzimane su određene aktivnosti na realizaciji mjera po svim oblastima. Međutim, u oblasti finansijskog upravljanja i kontrole nisu poduzimane aktivnosti za određene mjere kao što su: procjena rizika u odnosu na ciljeve iz srednjoročnih planova, ciljeve i pokazatelje uspješnosti iz budžetskih programa, te internim aktima urediti uloge, ovlaštenja i odgovornosti aktera u realizaciji budžetskih programa. U obrazloženju CHJ-e navedeno je da je realizacija ovih mjera uslovljena razvojem programskog budžetiranja, zbog čega one nisu ni provedene.

²⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 47/08, 101/16

U 2024. godini provedena su dva ciklusa certifikacije internih revizora za javni sektor (15. i 16. ciklus), te je certificirano 39 osoba za zvanje internog revizora za javni sektor. Također, objavljeni su Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH, Smjernice o minimalnim standardima dodjele budžetskih sredstava putem transfera i subvencija u FBiH,²⁹ Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o uslovima za obavljanje poslova interne revizije u javnom sektoru u FBiH,³⁰ te u 2025. godini Metodologija za provođenje osiguranja i unapređenja kvaliteta interne revizije u organizacijama javnog sektora u FBiH.³¹

- **Finansijsko upravljanje i kontrola u organizacijama u FBiH**

Članom 16. Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH definisane su nadležnosti CHJ, a između ostalog odnose se i na vršenje analize, davanje preporuka kojima se unapređuje finansijsko upravljanje i kontrola (u daljnjem tekstu: FUK) u organizacijama u FBiH i praćenje njihove realizacije, te ocjenu adekvatnosti i efektivnosti sistema FUK-e na godišnjem nivou u svrhu prikupljanja informacija za razvoj metodologije i standarda rada. Također, članom 13. Pravilnika o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH, definisano je da ocjenu adekvatnosti i efektivnosti sistema FUK obavlja CHJ redovnom godišnjom i povremenom provjerom, a cilj provjera je praćenje provođenja i prikupljanje informacija potrebnih za poboljšanje metodologije i standarda rada. Redovna godišnja provjera provodi se na osnovu podataka iz godišnjih i konsolidovanih izvještaja o FUK-i korisnika javnih sredstava, te drugih podataka koje su korisnici javnih sredstava obavezni dostavljati Ministarstvu u skladu sa posebnim propisima. Povremena provjera provodi se na uzorku korisnika javnih sredstava neposrednim uvidom u evidencije i dokumentaciju o primjeni metodološkog okvira, razgovorom sa zaposlenima i/ili popunjavanjem odgovarajućeg upitnika, nakon čega CHJ sačinjava izvještaj za rukovodioca korisnika javnih sredstava.

U toku revidirane godine CHJ obavila je pilot aktivnost ocjene adekvatnosti i efektivnosti sistema finansijskog upravljanja i kontrole u Zavodu zdravstvenog osiguranja Hercegovačko neretvanske županije/kantona, te je sačinjen Izvještaj o ocjeni adekvatnosti i efektivnosti sistema FUK-e sa preporukama za unapređenje. Uzimajući u obzir da se odredbe Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH, primjenjuju na korisnike javnih sredstava prvog i drugog nivoa budžeta Federacije, kantone, gradove, općine, vanbudžetske fondove, pravna lica u kojima Federacija ili kanton imaju većinski vlasnički udjel, kao i na organizacije i tijela u javnom sektoru u Federaciji koja se finansiraju iz fondova i programa Evropske unije, te broj registra osoblja uključenog u FUK u organizacijama u Federaciji, konstatujemo da je potrebno intenzivirati aktivnosti za unapređenje finansijskog upravljanja i kontrole u organizacijama u FBiH.

- **Interna revizija u organizacijama u FBiH**

Zaključkom Vlade FBiH od 20. 6. 2024. godine³² kojim je usvojen Konsolidovani izvještaj interne revizije za 2023. godinu, zadužena je Jedinica za budžetsku inspekciju da nastavi vršiti nadzor u vezi s uspostavom funkcije interne revizije kod budžetskih korisnika FBiH - obveznika uspostave jedinice za internu reviziju, koristeći se podacima datim u Konsolidovanom izvještaju interne revizije za 2023. godinu.

Prema Pravilniku o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH,³³ 86 institucija obavezno je uspostaviti internu reviziju. Međutim, na osnovu dobivenih mišljenja Ministarstva u prethodnom periodu još četiri korisnika su u obavezi uspostaviti jedinicu za internu reviziju.³⁴ **Zaključno sa 31. 12. 2024. jedinica za internu reviziju sistematizovana je kod 84 institucije, a u šest jedinica lokalne samouprave nije sistematizovana.**

²⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 37/24

³⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 42/24

³¹ „Sl. novine FBiH“, br. 21/25

³² V. broj: 1000/2024

³³ „Sl. novine FBiH“, br. 49/20

³⁴ Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta, Federalno ministarstvo prostornog uređenja, Općina Novi Travnik i Općina Kiseljak

Prema prezentiranim podacima, obveznici nisu poduzimali dovoljne aktivnosti na uspostavi interne revizije u skladu sa zakonskim propisima. Naime, od ukupnog broja obveznika za uspostavu interne revizije, 43 imaju zaposlenog samo jednog internog revizora, devet ima sistematizovanu jedinicu interne revizije, ali nema nijednog zaposlenog internog revizora, a kod tri obveznika predviđena su radna mjesta samostalnih izvršilaca internih revizora, što nije u skladu s važećim propisima (nemaju jedinicu, nego predviđaju radno mjesto internog revizora). Kod 29 obveznika u jedinici interne revizije zaposlena su dva ili više internih revizora.

Najniži stepen uspostave je kod jedinica lokalne samouprave (od 41 sistematizovana je kod 32, šest nema sistematizovanu jedinicu ni radno mjesto internog revizora,³⁵ četiri imaju sistematizovanu jedinicu, ali nijednog zaposlenog internog revizora,³⁶ dok dvije imaju samo jednog sistematizovanog i zaposlenog internog revizora³⁷). Kod svih deset kantonalnih ministarstava finansija sistematizovana je jedinica, ali tri nemaju zaposlenog nijednog internog revizora,³⁸ dok tri imaju zaposlenog samo jednog internog revizora.³⁹ Od 18 vanbudžetskih fondova svi imaju sistematizovanu jedinicu za internu reviziju, ali kod sedam je zaposlen samo jedan interni revizor.⁴⁰

U skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH, CHJ obavlja provjeru kvaliteta aktivnosti interne revizije redovnom godišnjom i povremenom provjerom u svrhu prikupljanja informacija za poboljšanje metodologije i standarda rada. Redovnu godišnju provjeru kvaliteta aktivnosti interne revizije CHJ obavlja na osnovu godišnjih izvještaja interne revizije iz člana 18. ovog Zakona, dok povremenu provjeru kvaliteta aktivnosti interne revizije obavlja po potrebi kod korisnika javnih sredstava pregledom cjelokupnog vršenja interne revizije. Napominjemo da su Akcionom planom Strategije razvoja sistema internih finansijskih kontrola u javnom sektoru FBiH u djelu mjere koja se odnosi na razvoj metodologije za provjeru kvaliteta rada interne revizije u javnom sektoru u FBiH kao indikatori navedeni: izrađena metodologija za provjeru kvaliteta rada interne revizije u javnom sektoru u FBiH i broj usvojenih programa osiguranja i unapređenja kvaliteta interne revizije od rukovodioca jedinica interne revizije.

Metodologija za provođenje osiguranja i unapređenja kvaliteta interne revizije u organizacijama javnog sektora u FBiH izrađena je i objavljena u toku 2025. godine. Međutim, u toku 2024, kao ni prethodnih godina, nije prezentovana dokumentacija koja bi potvrdila da se provodi povremena provjera kvaliteta aktivnosti interne revizije u svrhu prikupljanja informacija za poboljšanje metodologije i standarda rada i efikasnijeg rukovođenja i koordiniranja internom revizijom.

Članom 6. Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH utvrđene su odgovornosti CHJ, koje se, između ostalog, odnose na implementaciju standarda za internu reviziju i Kodeksa profesionalne etike za interne revizore nakon usaglašavanja u Koordinacionom odboru. S obzirom na to da je u januaru 2025. godine počela primjena novih Globalnih standarda interne revizije, prezentovan je dopis upućen CHJ pri Ministarstvu finansija i trezora BiH prema Delegaciji Evropske unije u BiH, koji se odnosi na tehničku pomoć za ažuriranje propisa iz oblasti interne revizije u javnom sektoru u BiH. U dopisu je navedeno da je Koordinacioni odbor CHJ (u daljem tekstu: KO CHJ) na sjednici održanoj u novembru 2024. godine, zaključio da je neophodno krenuti u aktivnosti na ažuriranju propisa koji se odnose na metodologiju rada interne revizije na sva četiri nivoa vlasti u BiH, te je zatražena pomoć Delegacije Evropske unije u BiH, KO CHJ i svih centralnih harmonizacijskih jedinica na pripremi i izradi novih metodoloških dokumenata u oblasti interne revizije radi njihovog usklađivanja sa Globalnim standardima interne revizije.

³⁵ Banovići, Jajce, Jablanica, Ljubuški, Široki Brijeg i Velika Kladuša

³⁶ Hadžići, Livno, Sanski Most, Tomislavgrad i Kiseljak

³⁷ Trnovo i Vogošća

³⁸ Ministarstvo finansija Hercegovačko-neretvanskog kantona, Ministarstvo finansija Zapadnohercegovačkog kantona i Ministarstvo finansija Kantona 10

³⁹ Ministarstvo finansija Bosansko-podrinjskog kantona, Ministarstvo finansija Posavskog kantona i Ministarstvo finansija Unsko-sanskog kantona

⁴⁰ Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH, Federalni zavod za zapošljavanje, Zavod zdravstvenog osiguranja Posavskog kantona, Zavod zdravstvenog osiguranja Bosansko-podrinjskog kantona, Zavod zdravstvenog osiguranja Srednjobosanskog kantona, Zavod zdravstvenog osiguranja Zapadnohercegovačkog kantona i Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona 10

Iako je Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH donesen 2008. godine, Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH 2016, a CHJ uspostavljena 2010. godine, uspostava finansijskog upravljanja i kontrole i interne revizije u javnom sektoru još uvijek nije na zadovoljavajućem nivou. Naglašavamo da je CHJ, u skladu s članom 3. tačka 1. i članom 16. Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH, ovlaštena za razvoj, rukovođenje i koordinaciju finansijskog upravljanja i kontrole i interne revizije u javnom sektoru, harmonizaciju sistema finansijskog upravljanja i kontrole u organizacijama javnog sektora u FBiH, ocjenu adekvatnosti i efektivnosti sistema finansijskog upravljanja i kontrole u organizacijama u FBiH.

Ministarstvo nije poduzelo aktivnosti na popunjavanju CHJ i radnog mjesta pomoćnika ministra, kako bi CHJ mogla izvršavati poslove koji su joj dati u nadležnost Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.

Revizijom je konstatovano da nisu poduzimane aktivnosti na ocjeni adekvatnosti i efektivnosti sistema finansijskog upravljanja i kontrole, niti je prezentovana dokumentacija koja bi potvrdila da se provodi povremena provjera kvaliteta aktivnosti interne revizije u svrhu prikupljanja informacija za poboljšanje metodologije i standarda rada, kao i s ciljem efikasnijeg rukovođenja i koordiniranja internom revizijom u javnom sektoru.

Preporuka:

- *uspostaviti funkcionalnu CHJ, u skladu s Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, s ciljem intenziviranja razvoja i koordinacije interne revizije i sistema finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru na svim nivoima vlasti u FBiH, shodno Zakonu o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Zakonu o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i drugim propisima.*

5.7 Interna revizija

Jedinica za internu reviziju uspostavljena je za reviziju svih organizacijskih dijelova, programa, aktivnosti i procesa Ministarstva, ali i za programe, aktivnosti i procese budžetskih korisnika koji su u nadležnosti Jedinice za internu reviziju, kako je utvrđeno članom 10. stav 7. Pravilnika o kriterijima za uspostavljanje jedinice za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH⁴¹ (u daljnjem tekstu: Pravilnik).

Shodno Pravilniku, Jedinica za internu reviziju obavezna je vršiti reviziju kod 30 budžetskih korisnika, a Strateškim planom rada za period od 2024. do 2026. godine predviđeno je revidiranje programa, aktivnosti i procesa za 29⁴² budžetskih korisnika.

Godišnji plan rada za 2024.⁴³ sačinjen je na osnovu Strateškog plana rada, a njime su utvrđeni ciljevi, obim, metodologija, trajanje i resursi potrebni za obavljanje svake pojedinačne revizije za 2024. godinu. Planirane su revizije pojedinačnih procesa, i to: javne nabavke, ugovori o djelu, komisije, naknade koje nemaju karakter plaće, tekući transferi, informacioni sistemi, popis imovine, obaveza i potraživanja, izdaci za troškove službenih putovanja, vlastiti prihodi i korištenje službenih vozila. Revizije su planirane kod deset budžetskih korisnika.⁴⁴

Godišnji izvještaj o radu za 2024. sačinjen je i dostavljen ministru i Centralnoj harmonizacijskoj jedinici u utvrđenom roku. Jedinica za internu reviziju obavila je planirane revizije, te je izvršena revizija procesa s visokim rizikom i date su 53 preporuke. Provedeno je 12 preporuka, za 35 nije istekao rok za realizaciju, za tri je realizacija u toku, dok tri nisu realizovane.

⁴¹ „Sl. novine FBiH“, br. 49/20

⁴² Strateškim planom rada za period od 2024. do 2026. godine uredi potpredsjednika FBiH vode se kao dvije zasebne revizije, dok je u Pravilniku o kriterijima za uspostavljanje jedinice za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH navedeno tretirana kao jedna revizija.

⁴³ Godišnji plan Jedinice za internu reviziju za 2024. godinu od 26. 12. 2023. godine

⁴⁴ Odbor državne službe za žalbe FBiH, Gender centar FBiH, Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, Federalno ministarstvo finansija, Federalno ministarstvo okoliša i turizma, Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta, Federalna uprava za inspeksijske poslove, JU Centar za edukaciju sudija i tužilaca, Federalna novinska agencija i Finansijska policija FBiH

Nepravilnosti kod budžetskih korisnika gdje je vršena revizija odnose se na: sačinjavanje rješenja o imenovanju radnih tijela, dostavljanje tromjesečnih izvještaja o radu radnih tijela, sadržaj platnih listi, procese vezane za javne nabavke, donošenje odluka o odobravanju raspoređivanja sredstava iznad iznosa planiranog budžetom, obračun i isplatu dnevnica za službena putovanja, poštovanje Smjernica o minimalnim standardima dodjele budžetskih sredstava putem transfera, unapređenje sistema nadzora nad namjenskim utroškom sredstava transfera, popunjavanje PN 4 obrazaca i rad informacionih sistema.

Dinamika obavljanja internih revizija kod budžetskih korisnika je na zadovoljavajućem nivou s obzirom na to da je Strateškim planom rada za period 2024–2026. godine predviđeno revidiranje programa, aktivnosti i procesa za svih 30 budžetskih korisnika koji su u nadležnosti Jedinice.

6. PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE

6.1 Izrada i donošenje budžeta i plana poslovanja

Budžetom FBiH za 2024. godinu⁴⁵ Ministarstvu su odobrena sredstva u iznosu od 1.757.537.829 KM. Odnose se na: izdatke za otplate dugova (1.203.569.742 KM), tekuće transfere i druge tekuće rashode (224.991.000 KM), izdatke za kamate (208.441.930 KM), kapitalne transfere (65.000.000 KM), izdatke za materijal, sitan inventar i usluge (25.325.000 KM), izdatke za finansijsku imovinu (22.500.000 KM), plaće i naknade troškova zaposlenih (6.210.760 KM), izdatke za nabavku stalnih sredstava (917.000 KM) i doprinose (582.397 KM).

Ministarstvu su u toku godine odobrene tri unutrašnje preraspodjele sredstava u ukupnom iznosu od 12.120.906 KM, na osnovu rješenja o unutrašnjoj preraspodjeli sredstava iz Budžeta FBiH za 2024. godinu iz marta, augusta i novembra 2024. godine.

Odlukom o preraspodjeli sredstava iz Budžeta FBiH za 2024. godinu, koju je donijela Vlada FBiH 23. 12. 2024, sredstva Ministarstva na poziciji kamata na pozajmice primljene kroz državu uvećana su za 11.000.000 KM, a umanjene pozicije drugih budžetskih korisnika.

Odlukom Vlade FBiH od 13. 3. 2024. godine⁴⁶ odobrena su sredstva iz tekuće rezerve Vlade FBiH u iznosu od 12.000 KM na ekonomski kod 614300 – „Tekući transferi neprofitnim organizacijama“. Sredstva su odobrena za Agenciju za nadzor osiguranja FBiH u svrhu osiguranja sufinansiranja CEE/SEE Regionalne aktuarske konferencije i 2. kongresa Actuaire du Monde. Agencija za nadzor osiguranja FBiH dostavila je Izvještaj o utrošku sredstava 30. 8. 2024. godine.

Odlukom Vlade FBiH od 1. 8. 2024. godine⁴⁷ odobrena su sredstva iz tekuće rezerve Vlade FBiH u iznosu od 799.802 KM na ekonomski kod 614300 – „Tekući transferi neprofitnim organizacijama“. Sredstva su odobrena za Finansijsko-informatičku agenciju u svrhu namirenja potraživanja utvrđenog razreza indirektnih poreza za period april 2019. – februar 2023. godine po Rješenju Uprave za indirektno oporezivanje BiH od 22. 4. 2024. godine, te osiguranja stabilnosti poslovanja Agencije. Finansijsko-informatička agencija je 25. 10. 2024. godine dostavila Izvještaj o utrošku sredstava.

Također, Odlukom Vlade FBiH od 12. 9. 2024. godine⁴⁸ odobrena su sredstva iz tekuće rezerve Vlade FBiH u iznosu od 125.000 KM na ekonomski kod 614100 – „Tekući transferi drugim nivoima vlasti i fondovima“. Sredstva su odobrena u svrhu izmirenja obaveze po Ugovoru o dodjeli potpore iz Budžeta FBiH, za 2023. godinu od 21. 11. 2023. godine Gradu Tuzla. Grad Tuzla je 12. 12. 2024. godine dostavio Izvještaj o utrošku finansijskih sredstava dodijeljenih na ime pomoći iz Budžeta FBiH za 2023. godinu.

Uzimajući u obzir ukupno odobrena sredstva iz Budžeta FBiH, preraspodjele između budžetskih korisnika, te izdvojena sredstva iz tekuće rezerve Vlade FBiH, odobrena sredstva iznosila su 1.769.474.631 KM.

⁴⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 7/24

⁴⁶ „Sl. novine FBiH“, 21/24

⁴⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 60/24

⁴⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 73/24

Ukupna raspoloživa sredstva za 2024. godinu iznosila su 1.487.211.135 KM.

Ministarstvo je sačinilo Plan rada za 2024. godinu, kao i Trogodišnji plan rada za period 2024–2026, u skladu sa Uredbom o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringu i izvještavanju u FBiH.

6.2 Izvještavanje

Izvještaj o radu za 2024. godinu dostavljen je sa zakašnjenjem 3. 2. 2025. Federalnom zavodu za programiranje razvoja, s obzirom na to da je Uredbom o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringu i izvještavanju u FBiH utvrđeno da se izvještaj o radu ovom Zavodu dostavlja najkasnije do 31. januara tekuće za prethodnu godinu.

7. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Ministarstvo je sačinilo Godišnje finansijske izvještaje za 2024. i dostavilo ih nadležnim organima i institucijama u skladu sa važećim propisima i u utvrđenom roku. U Analizi iskaza, sačinjenoj uz godišnje računovodstvene izvještaje, obrazloženo je izvršenje budžeta u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH (u daljnjem tekstu: Pravilnik).⁴⁹

Uvidom u Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta utvrdili smo da nisu iskazane planske vrijednosti prihoda, što nije u skladu s članom 7. Pravilnika. Navedeno je uticalo na to da uporedni pokazatelji nisu realno iskazani.

U skladu s Pravilnikom, Ministarstvo je sastavljalo periodične izvještaje, kao i periodične i godišnje izvještaje za namjenske podračune.

Navedeno ukazuje na to da Godišnji finansijski izvještaji za 2024. nisu sačinjeni u skladu s odredbama Pravilnika u dijelu iskazivanja planskih vrijednosti prihoda.

Preporuka:

- ***godišnje finansijske izvještaje sačinjavati u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH u dijelu iskazivanja planskih vrijednosti prihoda.***

7.1 GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

7.1.1 Prihodi i primici

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta iskazani su prihodi u iznosu od 30.882.906 KM, i u odnosu na prethodnu godinu veći su za 754.054 KM.

Ostvareni prihodi u cijelosti se odnose na neporezne, od kojih se 99% odnosi na prihode utvrđene Zakonom o igrama na sreću⁵⁰ (30.611.161 KM). Zakonom je utvrđeno ukupno pet vrsta naknada, od kojih je za tri definisana namjena, a raspodjela prikupljenih namjenskih sredstava vrši se u skladu sa Uredbom o kriterijima za utvrđivanje korisnika i načinu raspodjele dijela prihoda ostvarenih po osnovu naknada za priređivanje igara na sreću,⁵¹ što je detaljnije obrazloženo u tački 7.1.2.3.2 Izvještaja. Sredstva prikupljena po osnovu preostale dvije naknade prihod su Budžeta FBiH.

U skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i Trezor na kratkoročno razgraničenim prihodima iskazana su neutrošena namjenska sredstva u iznosu od 52.365.944 KM na dva podračuna otvorena u okviru Jedinstvenog računa Trezora FBiH (u daljnjem tekstu: JRT FBiH). Najveći dio razgraničenih prihoda odnosi se na sredstva Garancijskog fonda (47.729.674 KM) i neutrošena sredstva s namjenskog računa (Poseban transakcijski račun za prikupljanje prihoda ostvarenih od prometa Lutrije BiH) – podračun u okviru JRT FBiH (4.636.270 KM), što je detaljno obrazloženo u tački 7.2.3 Izvještaja.

⁴⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 69/14, 14/15, 4/16, 19/18, 3/21 i 97/23

⁵⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 48/15, 60/15

⁵¹ „Sl. novine FBiH“, br. 89/15, 11/17 i 87/22

7.1.2 Rashodi, izdaci i finansiranje

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta iskazani su rashodi i izdaci u iznosu od 1.448.776.775 KM, što u odnosu na planirana sredstva u iznosu od 1.757.537.829 KM predstavlja izvršenje od 82%. Ukupni rashodi i izdaci umanjeni za izdatke za otplatu dugova i kamate (1.134.199.113 KM) iznose 314.577.663 KM.

Nerealizovani iznos sredstava od 308.761.053 KM najvećim dijelom se odnosi na izdatke za otplatu dugova (272.150.140 KM), kapitalne transfere (15.004.529 KM) izdatke za materijal i sitan inventar (13.326.867 KM), izdatke za kamate (5.662.419 KM) i tekuće transfere i druge tekuće rashode (1.144.026 KM).

7.1.2.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Bruto plaće i naknade plaća iskazane su u iznosu od 4.714.319 KM. Izvršili smo uvid u obračun plaća i naknada plaća zaposlenika za januar, april, septembar i decembar 2024. godine.

Provedenom revizijom je konstatovano da se obračun plaća vrši u skladu sa zakonskim i drugim propisima i Kolektivnim ugovorom za službenike organa uprave i sudske vlasti u FBiH⁵² (u daljnjem tekstu: Kolektivni ugovor).

Pravilnik o plaćama i naknadama državnih službenika i namještenika Federalnog ministarstva finansija (u daljnjem tekstu: Pravilnik o plaćama i naknadama) iz 2017. godine nije usklađen sa Kolektivnim ugovorom u dijelu obračuna minolog rada. Pravilnikom o plaćama i naknadama je propisano da se osnovna plaća uvećava za 0,5% za svaku započetu godinu penzijskog staža. Međutim, minuli rad se obračunava uvećanjem od 0,6% za svaku navršenu godinu do najviše 20% u skladu sa odredbama Kolektivnog ugovora.

Zakonom o radu⁵³ i Odlukom o radnom vremenu u federalnim organima državne službe⁵⁴ utvrđeno je da sedmično radno vrijeme iznosi 40 sati i raspoređuje se na pet radnih dana po osam sati. Prema Odluci, dnevni odmor u trajanju od 30 minuta ne računa se u radno vrijeme od 40 sati. Uputstvom o kućnom redu Ministarstva⁵⁵ (u daljnjem tekstu: Uputstvo) utvrđeno je radno vrijeme od 8:00 do 16:00 sati, sa uračunatom pauzom od 30 minuta, što nije u skladu sa Zakonom o radu i Odlukom o radnom vremenu u federalnim organima državne službe. Evidencije prisustva na poslu kod zaposlenika obuhvaćenih uzorkom vode se u skladu sa Uputstvom.

Pored toga, Uputstvom je definisano da se sekretar Ministarstva, pomoćnici ministra, savjetnici, načelnici jedinica i vozači u Kabinetu ministra zbog prirode posla ne evidentiraju na terminalu za evidentiranje radnog vremena. **S tim u vezi, Ministarstvo ne vodi evidencije o radnom vremenu za sve zaposlenike, što nije u skladu s odredbama Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu.**⁵⁶ **O ovoj neusklađenosti Ured za reviziju skretao je pažnju u prethodnim revizorskim izvještajima, a data je preporuka i u Pismu menadžmentu, po kojoj nije postupljeno.**

Naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 706.729 KM. Najveći dio odnosi se na: topli obrok (375.711 KM), prevoz sa posla i na posao (106.299 KM), regres za godišnji odmor (92.192 KM), otpremnine zbog odlaska u penziju (39.603 KM) i pomoć u slučaju ostalih bolesti (32.206 KM).

Uredbom o naknadama koje nemaju karakter plaće⁵⁷ definisano je da državnom službeniku i namješteniku kome nije organizovan prevoz na posao i sa posla, a čije je mjesto stanovanja udaljeno od mjesta rada najmanje dva kilometra, pripada naknada ili mjesečna karta za troškove prevoza u visini mjesečne karte gradskog, prigradskog, odnosno međugradskog saobraćaja.

⁵² „Sl. novine FBiH“, br. 98/23

⁵³ „Sl. novine FBiH“, br. 26/16, 89/18, 44/22, 39/24

⁵⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 17/06, 93/15

⁵⁵ Uputstvo o kućnom redu Ministarstva od 17. 12. 2019. godine

⁵⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 92/16

⁵⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 63/10, 22/11, 66/1, 51/12, 99/22, 15/23, 68/23

Pravilnikom o plaćama i naknadama definisano je da državni službenik i namještenik ostvaruje pravo na naknadu na osnovu pismenog zahtjeva u kojem se navodi adresa stvarnog stanovanja i da svakodnevno putuje od tog mjesta do mjesta rada, te je definisano da se uz zahtjev prilaže pismeni dokaz firme o cijeni mjesečne karte u javnom saobraćaju. **Uvidom u dokumentaciju konstatovano je da za ostvarivanje prava na naknadu za gradski prevoz zaposlenici ne prilažu zahtjeve i dokumentaciju propisanu Pravilnikom, a u većini slučajeva priložene su porezne kartice kao dokumentacija za ostvarivanje ovog prava. Također, u pojedinim slučajevima adrese korisnika prava nisu udaljene najmanje dva kilometra od mjesta rada. Navedeno ukazuje na to da nisu uspostavljene adekvatne kontrole jer je obračun naknade vršen zaposlenicima bez prethodne provjere dokumentacije, kojom se dokazuje ispunjavanje uslova za ostvarivanje prava. Za ovu nepravilnost Ured za reviziju dao je preporuku u Izvještaju o finansijskoj reviziji za 2023. godinu, po kojoj nije postupljeno.** U Upitniku o realizaciji preporuka za 2023. godinu za navedenu preporuku Ministarstvo je obrazložilo da se novi Pravilnik o plaćama i naknadama nalazi u proceduri donošenja, te se namjerava, pored ostalog, detaljnije urediti način ostvarivanja prava na naknadu za troškove prevoza državnih službenika i namještenika. Daljih aktivnosti po pitanju otklanjanja navedene nepravilnosti nije bilo do okončanja revizije.

Ocjenjivanje zaposlenika vršeno je u skladu sa Zakonom o državnoj službi u FBiH,⁵⁸ Zakonom o namještenicima u organima državne službe u FBiH⁵⁹ i Pravilnikom o ocjenjivanju rada državnih službenika u organima državne službe u FBiH.⁶⁰

Revizijom je konstatovano da odredbe Pravilnika o plaćama nisu usaglašene sa važećim Kolektivnim ugovorom u dijelu obračuna minulog rada. Također, utvrđeno radno vrijeme Ministarstva nije u skladu sa Zakonom o radu i Odlukom o radnom vremenu u federalnim organima državne službe, a ne vode se ni evidencije o radnom vremenu za sve zaposlenike, što nije u skladu sa Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu. Pored toga, za ostvarivanje prava na naknadu za gradski prevoz nisu ispunjeni svi uslovi shodno Uredbi o naknadama koje nemaju karakter plaće i Pravilniku o plaćama i naknadama.

Preporuke:

- *Pravilnik o plaćama i naknadama državnih službenika i namještenika uskladiti s važećim Kolektivnim ugovorom u dijelu obračuna minulog rada;*
- *radno vrijeme uskladiti sa Zakonom o radu i Odlukom o radnom vremenu u federalnim organima državne službe;*
- *evidencije o radnom vremenu za rukovodeće državne službenike i vozača voditi u skladu s Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu;*
- *pravo na naknadu za troškove prevoza priznavati i isplaćivati u skladu sa Uredbom o naknadama koje nemaju karakter plaće i internim pravilnikom Ministarstva.*

7.1.2.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge iskazani su u iznosu od 11.998.133 KM, a najznačajniji se odnose na ugovorene i druge posebne usluge (11.478.192 KM).

Ugovorene i druge posebne usluge najvećim dijelom odnose se na: zatezne kamate (7.981.067 KM), ostale nespomenute usluge i dažbine (850.266 KM), troškove za usluge prodaje administrativnih taksi (829.435 KM), hardverske i softverske usluge (669.478 KM), troškove spora (515.996 KM), izdatke za rad komisija (241.536 KM), usluge objavljivanja tendera i oglasa (133.247 KM), te ugovore o djelu (102.054 KM).

⁵⁸ „Sl. novine FBiH“ br. 29/03, 23/04, 39/04, 54/04, 67/05, 8/06, 4/12, 99/15

⁵⁹ „Sl. novine FBiH“ br. 45/09, 103/21

⁶⁰ „Sl. novine FBiH“ br. 30/20

Izdaci za zatezne kamate najvećim dijelom odnose se na zatezne kamate po osnovu sudskih presuda vezanih za civilne invalidnine, civilne žrtve rata, neosnovano lišenje slobode, materijalnu i nematerijalnu štetu, kao i po tužbama pravnih osoba. Provođenje rješenja o izvršenju u nadležnosti je poslovne banke kod koje je otvoren glavni račun. U skladu sa Zakonom o izvršnom postupku,⁶¹ banka obavlja naplatu redom, prema vremenu dostavljanja rješenja o izvršenju, ako zakonom nije drugačije ugovoreno. Ministarstvo samo dostavlja banci pregled do kojeg iznosa budžetom odobrenih sredstava banka može realizovati rješenja o izvršenju.

Ostale nespomenute usluge i dažbine odnose se na usluge emisije na Sarajevskoj berzi vrijednosnih papira, vođenje registra dužničkih vrijednosnih papira i usluge izrade i praćenja kreditnog rejtinga FBiH.

Izdaci za rad komisija iskazani su u neto iznosu od 241.536 KM, a najvećim dijelom odnose se na rad komisija za: savjet za računovodstvo (39.146 KM), program javnih investicija (25.974 KM), verifikaciju računa stare devizne štednje (21.830 KM), rješavanje po žalbama u neriješenim drugostepenim porezno-upravnim predmetima (21.460 KM), provođenje postupka certifikacije internih revizora za javni sektor za 2024. godinu (15.022 KM), stalnu komisiju za provođenje postupaka javnih nabavki za 2024. godinu (12.432 KM) i Odbor za likvidnost budžeta (11.248 KM). Komisije su formirane na osnovu rješenja koje je donio ministar i na osnovu rješenja o imenovanju radnih tijela koje je donijela Vlada FBiH.

Uvidom u izvještaje radnih tijela uzorkovanih u 2024. godini konstatovano je da sadrže podatke propisane odredbama Uredbe o načinu osnivanja i utvrđivanja visine naknade za rad radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovodilaca federalnih organa državne službe,⁶² te da se rad komisija obavljao izvan radnog vremena.

Na naknade koje su isplaćene članovima komisija koji su zaposlenici Ministarstva obračunat je porez u iznosu od 10%, doprinos za penzijsko i invalidsko osiguranje od 6%, doprinos za zdravstveno osiguranje od 4% te naknada za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća od 0,5%. **Obračun naknada članovima komisija koji su zaposleni u Ministarstvu nije imao tretman plaće, odnosno oporezivog prihoda od nesamostalne djelatnosti, što nije u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak i Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dohodak. Obaveza poslodavca je da obračuna i uplati poreze i doprinose u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak i Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dohodak, kao i Zakonom o doprinosima i Pravilnikom o načinu obračunavanja i uplate doprinosa. Nepravilnost u vezi obračuna naknada članovima komisija detaljno je obrazložena u tački 5.1 Izvještaja.**

Preporuka:

- ***naknade za rad zaposlenika u komisijama obračunavati kao oporezivi prihod od nesamostalne djelatnosti, u skladu s važećim propisima.***

7.1.2.3 Tekući transferi i drugi tekući rashodi

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta **tekući transferi i drugi tekući rashodi** iskazani su u iznosu od 223.846.974 KM. Struktura tekućih transfera i drugih tekućih rashoda je sljedeća: tekući transferi drugim nivoima vlasti (200.581.906 KM), tekući transferi neprofitnim organizacijama (4.168.495 KM) i drugi tekući rashodi (19.096.573 KM).

7.1.2.3.1. Tekući transferi drugim nivoima vlasti

Tekući transferi drugim nivoima vlasti odnose se na tekuće transfere: kantonima (200.000.000 KM), državi (456.906 KM) i gradovima (125.000 KM).

⁶¹ „Sl. novine FBiH“, br. 32/03, 52/03, 33/06, 39/06, 39/09, 35/12, 46/16

⁶² „Sl. novine FBiH“, br. 48/14, 77/14, 97/14, 58/15, 57/23, 28/24

Tekući transferi kantonima

Budžetom FBiH za 2024. godinu odobrena su sredstva u iznosu od 200.000.000 KM na ime tekućih transfera drugim nivoima vlasti i fondovima – kantonima, a Zakonom o izvršavanju budžeta FBiH za 2024. godinu definisano je da će se ova sredstva koristiti na osnovu Odluke o utvrđivanju kriterija i raspodjele sredstava kantonima koju donosi Vlada FBiH.

Odlukom o utvrđivanju kriterija⁶³ od 18. 12. 2024. godine utvrđena je raspodjela sredstava u iznosu od 200.000.000 KM na ime dodijele finansijske pomoći budžetima kantona. Kriteriji za raspodjelu sredstava kantonima iz tačke I. Odluke su broj stanovnika prema Popisu stanovništva, domaćinstava i stanova u Bosni i Hercegovini iz 2013. godine („Službeni glasnik BiH“, broj 60/16), uz primjenu pondera dva za Posavski i Bosansko-podrinjski kanton.

Na osnovu kriterija utvrđena je raspodjela sredstava u pojedinačnim iznosima kako slijedi:

R. br.	Kanton	Broj stanovnika	% udjela	Ponder	Iznos
1	2	3	4	5	6
1.	Tuzlanski kanton	445.028	19,46%	1	38.928.152
2.	Kanton Sarajevo	413.593	18,09%	1	36.178.423
3.	Zeničko-dobojski kanton	364.433	15,94%	1	31.878.226
4.	Unsko-sanski kanton	273.261	11,95%	1	23.903.093
5.	Srednjobosanski kanton	254.686	11,14%	1	22.278.273
6.	Hercegovačko-neretvanski kanton	222.007	9,71%	1	19.419.727
7.	Županija Zapadnohercegovačka	94.898	4,15%	1	8.301.059
8.	Posavski kanton	43.453	3,80%	2	7.601.971
9.	Hercegbosanska županija	84.127	3,68%	1	7.358.882
10.	Bosansko-podrinjski kanton	23.734	2,08%	2	4.152.192
	Ukupno	2.219.220	100,00%		200.000.000

Tačkom IV. Odluke korisnici sredstava su zaduženi da 20% dodijeljenih sredstava utroše na provođenje demografske politike i mjera u kantonima, te da izvještaj o utrošku sredstava dostave Ministarstvu najkasnije do 30. 6. 2026. godine. Članom 3. zaključenih ugovora definisano je da, u slučaju da korisnik do navedenog datuma ne dostavi Izvještaj sačinjen u skladu s članom 2. zaključenih ugovora, obavezan je vratiti cjelokupni iznos pomoći najkasnije do 30. 9. 2026. godine, sa zakonskim zateznim kamatama.

Sredstva su dodijeljena svim kantonima u decembru 2024. godine, a rok za dostavljanje izvještaja o namjenskom utrošku sredstava iz 2023. bio je do 31. 12. 2024, a ukoliko korisnik do 31. 12. 2024. ne dostavi Izvještaj, obavezan je vratiti cjelokupni iznos pomoći najkasnije do 31. 3. 2025. godine, sa zakonskim zateznim kamatama na navedeni iznos, počevši od dana isplate pa sve do povrata. Na osnovu navedenog konstatujemo da nisu ispoštovane odredbe člana 57. Zakona o budžetima u FBiH, s obzirom na to da su kantonima odobrena sredstva za 2024. godinu, a da nije istekao rok za dostavu izvještaja za 2023. godinu.

7.1.2.3.2. Tekući transferi neprofitnim organizacijama

Tekući transferi neprofitnim organizacijama iskazani su u iznosu od 4.168.495 KM, a najveći dio odnosi se na raspodjelu prihoda ostvarenih po osnovu naknada za privređivanje igara na sreću, uplaćenih u Budžet FBiH u 2023. godini. U skladu s Uredbom o kriterijima za utvrđivanje korisnika i načinu raspodjele dijela prihoda ostvarenih po osnovu naknada za privređivanje igara na sreću (u daljnjem tekstu: Uredba), dio prihoda ostvarenih po osnovu naknada za priređivanje igara na sreću iz člana 7. stav 3. Zakona o igrama na sreću raspodjeljuje se za finansiranje programa i projekata definisanih članom 2. Uredbe.

⁶³ Odluka o utvrđivanju kriterija raspodjele sredstava utvrđenih Budžetom FBiH za 2024. godinu Federalnom ministarstvu finansija sa ekonomskog koda „Tekući transferi drugim nivoima vlasti i fondovima – kantonima“ („Sl. novine FBiH“, br. 101/24)

Ministarstvo je u januaru 2024. godine dostavilo nadležnim ministarstvima informaciju da je na posebnim transakcijskim računima za prikupljanje prihoda po osnovu naknada za privređivanje igara na sreću u 2023. godini prikupljeno 4.000.000 KM. U informaciji je navedeno da, shodno članu 5. Uredbe, po okončanju propisane procedure, prikupljeni iznos sredstava će se raspodijeliti na sljedeći način: Federalno ministarstvo rada i socijalne politike 800.000 KM (20%), Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke 600.000 KM (15%), Federalno ministarstvo kulture i sporta 1.600.000 KM (40%), Federalno ministarstvo zdravstva 600.000 KM (15%) i Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta 400.000 KM (10%).

Sredstva su raspoređena na osnovu odluka Vlade FBiH o raspodjeli sredstava,⁶⁴ po ministarstvima kako slijedi: Federalno ministarstvo kulture i sporta (1.600.000 KM), Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta (372.297 KM), Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke (598.718 KM) i Federalno ministarstvo rada i socijalne politike (793.678 KM). Realizacija sredstava po osnovu naknada za privređivanje igara na sreću, uplaćenih u Budžet FBiH u 2023. godini, predmet je revizije kod ovih budžetskih korisnika.

Sredstva nisu raspoređena Federalnom ministarstvu zdravstva, budući da je Jedinica za budžetsku inspekciju u toku 2024. godine vršila inspekcijski nadzor nad utvrđivanjem zakonitosti i namjenske dodjele budžetskih sredstava u 2022. godini, po osnovu naknada za priređivanje igara na sreću uplaćenih u Budžet FBiH u 2021. godini.

7.1.2.3.3. Drugi tekući rashodi

Drugi tekući rashodi iskazani su u iznosu od 19.096.573 KM, a odnose se na: rashode po osnovu izvršenja sudskih presuda i rješenja o izvršenju (16.629.835 KM), preuzete obaveze bivšeg Federalnog ministarstva odbrane po osnovu doprinosa za PIO/MIO (1.248.384 KM), rashode po osnovu povrata više ili pogrešno uplaćenih sredstava (1.199.503 KM) i izvršenje odluka Ustavnog suda BiH i Evropskog suda za ljudska prava (18.850 KM).

Budžetom FBiH za 2024. godinu odobrena su sredstva za izmirenje neisplaćenih plaća i naknada zaposlenika bivšeg Federalnog ministarstva odbrane i Vojske FBiH (1.860.000 KM) i neisplaćenih obaveza prema dobavljačima (300.000 KM), nastalih u periodu od 1. 4. 1996. godine do 31. 12. 2002. godine, iako je Zakonom o utvrđivanju i načinu izmirenja unutrašnjih obaveza FBiH⁶⁵ utvrđeno da će se opće obaveze po osnovu unutrašnjeg duga izmiriti u periodu od pet godina, počevši od 2004. godine. Zaključkom Vlade FBiH od 27. 7. 2006. godine⁶⁶ utvrđeno je da će poslove bivšeg Federalnog ministarstva odbrane preuzeti federalni organi i federalne upravne organizacije, a Ministarstvo poslove vezane za preostalu finansijsku problematiku. Ministarstvo ni u 2024. godini nije postupilo po Zaključku Vlade FBiH od 31. 10. 2013,⁶⁷ prema kojem je bilo u obavezi da pripremi Informaciju o stanju realizacije preporuka koje se odnose na finansijske obaveze iz Izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane i Vojske FBiH za 2005. godinu.

Komisija za popis primljenih i izdatih mjenica i garancija u Sektoru za upravljanje dugom na 31. 12. 2024. godine, te za popis, usaglašavanje i pripremu naloga za knjigovodstveno zatvaranje u Glavnoj knjizi Trezora svih realizovanih obaveza prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane po osnovu neisplaćenih neto plaća, naknada i obaveza prema dobavljačima, kao i svih realizovanih obaveza Obavještajno-sigurnosne službe FBiH za 2024. godinu, imala je zadatak da izvrši popis realizovanih obaveza prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane po osnovu neisplaćenih neto plaća, naknada i obaveza prema dobavljačima, kao i svih realizovanih obaveza Obavještajno-sigurnosne službe za 2024. godinu.

⁶⁴ Odluka Vlade FBiH V. broj 1030/2024, Odluka Vlade FBiH V. broj 1569/2024, Odluka Vlade FBiH V. broj 1118/2024, Odluka Vlade FBiH V. broj 992/2024

⁶⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 66/04, 49/05, 35/06, 31/08, 32/09, 65/09, 42/11, 35/14

⁶⁶ V. broj: 396/06

⁶⁷ V. broj: 1246/13

Komisija je konstatovala da isplata obaveza prema dobavljačima bivšeg Federalnog ministarstva odbrane, kao i svih obaveza Obavještajno-sigurnosne službe FBiH na teret Budžeta za 2024. godinu, po izvršnim sudskim rješenjima za 2024. godinu, nije bilo. U vezi s iskazanim rezultatima popisa i priloženim popisnim listama, na 31. 12. 2024. godine, predložila je da se poduzmu sljedeći koraci: uvidom u rezultate popisa posljednjih nekoliko godina vidljivo je znatno smanjivanje navedenih obaveza, i Komisija je mišljenja da se obustavi komisijski popis ovih obaveza te da Ministarstvo preuzme obavezu za pripremu naloga za knjigovodstveno zatvaranje u Glavnoj knjizi Trezora svih realiziranih obaveza bivšeg Federalnog ministarstva odbrane po osnovu neisplaćenih neto plaća, naknada i obaveza prema dobavljačima, kao i svih realiziranih obaveza Obavještajno-sigurnosne službe FBiH. Također, predloženo je da se uspostavi popis izmirenih zaostalih obaveza po osnovu neuplaćenih doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje DOB PIO/MIO za zaposlenike bivšeg Federalnog ministarstva odbrane i Vojske FBiH u periodu od 24. 12. 1995. do 31. 12. 2005. godine.

Iskazano izmirenje preuzetih obaveza na poziciji drugih tekućih rashoda, u ukupnom iznosu od 1.248.384 KM, nije obuhvaćeno popisom nijedne komisije, niti je na osnovu ovih izmirenih obaveza sačinjen nalog za knjiženje za zatvaranje obaveza Federalnog ministarstva odbrane i Vojske FBiH. U postupku revizije nije prezentiran podatak o stanju duga po osnovu neizmirenih obaveza za plaće i naknade i obaveze prema dobavljačima organa koji su prešli na državni nivo, a nije izvršen niti njihov popis sa 31. 12. 2024. godine.

Nije utvrđen iznos ukupnog duga, zaduženja i ostalih obaveza Federalnog ministarstva odbrane, Vojske FBiH i Obavještajno-sigurnosne službe FBiH, kao što nije izvršena ni verifikacija obaveza prema dobavljačima za plaće i naknade zaposlenika i ostale obaveze i potraživanja iskazana u Glavnoj knjizi Trezora u knjigovodstvenim evidencijama Federalnog ministarstva odbrane, Vojske FBiH i Obavještajno-sigurnosne službe FBiH, s obzirom na to da ove institucije prelaskom na državni nivo nisu izvršile popis imovine i obaveza.

U izvještaju Komisije za popis neizmirenih obaveza po osnovu sudskih presuda i izvršnih rješenja zaprimljenih u Trezoru i neizmirenih obaveza na osnovu povrata pogrešno ili više uplaćenih javnih prihoda na JRT FBiH na 31. 12. 2024. godine nisu prezentovani podaci o tačnom iznosu duga, zaduženja i ostalih obaveza Federalnog ministarstva odbrane, Vojske FBiH i Obavještajno-sigurnosne službe FBiH budući da Ministarstvo raspolaže samo finansijskim podacima o pravosnažnim sudskim odlukama koje su zaprimljene u Ministarstvu.

7.1.2.4 Kapitalni transferi

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta kapitalni transferi iskazani su u iznosu od 49.995.471 KM, a odobreni u iznosu od 65.000.000 KM. Realizovani kapitalni transferi odnose se na kapitalne transfere jedinicama lokalne samouprave (gradovima u iznosu od 22.911.745 KM i općinama u iznosu od 27.083.726 KM). Nerealizovani iznos najvećim dijelom odnosi se na planirana sredstva u iznosu od 10.000.000 KM na poziciji „Kapitalni transferi finansijskim institucijama – Garancijski fond pri Razvojnoj banci FBiH“.

Kapitalni transferi jedinicama lokalne samouprave

Budžetom FBiH odobrena su sredstva u iznosu od 50.000.000 KM na poziciji „Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti i fondovima – kantoni i općine“. Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH za 2024. godinu, utvrđeno je da će se sredstva na ovoj poziciji koristiti na osnovu odluka o utvrđivanju kriterija i raspodjele sredstava općinama i gradovima koje donosi Vlada FBiH.

Odluku o utvrđivanju načina raspodjele i procedure za dodjelu sredstava utvrđenih Budžetom FBiH za 2024. godinu⁶⁸ Vlada FBiH je donijela 8. 4. 2024. godine, kojom je definisano da će se sredstva u iznosu od 50.000.000 KM koristiti za finansiranje/sufinansiranje projekata/zahtjeva/inicijativa koji/koje će biti implementirani/e u jedinicama lokalne samouprave iz sljedećih oblasti: putna infrastruktura, komunalna infrastruktura, objekti obrazovnog, sportskog i kulturnog karaktera i ostali objekti od značaja za jedinice lokalne samouprave, kao i finansiranje i drugih aktivnosti od značaja iz nadležnosti jedinica lokalne samouprave. Odlukom je između ostalog definisano da će Vlada FBiH objaviti Javni poziv za podnošenje prijava kojim će biti utvrđeni kriteriji za dodjelu sredstava.

Članom 24. stav 1. Zakona o izvršavanju Budžeta FBiH za 2024. godinu definisano je da će se sredstva na ovoj poziciji koristiti na osnovu odluka o utvrđivanju kriterija i raspodjele sredstava općinama i gradovima koje donosi Vlada FBiH. Odluka o utvrđivanju načina raspodjele i procedure za dodjelu sredstava utvrđenih Budžetom FBiH za 2024. godinu Federalnom ministarstvu finansija ne sadrži kriterije za raspodjelu. Međutim, tačkom IV. Odluke definisano je da će Vlada FBiH stupanjem na snagu ove Odluke objaviti Javni poziv za podnošenje prijava, a kriteriji za dodjelu sredstava će biti utvrđeni u tekstu javnog poziva, koji će utvrditi Vlada FBiH i koji će biti objavljen na internet-stranici Vlade FBiH i u dnevnim novinama, što je i učinjeno.

Vlada FBiH objavila je Javni poziv za podnošenje prijava 15. 4. 2024. godine na svojoj internet-stranici i bio je otvoren do 15. 5. 2024. godine. Prijavu na Javni poziv mogle su podnijeti jedinice lokalne samouprave, osim onih koje do momenta zatvaranja Javnog poziva nisu izvršile povrat neutrošenih/nenamjenski utrošenih sredstava dodijeljenih na osnovu Javnog poziva iz 2022. godine, na osnovu zahtjeva Federalnog ministarstva finansija za povrat sredstava na JRT Budžeta FBiH. **Također, Javnim pozivom je definisano da će prednost imati projekti koji su visokog stepena zrelosti i prioritetni za implementaciju u jedinicama lokalne samouprave te direktno doprinose boljem kvalitetu života.** Maksimalna vrijednost finansiranja u okviru ovog Javnog poziva po svim projektima/zahtjevima/inicijativama za područje jedne jedinice lokalne samouprave iznosila je do 2.000.000 KM. Izuzetno, u slučaju opravdane potrebe, moguća su odobravanja i većih iznosa, o čemu konačnu odluku donosi Vlada FBiH.

Javnim pozivom definisani su opći i posebni kriteriji. Opći kriteriji više imaju karakter obavezne dokumentacije, a utvrđeni su na način da predstavljaju osnov za ocjenu formalno-pravne ispravnosti prijave, na šta ukazuje potreba za dostavljanjem čitko popunjene, potpisane i ovjerene prijave na javni poziv, te preporuke o realizaciji projekata/zahtjeva/inicijativa – ukoliko postoji (nije definisano čija preporuka je relevantna, a prema Izvještaju komisije, ova preporuka dostavljena je samo za 61 projekat, od ukupno 345 koji su pristigli po Javnom pozivu). Navodimo da preporuka nije eliminatorni kriterij, a projekti su bodovani, iako preporuke nisu dostavljene.

U Javnom pozivu definisani su i posebni kriteriji, gdje je naglašeno da dokazi iz posebnih kriterija nisu obavezni, ali će se na osnovu njih izvršiti vrednovanje aplikacija. Posebni kriteriji odnose se na dostavu: izjave o sufinansiranju sa dokazima – sufinansiranja pojedinačnih projekata jedinice lokalne samouprave; projektno-tehničke dokumentacije (građevinska dozvola, urbanistička saglasnost i ostala odobrenja potrebna za realizaciju projekta izdata od nadležnih organa (navesti najviši nivo dokumentacije koju podnosilac zahtjeva posjeduje te dostaviti ovjerene kopije), te da nije potrebno dostavljati cjelokupne projekte, nego kopirati naslovnu stranicu i konkretni predračun radova koji odgovara vrijednosti zahtjeva, kao i zrelost projekta koja uključuje fazu projekta i očekivane rezultata realizacije.

⁶⁸ Odluka o utvrđivanju načina raspodjele i procedure za dodjelu sredstava utvrđenih Budžetom FBiH za 2024. godinu Federalnom ministarstvu finansija sa ekonomskog koda „Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti i fondovima – kantoni i općine“ općine i gradovi („Sl. novine FBiH“, br. 27/24)

Kod posebnog kriterija koji se odnosi na zrelost projekta navedeno je da će se vrednovati u zavisnosti od faze projekta i očekivanih rezultata realizacije: projekat će po završetku projektnih aktivnosti biti u funkciji; radovi na projektu su u toku; proveden postupak nabavke i sklopljen ugovor s izvođačem radova; postupak nabavke u pripremi (pripremljena tehnička dokumentacija i dokumentacija za provođenje postupka nabavke); projektno-tehnička dokumentacija u pripremi i fotodokumentacija postojećeg stanja objekta (najmanje tri karakteristične fotografije). Očekivani rezultati se mogu dostaviti u posebnoj izjavi ili će se vrednovati na osnovu izjava iz posebnih kriterija ili iz podataka sadržanih u projektnoj dokumentaciji, idejnom i glavnom projektu. U slučaju da se dostavi posebna izjava, ista treba biti ovjerena i potpisana od strane odgovorne osobe.

Vlada FBiH je 8. 4. 2024. godine donijela Rješenje o imenovanju interresorne Komisije za dodjelu sredstava općinama i gradovima iz Budžeta FBiH,⁶⁹ čiji zadatak je bio da izvrši pregled i ocjenjivanje dostavljenih projekata/zahtjeva/inicijativa i na osnovu toga sačini prijedlog korisnika sredstava na osnovu koga će Ministarstvo pripremiti odluku i dostaviti Vladi FBiH na razmatranje.

Komisija je donijela Poslovnik o radu i Procedure za izbor potencijalnih korisnika za dodjelu sredstava (u daljem tekstu: Procedure) 25. 4. 2024. godine. Komisija je u Procedurama posebne kriterije razradila na potkriterije za koje je utvrđen broj bodova koji nose od 5 do 25 bodova, pa je tako navedena spremnost sufinansiranja projekta – učešće podnosioca i drugih donatora u realizaciji projekta; odobreni projekt, građevinska dozvola, urbanistička saglasnost, saglasnost vodoprivrede, elektroprivrede; zrelost projekta i očekivani rezultati realizacije projekta - mjerljivi efekti. Procedurama je definisano da kriteriji zrelost projekta ocjenjuje svaki član komisije posebno pri čemu daje ocjenu od 0 do 5. Zbir ocjena svih članova Komisije daje ukupan broj bodova za predmetnu aplikaciju po ovom kriteriju.

Prema Zapisniku Komisije od 3. 6. 2024. godine, na Javni poziv pristigla su 354 zahtjeva, od kojih 345 blagovremeno, te devet izvan roka. Vlada FBiH je 1. 8. 2024. godine donijela Odluku o raspodjeli sredstava⁷⁰ kojom je utvrđena raspodjela u iznosu od 49.995.471 KM na općine i gradove s pojedinačnim iznosima po projektima i konačnim iznosima. Odlukom je ovlašten ministar da u ime Vlade FBiH potpiše ugovore o dodjeli, uslovima i načinu korištenju ovih sredstava, te da će Vlada FBiH sredstva doznačiti na poseban transakcijski račun općina i gradova otvoren za finansiranje/sufinansiranje projekata/zahtjeva/inicijativa.

Ministarstvo je s gradovima i općinama zaključilo ugovore o dodjeli pomoći iz Budžeta FBiH u augustu 2024. godine. Uzorkom je obuhvaćeno sedam općina i šest gradova kojima je dodijeljeno ukupno 11.414.113 KM za sufinansiranje 23 projekta. Odlukom o raspodjeli sredstava definisano je da su korisnici izvještaj o utrošku sredstva dužni dostaviti Ministarstvu najkasnije do 31. 12. 2025. godine. Također, zaključenim ugovorima propisana je obaveza korisnika da Ministarstvu dostavi izvještaj o namjenskom utrošku sredstava, koji uz narativni opis mora sadržavati izjavu o namjenskom utrošku sredstava i finansijski izvještaj, na propisanim obrascima koji su dio ugovora, najkasnije do 31. 12. 2025. godine. Ukoliko korisnik do ovog roka ne dostavi Izvještaj, obavezan je vratiti cjelokupan iznos pomoći najkasnije do 31. 3. 2026, sa zakonskim zateznim kamatama.

Pregledom uzorkom obuhvaćenih aplikacija utvrđene su nepravilnosti u dostavljenoj dokumentaciji koja je služila kao osnov za pravdanje ispunjenosti kako općih, tako i posebnih kriterija. Za pravdanje ispunjenosti posebnog kriterija koji se odnosio na projektno tehničku dokumentaciju u većini slučajeva dostavljene su naslovnice glavnih projekata iz 2015., 2018. i 2019. godine. Također, za poseban kriterij koji se odnosi na zrelost projekta i očekivane rezultate, pojedini aplikanti kao dokaz očekivanih rezultata realizacije dostavljali su izjave načelnika o zrelosti projekta i očekivanih rezultata realizacije, kao i obavještenja o nabavci sa Portala javnih nabavki, a bodovani su sa maksimalnih 25 bodova.

⁶⁹ Sastav Komisije: predsjedavajući ispred Federalnog ministarstva prometa i komunikacija i četiri člana ispred Federalnog ministarstva okoliša i turizma, Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Federalnog ministarstva prostornog uređenja i Kabineta zamjenika premijera FBiH. Za obavljanje stručnih i administrativnih poslova za potrebe Komisije imenovan je član ispred Vlade FBiH

⁷⁰ Odluka o raspodjeli sredstava utvrđenih Budžetom Federacije BiH za 2024. godinu Federalnom ministarstvu finansija sa ekonomskog koda „Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti i fondovima – kantoni i općine“ („Sl. novine FBiH“, br. 61/24)

Napominjemo da su na ovakav način načelnici sami sebi ocjenjivali projekte za koje se prijavljuju. Pored toga, u uzorkovanim aplikacijama određeni projekti su bodovani sa 0 ili 5 bodova za isti kriterij, a dostavljene su izjave načelnika da posjeduju tehničku dokumentaciju i u fazi su realizacije provođenja postupaka javnih nabavki, a dostavili su i fotodokumentaciju. Također, navodimo primjer Grada Bosanska Krupa koji je za ispunjenje ovog kriterija kod oba projekta dostavio Izjavu načelnika o zrelosti projekta i fotodokumentaciju, ali jedan projekat je bodovan sa maksimalnih 25 bodova, a drugi sa 5 bodova.

Raspodjela sredstava za sufinansiranje projekata za jedinice lokalne samouprave izvršena je na osnovu općih i posebnih kriterija utvrđenih u Javnom pozivu i razrađenih potkriterija, koji su utvrđeni Procedurama za izbor potencijalnih korisnika za dodjelu sredstava. Opći kriteriji imali su više karakter obavezne dokumentacije koja je bila osnov za ocjenu formalno-pravne ispravnosti prijave, te posebno ističemo da je jedan od općih kriterija bila preporuka o realizaciji projekta – ukoliko postoji, bez navođenja čija preporuka je relevantna. Prema Izvještaju komisije, ova preporuka dostavljena je samo za 61 projekat od ukupno 345 koji su pristigli po Javnom pozivu.

Od posebnih kriterija pažnju skrećemo na „zrelost projekta“ – faza projekta i očekivani rezultati, koji nije mjerljiv i za koji nije jasno utvrđena dokazna dokumentacija. Nejasno je kako je moguće ocijeniti zrelost projekta iz podataka sadržanih u idejnom ili glavnom projektu, ako aplikant nije u obavezi dostaviti cjelokupne projekte (u uzorku najveći broj aplikanata dostavio je samo naslovnu stranicu glavnog projekta, fotodokumentaciju ili stranice s predmjerom/predračunom radova), kako je navedeno kod projektno-tehničke dokumentacije. Također, Javnim pozivom je definisano da se „očekivani rezultati“ mogu dostaviti u posebnoj izjavi ili će se vrednovati na osnovu izjava iz posebnih kriterija ili iz podataka sadržanih u projektnoj dokumentaciji, idejnom ili glavnom projektu. Definisana dokumentacija kojom se potvrđuje ispunjenost posebnih kriterija ukazuje na netransparentnost i ostavlja prostora za moguća subjektivna postupanja prilikom pregleda i ocjene određenih projekata.

Preporuka:

- ***propisati jasne i mjerljive kriterije za vrednovanje projekata koji se finansiraju iz kapitalnih transfera i dokumentaciju koja je dokaz ispunjenosti kriterija, s ciljem objektivnog bodovanja.***

7.1.2.5 Nadzor nad namjenskim utroškom tekućih i kapitalnih transfera

Nadzor nad utroškom sredstava dodijeljenih iz Budžeta FBiH za 2023. godinu vršila je Komisija za praćenje i evaluaciju utroška tekućih transfera kantonima, gradovima i općinama u FBiH iz Budžeta FBiH za 2023, koja je formirana Rješenjem od 7. 11. 2024. godine. Rješenjem o formiranju komisije nije utvrđen rok za sačinjavanje konsolidovanog izvještaja o namjenskom utrošku sredstava.

Zaključenim ugovorima u 2023. godini definisana je obaveza dostavljanja izvještaja o namjenskom utrošku sredstava, koji uz narativni opis mora sadržavati i sljedeće obrasce: Izjavu o namjenskom utrošku sredstava i finansijski izvještaj, na propisanim obrascima koji su dio ugovora, najkasnije do 31. 12. 2024. godine, uključujući dokaz o odlivu sredstava s korisnikovog računa u obliku kopije bankovnog izvoda. Ukoliko korisnik do 31. 12. 2024. ne dostavi Izvještaj, obavezan je vratiti cjelokupan iznos pomoći najkasnije do 31. 3. 2025, sa zakonskim zateznim kamatama.

Uvidom u izvještaje o namjenskom utrošku sredstava za četiri kantona⁷¹ uzeta u uzorak konstatovali smo da su izvještaji dostavljeni u utvrđenom roku, u skladu sa zaključenim ugovorima, osim Kantona Sarajevo (mart 2025. godine) i Kantona 10 (januar 2025. godine) koji su dostavili dopunu Izvještaja, s obzirom na to da da uz prvobitne izvještaje nije dostavljen narativni opis.

⁷¹ Kanton Sarajevo, Tuzlanski kanton, Kanton 10 i Zeničko-dobojski kanton

Pregledom dokumentacije i u Izvještaju Komisije koji je u vrijeme obavljanja revizije bio u formi nacrt konstatovano je da Kanton Sarajevo nije postupio u skladu sa zaključenim ugovorom u dijelu namjenskog pravljanja sredstava. Naime, Komisija je utvrdila da je Kanton Sarajevo djelimično ispunio svoju ugovorenu obavezu po članu 2. Ugovora, te je zaprimljeni Izvještaj o utrošku sredstava Kantona Sarajevo usvojen za iznos od 36.105.651 KM (ukupno za 2023. godinu odobrena su sredstva u iznosu od 36.178.423 KM). Od ukupno neprihvaćenog iznosa od 72.772 KM, iznos od 71.822 KM nije uopće utrošen, a ostatak od 950 KM Komisija nije priznala jer je utrošeno prije uplate sredstava Ministarstva. Za iznos od 72.772 KM naloženo je da se izvrši povrat sredstva do 31. 3. 2025. godine u skladu sa zaključenim Ugovorom. Pored toga, za Tuzlanski kanton (ukupno za 2023. godinu odobrena su sredstva u iznosu od 38.928.152 KM) zaprimljeni Izvještaj o utrošku sredstava usvojen je u iznosu od 38.927.915 KM. Naime, Komisija je konstatovala da je za infrastrukturne projekte utrošeno 19.463.839 KM, te da nije utrošen iznos od 237 KM, za što je nalaženo da se izvrši povrat sredstva do 31. 3. 2025. godine u skladu sa zaključenim Ugovorom.

Uvidom u izvještaje o namjenskom utrošku sredstava za 16 gradova i pet općina⁷² uzetih u uzorak utvrdili smo da su se doznačena sredstva koristila u svrhe naznačene Javnim pozivom, dostavljeni su izvještaji o namjenskom utrošku sredstava uz preostalu dokumentaciju utvrđenu zaključenim ugovorima (obrazac za finansijski izvještaj, izjavu o namjenskom utrošku sredstava, narativni opis utroška sredstva i dokaz o odlivu sredstava s računa - izvode). Za Općinu Bosanski Petrovac (ukupno za 2023. godinu odobrena su sredstva u iznosu od 715.000 KM) konstatovano je da je Izvještaj o utrošku sredstava usvojen za iznos od 125.000 KM (jednokratna finansijska pomoć) i za iznos od 90.000 KM (Asfaltiranje puteva u MZ Bjelaj), odnosno za ukupan iznos od 215.000 KM, dok je ukupan iznos od 500.000 KM (400.000 KM - Projektiranje i izgradnja postrojenja prečistača otpadnih voda i 100.000 KM - Izgradnja sekundarnih vodovoda gradske kanalizacije Pekiska-Ploča Bosanski Petrovac) izvršen povrat u martu 2025. godine. Iako je zaključenim ugovorima propisana obaveza korisnika da Ministarstvu dostavi izvještaj o namjenskom utrošku sredstava, koji uz narativni opis mora sadržavati izjavu o namjenskom utrošku sredstava i finansijski izvještaj, na propisanim obrascima koji su dio ugovora, najkasnije do 31. 12. 2024. godine, u Izvještaju komisije navedeno je da je tek 10. 3. 2025. godine zaprimljen narativni opis upotrebe sredstava za jednokratnu finansijsku pomoć i narativni opis upotrebe sredstava za kapitalne projekte.

Za općinu Kakanj (odobrena sredstva u 2023. godini u iznosu od 551.892 KM), usvojen je Izvještaj o utrošku sredstava za iznos od 125.000 KM (jednokratna finansijska pomoć), za iznos od 170.655 KM (Izgradnja distributivne mreže vodovoda Zagrađe – odobrena sredstva za ovaj projekat 301.892 KM) i za iznos od 250.000 KM (Toplifikacija MZ Povezice), odnosno za ukupan iznos od 545.655 KM, dok je za iznos neutrošenih sredstava 131.237 KM (Izgradnja distributivne mreže vodovoda Zagrađe) izvršen povrat u martu 2025. godine. Također, za općinu Vitez (odobrena sredstva u 2023. godini u iznosu od 507.278 KM), usvojen je Izvještaj o utrošku sredstava za iznos od 506.686 KM, uz napomenu da je izvršen povrat sredstava u iznosu od 592 KM u januaru 2025. godine.

Komisija do okončanja revizije nije sačinila konsolidovani izvještaj za praćenje i evaluaciju utroška tekućih transfera kantonima, gradovima i općinama u FBiH iz Budžeta FBiH za 2023. godinu.

Vezano za nadzor sredstava odobrenih u 2022. godini, Zaključkom Vlade FBiH⁷³ od 20. 6. 2024. godine usvojen je Konsolidovani izvještaj o namjenskom utrošku sredstava tekućih transfera kantonima, gradovima i općinama iz Budžeta FBiH za 2022. godinu sa rokom utroška do 31. 12. 2023. godine. Istim Zaključkom zaduženo je Ministarstvo da poduzme aktivnosti za povrat neutrošenih/nenamjenski utrošenih sredstava do 31. 12. 2023. godine od sljedećih gradova/općina/kantona: Grad Bihać (100.000 KM), Grad Goražde (220.000 KM), Općina Gornji Vakuf - Uskoplje (68.182 KM), Općina Ilidža (100.000 KM), Općina Stari Grad (80.000 KM), Općina Teočak (60 KM), Općina Velika Kladuša (140.000 KM) i Kanton Sarajevo (486.595 KM), te da je povrat sredstava potrebno izvršiti najkasnije u roku od 15 dana do stupanja na snagu ovog Zaključka.

⁷² Cazin, Srebrenik, Bosanski Petrovac, Kakanj, Neum, Kalesija, Odžak, Sanski Most, Kiseljak, Banovići, Grude, Hadžići, Kupres, Vitez, Teočak i Maglaj

⁷³ V. broj: 999/2024

Kanton Sarajevo, Grad Bihać, Grad Goražde, Općina Ilidža i Općina Stari Grad izvršili su povrat sredstava u julu, Općina Teočak u junu, a Općina Velika Kladuša u decembru 2024. godine. Napominjemo da je Javnim pozivom iz 2024. godine definisano da prijavu mogu podnijeti jedinice lokalne samouprave, osim onih koje do momenta zatvaranja javnog poziva nisu izvršile povrat neutrošenih/nenamjenski utrošenih sredstava dodijeljenih na osnovu Javnog poziva iz 2022. godine, na osnovu zahtjeva Ministarstva kojim je upućen zahtjev za povrat sredstava na Jedinstveni račun Trezora Budžeta FBiH.

Budući da su sredstva u 2024. godini dodijeljena svim kantonima i jedinicama lokalne samouprave, a da je rok za dostavljanje izvještaja o namjenskom utrošku sredstava iz 2023. godine do 31. 12. 2024, nisu ispoštovane odredbe člana 57. Zakona o budžetima u FBiH, kojim je propisana obaveza dostavljanja izvještaja o namjenskom utrošku sredstava, te da u slučaju nedostavljanja izvještaja korisnik ne može aplicirati za dodjelu sredstava.

Preporuka:

- ***sredstva tekućih i kapitalnih transfera odobravati ako je potvrđeno da su prethodno doznačena sredstva utrošena za utvrđene namjene u skladu s članom 57. Zakona o budžetima u FBiH.***

7.1.2.6 Izdaci za kamate

Izdaci za kamate iskazani su u iznosu od 202.779.511 KM, što u odnosu na planirana sredstva (208.441.930 KM) predstavlja izvršenje od 97%. U odnosu na prethodnu godinu (166.770.342 KM) veći su za 36.009.169 KM. Izdatke za kamate čine: izdaci za kamate po vanjskom dugu (182.460.993 KM) i izdaci za kamate na domaće pozajmljivanje (20.318.518 KM).

Izdaci za kamate po vanjskom dugu odnose se na kamate na pozajmice primljene kroz Državu – relevantne obaveze (180.922.216 KM) i kamate na pozajmice direktnih inoobaveza FBiH (1.538.777 KM).

Izdaci za kamate na domaće pozajmljivanje odnose se na kamate po emitovanim dugoročnim obveznicama (17.730.000 KM) i trezorskim zapisima (2.588.518 KM). Zbog nepredviđenih okolnosti, poput rasta kamatnih stopa na vanjski i unutrašnji dug, novog servisiranja obaveza po kamatama na vanjski i unutrašnji dug, sredstva planirana Budžetom FBiH za 2024. godinu, nisu bila dovoljna za izmirenje obaveza po vanjskom i unutrašnjem dugu. Naime, na poziciji kamata na domaće pozajmljivanje - dugoročne obveznice planiran je iznos od 12.000.000 KM, te je bilo potrebno osigurati dodatna sredstva u iznosu od 5.730.000 KM. Također, na poziciji kamata na domaće pozajmljivanje - trezorski zapisi planiran je iznos od 1.300.000 KM i bilo je potrebno osigurati dodatna sredstva u iznosu od 1.288.518 KM.

Ministarstvu je tokom godine odobrena unutrašnja preraspodjela u iznosu od 7.450.000 KM, na osnovu Rješenja o unutrašnjoj preraspodjeli sredstava iz Budžeta FBiH za 2024. godinu od 28. 8. 2024. godine u okviru kamata na pozajmice primljene kroz državu i kamata na domaće pozajmljivanje – dugoročne obveznice i trezorski zapisi.

Pored toga, nakon što je, na osnovu prethodne unutrašnje preraspodjele umanjena pozicija kamata na pozajmice primljene kroz Državu (odobrena su sredstva u iznosu od 177.466.095 KM), raspoloživa sredstva iznosila su 170.016.095 KM. Navedeni iznos nije bio dovoljan za evidentiranje ovih plaćenih obaveza do kraja 2024. godine u iznosu od 11.000.000 KM, s obzirom na to da Ministarstvo ne izmiruje direktno ove obaveze prema vanjskim kreditorima, već to u skladu sa relevantnim propisima u ime FBiH direktno čini Ministarstvo finansija i trezora BiH. Odlukom o preraspodjeli sredstava iz Budžeta FBiH za 2024. godinu, koju je donijela Vlada FBiH 23. 12. 2024. godine, sredstva Ministarstva na poziciji kamata na pozajmice primljene kroz državu uvećana su za 11.000.000 KM, a umanjene pozicije drugih budžetskih korisnika.

7.1.2.7 Izdaci za finansijsku imovinu

Izdaci za finansijsku imovinu iskazani su u iznosu od 22.500.000 KM, a odnose se na odobrena sredstva kredita namijenjena za plasiranje kreditne linije mladima za rješavanje stambenog pitanja (20.000.000 KM) i odobrena sredstva kredita za formiranje kreditne linije namijenjene fizičkim licima za energetska efikasnost (2.500.000 KM).

Izdaci za finansijsku imovinu u iznosu od 20.000.000 KM odobreni su Odlukom Vlade FBiH o odobravanju kredita Union banci d.d. Sarajevo po subordiniranim uslovima,⁷⁴ s rokom dospeljeća od 25 godina i fiksnom godišnjom kamatnom stopom od 0,1%, načinom otplate jednokratno (na dan dospeljeća) i plaćanjem kamate polugodišnje (na 30. juni i 31. decembar svake godine).

Izdaci za finansijsku imovinu u iznosu od 2.500.000 KM odobreni su Odlukom Vlade FBiH o odobravanju kredita Union banci d.d. Sarajevo po subordiniranim uslovima,⁷⁵ s rokom dospeljeća od 10 godina i fiksnom godišnjom kamatnom stopom od 0,1%, načinom otplate jednokratno (na dan dospeljeća) i plaćanjem kamate polugodišnje (na 30. juni i 31. decembar svake godine).

7.1.2.8 Izdaci za otplatu dugova

Izdaci za otplate dugova iskazani su u iznosu od 931.419.602 KM, što u odnosu na planirana sredstva (1.203.569.742 KM) predstavlja izvršenje od 77%, a u odnosu na prethodnu godinu (830.137.601 KM) veći su za 101.282.001 KM. Struktura izdataka je sljedeća: otplate dugova primljene kroz Državu (697.595.832 KM), otplate domaćeg zaduživanja (225.311.482 KM), vanjske otplate (6.011.205 KM) i otplate unutrašnjeg duga (2.501.083 KM).

Nerealizovani iznos odobrenih sredstava (272.150.140 KM) najvećim dijelom odnosi se na otplate domaćeg pozajmljivanja po osnovu emisije trezorskih zapisa (204.688.518 KM), otplate obaveza po vanjskom dugu (54.405.498 KM), te otplate po unutrašnjem dugu i to za: obaveze za staru deviznu štednju – obveznice – glavnica (8.309.515 KM), otplate duga po izdatim garancijama (1.500.000 KM) i ratna potraživanja - sudske presude – glavnica (1.000.000 KM).

Otplate po osnovu emisije dugoročnih obveznica izvršene su u iznosu od 70.000.000 KM, koliko su i planirane Budžetom FBiH za 2024. godinu, međutim otplate po osnovu emisije trezorskih zapisa izvršene su u iznosu od 155.311.482 KM, što je za 204.688.518 KM manje u odnosu na Budžetom planirane (360.000.000 KM). Uzimajući u obzir da se kratkoročni vrijednosni papiri uglavnom emitiraju u cilju održavanja adekvatnog nivoa solventnosti, te uvažavajući stanje sredstava na JRT FBiH, od planiranih devet aukcija trezorskih zapisa ukupne vrijednosti od 360.000.000 KM održano je sedam aukcija ukupne vrijednosti od 177.900.000 KM (sa rokom dospeljeća od tri do 12 mjeseci). U 2024. godini izvršeno je pet otplata po osnovu dospjelih obaveza trezorskih zapisa u iznosu od 157.900.000 KM po emisijama iz 2023. i 2024. godine, koje su dospjele i plaćene.

Otplate obaveza po vanjskom dugu planirane su u iznosu od 758.012.535 KM, a realizovane su u iznosu od 703.607.037 KM, što je za 54.405.498 KM manje u odnosu na odobrena sredstva. Radi povećavanja troškova servisiranja vanjskog duga u 2024. godini, koji mogu nastati kroz nepovoljno kretanje kurseva - tečajeva valuta (valutnog rizika), rasta kamatnih stopa (kamatnog rizika) i drugih troškova servisiranja obaveza po vanjskom dugu (otplate troškova novougovorenih kredita), plan otplate obaveza sadrži i 5% troškova korektivnog faktora u iznosu 44.742.980 KM, koji su planirani kao rezerva za neplanirane troškove. S obzirom na to da je realizacija obaveza po vanjskom dugu izvršena u obimu 99,02% od planiranih obaveza, te nije bilo potrebe za korištenjem sredstava rezerve.

⁷⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 27/24

⁷⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 100/24

7.2 BILANS STANJA

7.2.1 Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe

Gotovina, kratkoročna potraživanja i razgraničenja iskazana su u finansijskim izvještajima u iznosu od 56.996.874 KM, od čega se najznačajniji iznos odnosi na poziciju finansijski i obračunski odnosi sa drugim povezanim jedinicama (56.914.167 KM).

Na poziciji finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama u skladu s propisima za budžetske korisnike koji nemaju transakcijske račune, iskazuje se razlika Aktive i Pasive.

Kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 82.263 KM, a najznačajnija se odnose na ostala potraživanja po osnovu transfera dodijeljenih po Javnom pozivu iz 2022. godine Općini Gornji Vakuf – Uskoplje u iznosu od 68.182 KM. Navedeno potraživanje odnosi se na Zaključak Vlade FBiH, od 20. 6. 2024. godine, kojim je konstatovano da Općina Gornji Vakuf – Uskoplje od dodijeljenih 328.456 KM nije utrošila 68.182 KM (Rekonstrukcija javne rasvjete i trotoara u urbanom dijelu Gornjeg Vakufa – Uskoplja – faza 2), te je obavezna vratiti neutrošena sredstva.

7.2.2 Stalna sredstva

Stalna sredstva u finansijskim izvještajima iskazana su u iznosu od 13.207.050 KM. Njihovu strukturu čine: neotpisana (sadašnja) vrijednost stalnih sredstava (7.616.385 KM) i dugoročna razgraničenja (5.590.665 KM).

Stalna sredstva iskazana su u sadašnjoj vrijednosti 7.616.385 KM (nabavne vrijednosti 15.892.883 KM i ispravke vrijednosti 8.276.498 KM), koliko su iskazani i izvori stalnih sredstava. Struktura stalnih sredstava je sljedeća: građevinski objekti (8.455.865 KM), oprema (3.544.422 KM), stalna sredstva u obliku prava (3.871.768 KM) i sredstva van upotrebe (3.382 KM).

U 2024. godini nabavna vrijednost stalnih sredstava povećana je za 313.779 KM, a najvećim dijelom odnosi se na nabavku kompjuterske opreme (111.843 KM), rekonstrukciju i investiciono održavanje (32.730 KM), opreme za prijenos podataka (16.266 KM), namještaja (6.993 KM), mašina, uređaja, alata i instalacija (5.547 KM). Sa pozicije kratkoročnih razgraničenja za robu i usluge koje su isporučene u 2024. godini odnosi se 128.694 KM.

Stalna sredstva u obliku prava odnose se na softvere i licence (3.871.768 KM). Povećanje stalnih sredstava u obliku prava u iznosu od 140.400 KM odnosi se na nabavku licenci. Sa pozicije kratkoročnih razgraničenja stalna sredstva u obliku prava uvećana su za 388.791 KM, koji se odnose na softver za evidenciju po Ugovoru iz 2019. godine, a koji je realizovan u 2024. godini. Također, sa pozicije kratkoročnih razgraničenja stalna sredstva u obliku prava uvećana su za 23.400 KM, po osnovu Ugovora za nadogradnju baze aplikativnog softvera za obračun plaća iz novembra 2023. godine.

U toku godine, otpisana su stalna sredstva u iznosu od 214.302 KM (namještaj – 1.825 KM, kompjuterska oprema – 203.144 KM, oprema za prenos podataka i glasa – 9.293 KM i mašine, uređaji, alati i instalacije – 40 KM), na osnovu Odluke o likvidaciji stalnih sredstava i sitnog inventara koji se nalaze van upotrebe iz jula 2024. godine.

7.2.3 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazana su u iznosu od 57.096.707 KM i odnose se na: kratkoročne tekuće obaveze (1.412.097 KM), kratkoročne kredite i zajmove (2.594.247 KM), obaveze prema zaposlenim (526.960 KM) i kratkoročna razgraničenja (52.563.403 KM).

Kratkoročne tekuće obaveze odnose se na obaveze prema pravnim licima (1.021.504 KM) i fizičkim licima (46.992 KM). Obaveze prema pravnim licima odnose se na obaveze prema dobavljačima (529.563 KM), ostale obaveze (489.443 KM) i obaveze po osnovu putnih troškova (2.498 KM).

Kratkoročni krediti i zajmovi odnose se na obaveze od domaćih finansijskih institucija (2.500.000 KM), koje se odnose na sredstva po osnovu odobrenog kredita na račun Union banke d.d. Sarajevo za formiranje kreditne linije namijenjene fizičkim licima za energetska efikasnost, te na obaveze po unutrašnjem dugu za staru deviznu štednju u iznosu od 93.079 KM i ratna potraživanja – obveznice – kamata (1.168 KM). Komisija za popis novčanih sredstava, donatorskih sredstava, plemenitih metala i vrijednosnih papira, potraživanja i plasmana kratkoročnih i dugoročnih obaveza, razgraničenja i kapitala je u svom Izvještaju konstatovala da su na ovom kontu evidentirane obaveze u 2024. godini u iznosu od 23.215 KM. Također, razlika iznosa od 69.864 KM, odnosi na obaveze iz ranijih godina, koje nisu knjižene po projektima, te je predložila da Sektor za upravljanje dugom u skladu sa svojim nadležnostima, pribavi relevantne dokaze o izmirenju navedenih obaveza, te poduzme radnje na njihovom zatvaranju.

Obaveze prema zaposlenim odnose se na plaće, doprinose i ostale obaveze po osnovu plaće, kao i otpremnine i na isplaćenu pomoć u slučaju smrti i teže bolesti za decembar 2024. godine, a isplaćene su u januaru 2025. godine.

Kratkoročna razgraničenja odnose se na sredstva Garancijskog fonda (47.729.674 KM), neutrošena sredstva s namjenskog računa (poseban transakcijski račun za prikupljanje prihoda ostvarenih od prometa Lutrije BiH) – podračuna u okviru JRT-a FBiH (4.636.270 KM), razgraničene rashode za nabavku roba i usluga (128.277 KM) i ostala razgraničenja (1.000 KM).

Odlukom o uspostavljanju i upravljanju Garancijskog fonda (u daljnjem tekstu: Fond) koju je donijela Vlada FBiH 23. 11. 2018. godine uspostavljen je Fond, definisan je način finansiranja i održavanje, način obračuna i naplate provizije i premije rizika za garancije koje izdaje FBiH, dinamika punjenja, kao i druga pitanja u skladu sa Zakonom o dugu, zaduživanju i garancijama u FBiH. Fond podrazumijeva sredstva Vlade FBiH koja se koriste za plaćanje obaveza po aktiviranim garancijama FBiH na ime zaduživanja na koju se garancija FBiH odnosi.

Zakonom o izvršavanju Budžeta za 2024. godinu definisano je da ukupna vrijednost Garancijskog fonda za 2024. godinu iznosi 59.729.156 KM, a čine ga ostvareni prihodi po osnovu premije u iznosu od 49.330.382 KM, prihodi po osnovu provizije u iznosu od 10.330.917 KM i prihodi ostvareni od obračunatih kamata na sredstva u fondu u iznosu od 67.857 KM. Sredstva Fonda deponovana su na posebnom namjenskom transakcijskom računu u okviru JRT-a FBiH i na 31. 12. 2024. godine iznosila su 47.729.674 KM.

Sredstva Fonda odnose se na obračunatu i uplaćenu premiju i proviziju od društva JP „Elektroprivreda BiH“ d.d. Sarajevo po osnovu izdate garancije FBiH u iznosu od 1.200.860.062 KM (uvećano za kamatu i druge pripadajuće troškove po Sporazumu o kreditnoj liniji) za kreditno zaduženje JP „Elektroprivreda BiH“ d.d. Sarajevo u iznosu od 613.990.000 EUR u korist Izvozno-uvozne banke Kine za Projekt izgradnje Bloka 7-450 MW TE Tuzla (39.628.328 KM odnosi se na uplaćenu premiju za izdatu garanciju, a 8.032.917 KM na uplaćenu proviziju za izdatu garanciju). Ostatak sredstava u iznosu od 68.375 KM odnosi se na pripisane kamate u periodu od formiranja Fonda, zaključno sa 31. 12. 2024. godine.

Iznos potencijalnih obaveza po osnovu garancija FBiH za 2024. godinu iznosi 16.034.826 KM i planiran je na poziciji Izdataka za kamate vezane za dug po izdatim garancijama - Garancijski fond. Nije bilo realizacije ovih izdataka u 2024. godini.

Razgraničeni rashodi za nabavku roba i usluga iskazani su u iznosu od 128.277 KM, a odnose se na nabavku kompjutera i usluga za sistematski pregled po osnovu ugovora zaključenih u decembru 2024. godine.

7.2.4 Dugoročne obaveze i razgraničenja

Dugoročne obaveze i razgraničenja iskazane su u iznosu od 5.825.621 KM, odnose se na ostale dugoročne obaveze (5.590.665 KM) i dugoročna razgraničenja (234.956 KM).

Ostale dugoročne obaveze odnose se na dugoročne obaveze po osnovu ostalih pravosnažnih presuda, sudskih izvršnih rješenja i upravnih sporova (4.423.932 KM), po osnovu povrata više uplaćenih prihoda (1.158.434 KM) i po osnovu odluka Ustavnog suda BiH i Evropskog suda za ljudska prava (8.300 KM).

Obaveze po osnovu pravosnažnih presuda i sudskih izvršnih rješenja odnose se na rješenja o izvršenju kojima se FBiH tereti kao solidarno odgovorna za obaveze stečajnih dužnika „Binas“ d.d. Bugojno, „BNT – Tvornica mašina i hidraulike“ d.d. Novi Travnik i PS „Vitezit“ d.o.o. Vitez, te kao solidarni dužnik mora isplatiti neisplaćene obaveze za plaće, topli obrok i razliku regresa, sa pripadajućim zateznim kamatama. Također, u okviru ovih obaveza iskazane su obaveze koje se odnose na sudske presude i rješenja o izvršenju po osnovu civilnih invalidnina, civilnih žrtava rata, logoraša, neosnovano lišenje slobode, naknade za vojne stanove, materijalnu i nematerijalnu štetu i dr.

Dugoročne obaveze po osnovu povrata više uplaćenih prihoda najvećim dijelom odnose se na obaveze po osnovu više uplaćenog posebnog poreza na promet domaćeg duhana i duhanskih prerađevina društva MP „Tvornica duhana Čaplina“ d.o.o. (877.041 KM). Također, ove obaveze odnose se na obaveze po osnovu povrata više uplaćenih sredstava na ime doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje na osnovu rješenja Porezne uprave FBiH i to: Osnovna škola „Mehurić“ (89.792 KM), JP „BH Pošta“ d.o.o. Sarajevo (25.287 KM), ZiraatBank BH d.d. Sarajevo (15.980 KM – povrat sredstava izvršen u martu 2025. godine), povrat pogrešno uplaćenih javnih prihoda na ime naknade u svrhu podnošenja zahtjeva za energetske dozvole za fotonaponske elektrane Interenergo d.o.o. Sarajevo (27.000 KM - povrat sredstava izvršen u martu 2025. godine) i dr.

7.2.5 Popis imovine i obaveza

Odluku o redovnom godišnjem popisu imovine, obaveza i potraživanja i formiranju komisija za popis donio je ministar 11. 11. 2024. godine. Rješenjem su pored Centralne popisne komisije formirane sljedeće komisije za popis: primljenih i izdatih mjenica i garancija u Sektoru za upravljanje dugom, te realizovanih obaveza prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane po osnovu neisplaćenih neto plaća, naknada i obaveza prema dobavljačima i svih realizovanih obaveza Obavještajno-sigurnosne službe u FBiH; popis obaveza i potraživanja u Trezoru; neizmirenih obaveza po osnovu sudskih presuda i izvršnih rješenja zaprimljenih u Trezoru i neizmirenih obaveza po osnovu povrata pogrešno ili više uplaćenih javnih prihoda na Jedinstveni račun Trezora FBiH; stalnih sredstava u obliku stvari, prava i razgraničenja, zaliha materijala, robe i sitnog inventara; novčanih sredstava, donatorskih sredstava, plemenitih metala i vrijednosnih papira, potraživanja i plasmana, kratkoročnih i dugoročnih obaveza, razgraničenja i kapitala.

Ministar je Elaborat o redovnom godišnjem popisu sredstava, obaveza i potraživanja na 31. 12. 2024. usvojio 19. 2. 2025. godine. Datum usvajanja Elaborata nije u skladu sa zakonskim propisima, s obzirom na to da je članom 22. stav 5. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH propisano da popisna komisija sastavlja Izvještaj o popisu, utvrđuje viškove i manjkove i dostavlja ga nadležnom organu u utvrđenom roku, a najkasnije 45 dana od dana isteka poslovne godine.

Na poziciji stalnih sredstava van upotrebe iskazana je vojna oprema (dva pištolja) nabavne vrijednosti 3.382 KM, koja nije popisana jer komisija za popis nije izvršila uvid, niti je poduzela bilo kakve aktivnosti u vezi s ovom opremom. Komisija je samo konstatovala da se na kontu 0117 – sredstva van upotrebe nalaze ta sredstva. U ranijem periodu oprema je data na revers i nije vraćena Ministarstvu, a u obrazloženju traženom za sredstvo van upotrebe navedeno je da Ministarstvo nije u mogućnosti tražiti povrat opreme jer je to u suprotnosti sa Zakonom o nabavljanju, držanju i nošenju oružja i municije⁷⁶ i Krivičnim zakonom FBiH.⁷⁷

⁷⁶ „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 1/18, 13/18, 30/19

⁷⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 36/03, 21/04, 69/04, 18/05, 42/10, 42/11, 59/14, 76/14, 46/16, 75/17, 31/23

Komisija za popis primljenih i izdatih mjenica i garancija u Sektoru za upravljanje dugom, te za popis, usaglašavanje i pripremu naloga za knjigovodstveno zatvaranje u Glavnoj knjizi Trezora svih realizovanih obaveza prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane po osnovu neisplaćenih neto plaća, naknada i obaveza prema dobavljačima, kao i svih realizovanih obaveza Obavještajno-sigurnosne službe FBiH imala je zadatak da izvrši popis realizovanih obaveza prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane po osnovu neisplaćenih neto plaća, naknada i obaveza prema dobavljačima, kao i svih realizovanih obaveza Obavještajno-sigurnosne službe za 2024. godinu. Komisija je konstatovala da uvidom u rezultate popisa posljednjih nekoliko godina je vidljivo smanjenje navedenih obaveza, te je dala mišljenje da se obustavi komisijski popis ovih obaveza.

Iskazano izmirenje preuzetih obaveza na poziciji drugih tekućih rashoda, u ukupnom iznosu od 1.248.384 KM, nije obuhvaćeno popisom nijedne komisije, niti je na osnovu ovih izmirenih obaveza sačinjen nalog za knjiženje za zatvaranje obaveza Federalnog ministarstva odbrane i Vojske FBiH.

Popis imovine i obaveza nije proveden u cijelosti u zakonski definisanom roku, odnosno nije utvrđeno stvarno stanje imovine i obaveza na 31. 12. 2024. godine, što utiče na istinitost i tačnost prezentiranih podataka u Glavnoj knjizi Trezora.

Preporuka:

- **poduzeti aktivnosti prema nadležnim organima kako bi se riješilo pitanje vojne opreme koja je data na revers u ranijem periodu.**

8. VANBILANSNA EVIDENCIJA

U vanbilansnoj evidenciji iskazano je 3.260.711 KM. Ovaj iznos odnosi se na federalne upravne taksene marke (2.160.071 KM) i mjenice (1.100.640 KM).

9. JAVNE NABAVKE

Ministarstvo je donijelo Pravilnik o javnim nabavkama⁷⁸ kojim je uređena organizacija i način provođenja javnih nabavki, u skladu sa članom 13. Zakona o javnim nabavkama.

Plan javnih nabavki donesen je 20. 2. 2024. godine, ukupne procijenjene vrijednosti od 1.282.000 KM. U toku godine doneseno je pet izmjena i dopuna Plana, tako da ukupna vrijednost planiranih javnih nabavki sa izmjenama i dopunama iznosi 1.269.500 KM.

Pregled planiranih i provedenih postupaka, kao i revidirani uzorak, dat je u tabeli:

Vrsta postupka	Planirane nabavke		Provedene nabavke			Revidirani uzorak	
	Broj postupaka	Iznos u KM	Broj postupaka	Iznos u KM	% u odnosu na plan	Broj postupaka	Iznos u KM
Direktni sporazum	31	157.500	29	96.108	61%	5	34.741
Konkurentski postupak	6	139.000	7	120.115	86%	3	75.774
Otvoreni postupak	7	938.000	7	714.890	76%	3	502.537
Nabavka usluga iz Aneksa II	1	35.000	1	25.546	73%	0	0
Ukupno	45	1.269.500	44	956.659	75%	11	613.052

Revizijom je izvršeno ispitivanje usklađenosti 11 provedenih postupaka nabavki, sa fokusom na ispunjenost općih uslova za početak postupka javne nabavke; provođenje procedure javne nabavke; prijem i otvaranje ponuda i izbor ponuđača; realizaciju zaključenog ugovora i postupak pravne zaštite.

Na osnovu izvršene revizije konstatovano je da je Ministarstvo kod provedenih javnih nabavki postupalo u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama i Pravilnikom o javnim nabavkama.

⁷⁸ Pravilnik o javnim nabavkama u Federalnom ministarstvu finansija, br. 09-04-1-6525/23 od 11. 9. 2023. godine

10. NADLEŽNOSTI MINISTARSTVA U VEZI VOĐENJA GLAVNE KNJIGE TREZORA

Uspostavljanje, nadležnosti i upravljanje Trezorom u FBiH uređeno je Zakonom o trezoru u FBiH. Ministarstvo je nadležno za uspostavljanje i vođenje sistema Glavne knjige Trezora i neophodnih sistema pomoćnih knjiga. Trezorski način poslovanja s javnim sredstvima podrazumijeva uspostavljanje jedne Glavne knjige Trezora koja se vodi isključivo u trezoru, kao i postojanje i funkcionisanje Jedinstvenog računa Trezora.

Dugoročni plasmani u okviru Glavne knjige Trezora iskazani su u iznosu od 415.121.846 KM, a odnose se na: uložena sredstva u banke i druge finansijske institucije (258.166.316 KM), učešće u zajedničkim ulaganjima (116.140.000 KM), pozajmljivanje kantonima (19.815.530 KM), ostala domaća pozajmljivanja (20.000.000 KM) i pozajmljivanja općinama (1.000.000 KM).

Uložena sredstva u banke i druge finansijske institucije odnose se na uložena sredstva u Garancijski fond (80.000.000 KM), budžetska sredstva Garancijskog fonda i prihod od premije (20.781.118 KM), uložena sredstva u Privrednu banku d.d. Sarajevo (56.130.837 KM) i uložena sredstva u Razvojnu Banku FBiH po osnovu komisionih kredita (101.254.361 KM).

Uložena sredstva u Privrednu banku d.d. Sarajevo (u daljnjem tekstu: PBS), odnose se na sredstva Protuvrijednosnog fonda – Japan, Japanskog granta i Malezijskog granta uložena u PBS. Plasman sredstava u BOR banci d.d. Sarajevo izvršen je 2005. godine, a 2018. godine (nakon statusne promjene BOR banke) sredstva su prenesena na upravljanje PBS-u.

Vlada FBiH je 2005. godine donijela Odluku o davanju saglasnosti na kriterije kreditiranja iz sredstava Japanskih grantova i Malezijske donacije.⁷⁹ U 2018. godini donesena je nova Odluka o kriterijima kreditiranja iz sredstava Japanskih grantova i Malezijske donacije,⁸⁰ kojom je prethodna stavljena van snage. Ovim sredstvima administrira Komisija Vlade FBiH za replasman sredstava prikupljenih iz donacija Malezije i Japana.⁸¹

Prema Izvještaju PBS-a na 30. 9. 2024. godine, stanje sredstava iznosi 45.491.463 KM, od čega se na plasirana sredstva odnosi 26.020.005 KM, a na slobodna 19.471.458 KM. Konfirmacija i usaglašavanje stanja sa PBS bankom izvršeno je na 30. 9. 2024 godine.

Učešće u zajedničkim ulaganjima odnosi se na učešće Vlade FBiH u osnivačkom kapitalu Razvojne banke FBiH (21.140.000 KM) i učešće Vlade FBiH u kapitalu Union banke d.d. Sarajevo u iznosu od (95.000.000 KM). U toku godine po Odluci Vlade FBiH izvršeno je povećanje dioničkog kapitala Vlade FBiH u Union banci d.d. Sarajevo (97,74%) u iznosu od 30.000.000 KM po osnovu ugovora o kreditu po subordiniranim uslovima iz 2022. i 2023. godine.

U toku godine razročena su sredstva u iznosu od 228.300.000 KM (200.000.000 KM dugoročni depoziti i 28.300.000 KM kratkoročni depozit). Zbog potreba likvidnosti Budžeta, prije isteka ugovora razročena su sredstva u iznosu od 90.000.000 KM (sedam ugovora), a po isteku ugovora (15 ugovora), vraćena su sredstva na transakcijske račune u iznosu od 138.300.000 KM.

Potraživanja po vanjskom dugu koja su prenesena na krajnje korisnike kreditnih sredstava iskazana su u Glavnoj knjizi Trezora u iznosu od 398.147.937 KM, a odnose se na obaveze koje su izmirene iz Budžeta FBiH, po kreditima koji su supsidijarnim ugovorima s FBiH preneseni na krajnje korisnike. Dio potraživanja u iznosu od 395.675.360 KM iskazan je na poziciji sumnjivih i spornih, a dio u iznosu od 2.472.577 KM na poziciji redovnih potraživanja. Preknjiženje dijela nenaplaćenih potraživanja starijih od šest mjeseci, u iznosu od 248.531.062 KM, na poziciju sumnjivih i spornih potraživanja izvršeno je u 2024. godini, a najveći dio prenosa na sumnjiva i sporna potraživanja odnosi se na JP „Željeznice FBiH“ u iznosu od 55.538.219 KM i JP Autoceste FBiH u iznosu od 184.551.194 KM.

⁷⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 64/05, 63/06, 32/10

⁸⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 72/18

⁸¹ „Sl. novine FBiH“, br. br. 64/05, 63/06, 58/07, 96/07, 59/08, 62/08, 47/09, 58/09, 67/09, 32/10, 24/16, 35/16, 82/16, 23/18, 26/20

Najznačajnija sumnjiva i sporna potraživanja odnose se na: JP „Autoceste FBiH“ (185.324.448 KM), JP „Željeznice FBiH“ (111.291.226 KM), JP „Ceste FBiH“ d.o.o. Sarajevo (69.830.602 KM), JP „Vodovod“ d.o.o. Posušje (6.548.342 KM), JP „Deponija“ Mostar (4.010.541 KM), JP „Li-Čistoća“ Livno (3.799.626 KM), RMU „Breza“ d.o.o. Breza (2.549.023 KM), RMU „Kreka“ d.o.o. Tuzla (2.399.413 KM), KJP „10 Juli“ Bosanska Krupa (2.379.608 KM), MKF „Prizma Sarajevo“ – u stečaju (2.314.784 KM), Općina Grude (1.571.222 KM), JKP „Regionalni centar za upravljanje čvrstim otpadom“ Lukavac (1.520.022 KM) i Općina Posušje (1.164.038 KM). S obzirom na postojanje neizmirenih obaveza po kreditima datim krajnjim korisnicima po osnovu vanjskog duga, te konstantnog kašnjenja u otplati tih obaveza, odnosno izostanka plaćanja obaveza prema FBiH, u periodu od 1. 1. 2018. do 31. 12. 2020. godine, izvršeni su reprogrami kreditnih obaveza po kreditima sa: JKP „10. Juli“ Bosanska Krupa, JKP „Vodovod“ Cazin, RMU „Kreka“ d.o.o. Tuzla, Općina Grude, Zapadnohercegovački kanton, Unsko-sanski kanton, Općina Livno, Grad Bihać, Općina Posušje, Kanton Tuzla i Općina Kiseljak.

Do značajnog pada u naplati prihoda od krajnjih korisnika došlo je zbog izostanka plaćanja obaveza po vanjskom dugu JP „Autoceste FBiH“ koje su od početka III kvartala (1. 7. 2022.godine) obustavile plaćanja obaveza prema FBiH, dok je u ovom periodu FBiH uredno servisirala te obaveze. JP „Autoceste FBiH“ su obavijestile Ministarstvo da zbog izostanka prenosa određenog dijela sredstava iz naplaćene akcize za gorivo koje se zakonski ubire za namjenu otplate obaveza kredita za izgradnju autocesta i brzih cesta u FBiH, obustavljeno je plaćanje obaveza iako je zakonska obaveza plaćanje kredita. Vlada FBiH je na sjednici održanoj 29. 12. 2023. godine, prihvatila zahtjev JP „Autoceste FBiH“ i odobrila reprogram obaveza po vanjskim kreditima koji su supsidijarno preneseni ovom preduzeću. Ugovori o reprogramu obaveza su zaključeni 29. 12. 2023. godine. Ukupno je reprogramirano 226.542.437 KM neizmirenih obaveza, kojim je prolongiran rok za izmirenje obaveza. Međutim, pored odobrenog reprograma otplate kredita po vanjskom dugu za JP „Autoceste FBiH“ u toku 2024. godine dospjele obaveze iskazane su u iznosu od 185.324.448 KM, a plaćeno je samo 13.652.709 KM dospjelih obaveza u 2024. godini, prema uslovima iz reprograma.

U okviru obaveza po vanjskom dugu iskazane su obaveze JP „Željeznice FBiH“ koje su nastale zaključivanjem sedam podugovora po osnovu prenosa obaveza po ino kreditima s FBiH koju zastupa Ministarstvo. Dospjele obaveze po ovim kreditima u ranijem periodu nisu se izmirivale zbog čega su zaključeni reprogrami. Iako su zaključenim reprogramima prolongirani rokovi za otplatu obaveza, ni nakon dospijeca roka otplate ove obaveze se nisu izmirivale. Obaveze po ovim kreditima, umjesto JP „Željeznice FBiH“, plaćene su iz Budžeta FBiH. Ministarstvo je 26. 8. 2021. godine s JP „Željeznice FBiH“ zaključilo anekse na podsporazume, kojima su definisani novi reprogramirani planovi otplate kojima je odgođeno plaćanje kreditnih obaveza do 2023. godine, međutim ove obaveze se ne izmiruju.

Prema evidencijama koje se vode u Ministarstvu, obaveze po osnovu inokredita na 31. 12. 2024. godine iznose:

Naziv kredita	Ugovoreni dug	Dug od 1.1. – 31. 12. 2024. (KM)	Dospjele obaveze na 31. 12. 2024. (KM)
Vlada Španjolske –TALGO	67.337.088 EUR	15.082.821	30.165.641
EBRD 944 – Željeznice I	12.542.358 EUR	2.941.466	5.882.933
EBRD 35418 – Željeznice II	37.465.653 EUR	8.089.818	16.179.636
EIB 21127 – Željeznice I	24.000.000 EUR	5.603.044	11.206.087
EIB 23376 – Željeznice II	51.600.000 EUR	11.071.931	22.143.862
Opec Fond 1189P – Rekonstrukcija željeznica	11.897.064 USD	2.644.647	5.421.476
Vlada Portugala – Projekt modernizacije	31.992.000 EUR	10.145.795	20.291.589
Ukupno	224.937.099 EUR 11.897.064 USD	55.579.222	111.291.226

Ministarstvo je u decembru 2024. godine dostavilo Vladi FBiH Informaciju o naplati kredita krajnjih korisnika za period od 1. 1. do 30. 9. 2024. godine. Zaključkom Vlade FBiH od 19. 2. 2025. godine⁸² primljena je na znanje Informacija, te su zadužena sljedeća ministarstva za realizaciju aktivnosti: Ministarstvo je zaduženo da odobri reprogram obaveza po svim međunarodnim kreditima za JP „Autoceste FBiH“ i JP Željeznice FBiH sa stanjem na 31. 12. 2024. godine; Federalno ministarstvo prometa i komunikacija zaduženo je da poduzme aktivnosti na pripremi zakonskog rješenja o konsolidaciji JP Željeznice FBiH kojim bi se kreditne obaveze po osnovu vanjskog duga JP Željeznice FBiH alocirale na Federaciju i pretvaranju tih potraživanja u državni kapital; Federalno ministarstvo energije rudarstva i industrije i JP „Elektroprivreda BiH“ zaduženi su da se aktivno uključe u proces rješavanja kreditnih obaveza Rudnika uglja „Kreka“ d.o.o. Tuzla i Rudnika mrkog uglja „Breza“ d.o.o. Breza; zadužena su federalna ministarstva da dodjelu transfera krajnjim korisnicima koji imaju neizmirene obaveze prema Budžetu FBiH uslove prethodnim regulisanjem obaveza prema Budžetu FBiH, te je Ministarstvo zaduženo da Vladi FBiH predloži otpis nenaplaćenih potraživanja Mikrokreditne fondacije „Prizma“ i JKP „Regionalni centar za upravljanje čvrstim otpadom“ Lukavac, zbog nemogućnosti naplate potraživanja. Prema obrazloženju Ministarstva, realizacija Zaključka Vlade FBiH do okončanja revizije bila je u toku.

Ističemo da neplaćanje obaveza ovih korisnika direktno utiče na primitke i likvidnost Budžeta FBiH, s obzirom na to da FBiH obaveze prema kreditorima mora izmiriti u ugovorenom roku i dospelom iznosu. U ranijem periodu Ministarstvo je s krajnjim korisnicima zaključivalo reprograme, koji najvećim dijelom nisu imali efekta s obzirom na to da obaveze ni nakon dospijeca reprograma nisu izmirene. Ministarstvo je u toku 2024. godine slalo opomene za plaćanje, kao i opomene za aktiviranje mjenica. Najveći dio potraživanja nastao je po kreditima iz ranijeg perioda, prije donošenja Zakona o dugu, zaduživanju i garancijama u FBiH, kada u cilju njihove naplate nisu osigurani instrumenti naplate kredita od krajnjih korisnika.

Potraživanja od kantona za dospjele anuitete po odobrenim dugoročnim kreditima iskazana su u iznosu od 772.440 KM, od čega se po III Stand-by aranžmanu zaključenim s Međunarodnim monetarnim fondom (u daljem tekstu MMF), na potraživanja za kamate od Bosansko-podrinjskog kantona odnosi 772.439 KM. Ove obaveze odnose se na dospjele kamate za date pozajmice po Ugovoru o prenosu kreditnih sredstava po III Stand-by aranžmanu MMF-a, sklopljenim između FBiH, koju zastupa Ministarstvo kao zajmodavac, i svih kantona u FBiH. **Napominjemo da po ovim kreditima nisu iskazana dospjela potraživanja po osnovu glavnice u iznosu od 9.472.439 KM, niti se može potvrditi da su poduzete sve zakonom propisane radnje za njihovu naplatu.**

Članom 46. Zakona o budžetima u FBiH definisano je da su budžetski korisnici odgovorni za potpunu i blagovremenu naplatu prihoda i primitaka iz svoje nadležnosti, za njihovu uplatu u budžet i za izvršavanje svih rashoda i izdataka u skladu sa namjenama, a odgovorni su i za zakonito, namjensko, efikasno i ekonomično raspolaganje budžetskim sredstvima. Ministarstvo je u 2024. godini poduzelo određene aktivnosti na naplati potraživanja (pojednim korisnicima su poslale opomene). Međutim, za potraživanja iz ranijih godina, kao i ona za koja su prethodnom periodu zaključeni reprogrami, nisu poduzete sve zakonom propisane radnje za naplatu u iznosu od najmanje 89.303.979 KM. Ovo se odnosi na sljedeće krajnje korisnike: JP „Ceste FBiH“ d.o.o. Sarajevo (69.830.602 KM), JP „Vodovod“ d.o.o. Posušje (6.548.342 KM), JP „Deponija“ Mostar (4.010.541 KM), JP „Li-Čistoća“ Livno (3.799.626 KM), KJP „10 Juli“ Bosanska Krupa (2.379.608 KM), Općina Grude (1.571.222 KM) i Općina Posušje (1.164.038 KM). Iako su sa korisnicima JP „Li-Čistoća“ Livno, KJP „10. juli“ Bosanska Krupa, Općina Grude i Općina Posušje u ranijem periodu zaključeni reprogrami, obaveze se ne izmiruju, ali daljnjih aktivnosti na naplati potraživanja nije bilo. Za potraživanja od JP „Vodovod“ d.o.o. Posušje nisu poduzete mjere na naplati, niti je za potraživanja od JP „Deponija“ Mostar aktivirana garancija.

⁸² V. broj: 160/2025

Navedeno nije u skladu s članom 46. Zakona o budžetima u FBiH, kojim je propisano da su budžetski korisnici dužni provesti sve zakonom propisane radnje radi naplate potraživanja.

Preporuka:

- **poduzeti sve zakonom propisane radnje za naplatu potraživanja po kreditima koji su supsidijarnim sporazumima s FBiH preneseni na krajnje korisnike, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.**

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazana su u iznosu od 518.846.258 KM, a odnose se na kratkoročno razgraničene prihode nastale po osnovu prenosa kreditnih sredstava na krajnje korisnike (398.147.937 KM), obaveze po osnovu zaduživanja putem emisije trezorskih zapisa (120.000.000 KM), razgraničene ostale prihode (698.278 KM) i ostale kratkoročne obaveze (43 KM).

U toku revidirane godine izvršeno je sedam emisija trezorskih zapisa ukupne nominalne vrijednosti 177.900.000 KM. Po tom osnovu prikupljeno je 177.900.000 KM (173.970.506 glavnice i 3.929.494 KM kamate), a izmirene su dospjele obaveze od 157.900.000 KM po emisijama iz 2023. i 2024. godine.

Dugoročne obaveze iskazane su u iznosu od 6.340.053.069 KM, a u odnosu na prethodnu godinu (5.991.243.317 KM) veće su za 348.809.752 KM. Struktura ovih obaveza odnosi se na vanjski dug FBiH – dug koji je ugovorila BiH (5.010.424.092 KM), vanjski dug FBiH – dug koji je direktno ugovorila FBiH (43.318.325 KM) i obaveze od domaćeg zaduživanja (1.285.324.411 KM). U Glavnoj knjizi Ministarstva po osnovu dugoročnog zaduživanja iskazani su izdaci za otplate dugova, izdaci za kamate i kratkoročne obaveze po osnovu zaduživanja.

Obaveze po vanjskom dugu

Vanjski dug FBiH⁸³ iskazan je u iznosu od 5.053.742.417 KM. U ukupnim dugoročnim obavezama po vanjskom dugu, vanjski dug krajnjih korisnika kredita iskazan je na vanbilansnoj evidenciji Glavne knjige Trezora (3.803.752.578 KM), sredstva odobrena kantonima iskazana su na poziciji dugoročnih plasmana (19.815.530 KM). Preostali iznos 1.230.174.309 KM, odnosi se na obaveze koje direktno otplaćuje FBiH i terete Budžet FBiH.

U nastavku dajemo tabelarni pregled vanjskog duga:

Opis	Stanje duga na 31. 12. 2024. godine	Stanje duga na 31. 12. 2023. godine
Vanjski dug koji je ugovorila BiH	5.010.424.092	5.117.371.292
Stari dug (kreditna zaduženja po ugovorima do 6. 4. 1992. godine)	312.516.230	352.502.434
Zajmovi za infrastrukturu implementirani u FBiH	3.128.778.884	2.991.272.741
Zajmovi za javnu budžetsku potrošnju	1.300.609.103	1.484.299.405
Zajmovi za privredne djelatnosti	268.519.874	289.296.712
Vanjski dug koji je direktno ugovorila FBiH	43.318.325	49.294.452
Zajmovi za infrastrukturu u oblasti vodosnabdijevanja i prometa u FBiH	43.318.325	49.294.452
Ukupno	5.053.742.417	5.166.665.744

U toku godine evidentirano je 556.005.620 KM po osnovu sukcesivnog povlačenja sredstava po zaključenim ugovorima. Pored toga, pozicije dugoročnih obaveza po osnovu vanjskog duga FBiH korigovane su za pozitivne i negativne kursne razlike prema kursu Centralne banke BiH na 31. 12. 2024. godine. Da su povučena sredstva iskazana po kursu koji je važio na svaki datum povlačenja, iznos povučenih sredstava bio bi 555.539.449 KM.

⁸³ Vanjski dug u Federaciji obuhvata vanjski dug Vlade FBiH, kantona, gradova, općina i drugih krajnjih dužnika i obuhvata dio duga bivše Jugoslavije, odnosno restrukturirani dug u okviru Pariškog i Londonskog kluba, te konsolidovani dug IBRD-a (stari dug) i dug nastao zaduživanjem nakon 14. 12. 1995. godine (novi dug). Novi vanjski dug obuhvata dug koji je FBiH direktno ugovorila s vanjskim kreditorima (direktni dug) i dug po kreditima koje je BiH ugovorila u ime FBiH (relevantni dug) i supsidijarno prenijela na FBiH. Po ovim kreditima dužnik je FBiH, odnosno kanton, grad, općina, javno preduzeće ili drugi dužnik – krajnji korisnik kredita, ukoliko su, potpisivanjem podgovora sa FBiH, preuzeli obavezu vraćanja kredita.

U Upitniku o realizaciji preporuka Ministarstvo je navelo da je za realizaciju preporuke koja se odnosi na knjiženje kursnih razlika u Glavnoj knjizi Trezora, potrebno izraditi i objaviti izmjene i dopune važećih Računovodstvenih politika za federalne budžetske korisnike i Trezor na način da se precizira način knjiženja kursnih razlika u Glavnoj knjizi Trezora koje su sadržane u otplatama anuiteta po vanjskom dugu.

Po osnovu otplate glavnice u toku godine izvršeno je smanjenje vanjskog duga u iznosu od 703.607.038 KM, od čega se na obaveze po relevantnom dugu odnosi (697.595.832 KM), dok je po direktnom dugu otplaćeno (6.011.205 KM). Plaćene su kamate po otplatama duga u iznosu od 182.460.993 KM (od čega se na relevantni dug odnosi 180.922.216 KM, a na direktni 1.538.777 KM).

Revizijom je konstatovano da kursne razlike nisu iskazane u skladu s Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i Trezor i Uputstvom o planiranju i računovodstvenom evidentiranju vanjskog duga FBiH u Glavnoj knjizi Trezora.

Preporuka:

- ***kursne razlike u Glavnoj knjizi Trezora, sadržane u otplatama anuiteta po vanjskom dugu, knjižiti u skladu s Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i Trezor i Uputstvom o planiranju i računovodstvenom evidentiranju vanjskog duga FBiH u Glavnoj knjizi Trezora.***

Prema prezentiranoj dokumentaciji Ministarstva, nepovučena kreditna sredstva iskazana su u iznosu od 640.178.283 KM i na njih su u 2024. godini plaćeni ugovoreni troškovi u iznosu od 2.807.283 KM. Na nepovučena sredstva godinama se plaćaju ugovoreni troškovi, a ukupno plaćeni troškovi do 31. 12. 2024. godine iznosili su 22.065.787 KM. Sve obaveze po troškovima na nepovučena sredstva snose krajnji korisnici kredita, osim obaveza po kreditima Svjetske banke – IBRD, koji se plaćaju iz Budžeta FBiH.

S podračuna za servisiranje vanjskog duga FBiH, po osnovu kredita Međunarodne asocijacije za razvoj – IDA (projekat vodosnabdijevanja i kanalizacije za Mostar), plaćene su dospelje kreditne obaveze u iznosu od 17.780.800 KM (glavnica u iznosu od 13.190.091 KM, a kamate u iznosu od 4.651.738 KM).

Supsidijarni kreditni ugovor potpisan je 16. 11. 2000. godine između BiH, FBiH i JP „Vodovod“ d.o.o. Mostar, kojim je ugovoreno zaduženje u iznosu od 9.082.067 SDR, odnosno preračunato u KM na 31. 12. 2024. godine 22.289.346 KM, s grace periodom od 10 godina i otplatom u periodu od 1. 4. 2010. godine do 1. 4. 2035. godine. Umjesto krajnjeg korisnika, u 2024. godini plaćeno je 2.215.025 KM (glavnica u iznosu od 2.163.530 KM i kamate u iznosu od 51.495 KM), a preostale obaveze po glavnici kredita na 31. 12. 2024. godine iznosile su 8.915.803 KM. U ranijem periodu konstatovali smo da se otplate ovog kredita tretiraju kao direktni dug FBiH i plaćaju se iz Budžeta FBiH. Za iznos plaćenih obaveza nisu evidentirana potraživanja krajnjeg korisnika u Glavnoj knjizi Trezora u skladu s Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i Trezor i Uputstvom o planiranju i računovodstvenom evidentiranju vanjskog duga FBiH u Glavnoj knjizi Trezora. JP „Vodovod“ d.o.o. Mostar nije plaćao ove obaveze, što je direktno uticalo na izdatke Budžeta FBiH, budući da FBiH obaveze prema kreditorima mora izmiriti u ugovorenom i dospelom roku.

U vezi navedenog duga Ministarstvo je u prethodnom periodu izjavilo da nije u posjedu originalnog supsidijarnog sporazuma niti ovjerene kopije, zbog čega nije ni evidentirano potraživanje od JP „Vodovod“ d.o.o. Mostar. Na osnovu date preporuke, Ministarstvo je u toku 2021. i 2023. godine, pozivajući se na nalaze iz Izvještaja o finansijskoj reviziji Ministarstva za 2020. godinu, upućivalo akte JP „Vodovod“ Mostar d.o.o. Mostar, u kojima je traženo izjašnjenje na okolnosti postojanja supsidijarnog Sporazuma kojim su preuzete obaveze po kreditu Svjetske banke-IDA 34000 (Voda za Mostar) od JP „Vodovod“ d.o.o. Mostar, u smislu da li postoji primjerak Sporazuma potpisanog od strane ovlaštene osobe ili više njih, te ukoliko postoji da isti dostavi Ministarstvu u originalu ili ovjerenoj fotokopiji. JP „Vodovod“ Mostar nije se očitovalo po ovom pitanju, a Ministarstvo nije poduzimalo dalje aktivnosti na osiguranju dokumentacije, niti se obratilo kreditoru.

Nisu poduzete aktivnosti kako bi se obaveze po ovom kreditu tretirale u skladu sa zaključenim supsidijarnim kreditnim ugovorom i kako bi se evidentiralo potraživanje od krajnjeg korisnika za iznos plaćenih obaveza. Posebno ističemo činjenicu da se JP „Vodovod“ d.o.o. Mostar nije nikako očitovao po ovom pitanju.

Također, po kreditu Vlade Kraljevine Španije (za vodosnabdijevanje općina Široki Brijeg, Ljubuški i Fojnica), s podračuna za servisiranje vanjskog duga FBiH plaćene su dospjele kreditne obaveze na ime glavnice (2.927.382 KM) i kamate (953.361 KM). U ranijem periodu, Sporazumom o kreditu regulisan je kreditni odnos između Kraljevine Španije i Ministarstva finansija i trezora BiH, kao i odnos između španskih izvođača i navedenih općina, kao krajnjih korisnika kredita. Obaveze po kreditu još uvijek nisu prenesene s BiH na FBiH, odnosno s FBiH na krajnjeg korisnika, a predmet je 2014. godine ustupljen Federalnom pravobranilaštvu. Nije nam prezentirana dokumentacija kojom bi potvrdili da je bilo aktivnosti od Federalnog pravobranilaštva. Za isplaćena sredstva po kreditu evidentirana su potraživanja koja su sa 31. 12. 2024. godine iznosila 3.826.662 KM.

Preporuka:

- **obezbijediti vjerodostojnu dokumentaciju po kreditu JP „Vodovod“ d.o.o. Mostar i evidentirati potraživanja od krajnjeg korisnika u skladu s Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i Trezor i Uputstvom o planiranju i računovodstvenom evidentiranju vanjskog duga FBiH u Glavnoj knjizi Trezora.**

Obaveze po unutrašnjem dugu

Dugoročne obaveze po unutrašnjem dugu⁸⁴ iskazane su u iznosu od 1.286.310.653 KM i u odnosu na prethodnu godinu (824.577.573 KM) više su za 461.773.080 KM. Ove obaveze iskazane su u Glavnoj knjizi Trezora na poziciji obaveze od dugoročnih obveznica (1.285.324.411 KM) i ostale dugoročne obaveze (986.242 KM⁸⁵). Obaveze po osnovu dugoročnih obveznica odnose se na obaveze po osnovu emitovanih obveznica u vlasništvu FBiH (1.283.000.000 KM) i obaveze po osnovu ratnih potraživanja (2.324.411 KM).

U 2024. godini FBiH se zadužila na osnovu **11 emisija obveznica** u ukupnom iznosu od 533.000.000 KM, za što je prikupljen iznos od 532.066.999 KM. Obveznice u 2024. godini izdane su sa dospelom od tri do 10 godina. U 2024. godini isplaćeno je 70.000.000 KM po dospelu obveznica koje su izdane u 2019. i 2022. godini, tako da je ukupno zaduženje na osnovu izdatih obveznica na 31. 12. 2024. godine iznosilo 1.283.000.000 KM. Kamate po dospjelim obveznicama plaćene su u iznosu od 17.730.000 KM.

Na poziciji ostalih dugoročnih obaveza iskazan je iznos od 986.242 KM, a isti se odnosi na verificirani dug koji predstavlja obaveze za čije će se izmirenje u narednom periodu izvršiti emisija obveznica ili gotovinske isplate. Navedene obaveze odnose se na staru deviznu štednju (956.317 KM) i ratna potraživanja (29.925 KM).

Obaveze po emitovanim obveznicama na osnovu stare devizne štednje u cijelosti su izmirene u 2024. godini na osnovu XVI emisije u iznosu 1.711.616 KM (glavnica od 1.690.485 KM i kamata od 21.131 KM). U periodu od 2009. do 2024. godine za izmirenje duga po osnovu stare devizne štednje izvršeno je ukupno 16 emisija obveznica ukupne vrijednosti od 982.566.789 (920.677.548 KM glavnice i 61.889.241 KM kamata).

⁸⁴ Unutrašnji dug u FBiH obuhvata unutrašnji dug Vlade FBiH nastao u skladu s zakonom (obaveze prema zaposlenicima i dobavljačima Federalnog ministarstva odbrane i Vojske FBiH, obaveze po osnovu stare devizne štednje i ratnih potraživanja koje podliježu verifikaciji) i dug nastao emisijom tržišnih vrijednosnih papira.

⁸⁵ Ostale dugoročne obaveze, koje se odnose na one po osnovu verificiranih obaveza za staru deviznu štednju (956.317 KM) presudama za ratna potraživanja (29.925 KM), evidentirane su u okviru ostalih dugoročnih obaveza.

Zakonom o izmirenju obaveza na osnovu računa stare devizne štednje u FBiH⁸⁶ (u daljnjem tekstu: Zakon o izmirenju obaveza) definisano je da se proces verifikacije potraživanja i gotovinska isplata vrši u skladu sa Zakonom o izmirenju obaveza i Uredbom o postupku verifikacije potraživanja i gotovinskih isplata po osnovu računa stare devizne štednje.⁸⁷ Proces verifikacije u prvom stepenu u FBiH vodi Finansijsko-informatička agencija, a u drugom stepenu Komisija za verifikaciju računa stare devizne štednje. Izmjenama navedenog Zakona rok za verifikaciju stare devizne štednje kontinuirano se produžava, a posljednjim izmjenama i dopunama Zakona produžen je do 31. 12. 2026. godine.

Vlada FBiH je, na prijedlog Ministarstva, formirala Komisiju za verifikaciju računa stare devizne štednje, sa zadatkom da, kao drugostepeni organ, u skladu s odredbama državnog Zakona o izmirenju obaveza po osnovu stare devizne štednje i Uredbe o postupku verifikacije potraživanja i gotovinskih isplata po osnovu računa stare devizne štednje u FBiH, rješava po žalbama koje su uložili vlasnici stare devizne štednje, nasljednici sredstava stare devizne štednje, kao i osobe koje su vlasništvo nad starom deviznom štednjom stekle valjanim ugovorom o darivanju. Prema izvještaju Komisije za verifikaciju stare devizne štednje za period januar-decembar 2024. godine iz januara 2025. godine, u periodu od 2007. godine do kraja 2024. godine riješeno je 23.530 predmeta (žalbi). U revidiranoj godini riješeno je 74 žalbi, od čega je 39 odobreno, a po njima je odobren iznos od 631.000 KM, dok je 35 zahtjeva za verifikaciju odbijeno.

Dugoročne obaveze po osnovu ratnih potraživanja iskazane su u ukupnom iznosu od 2.354.336 KM i u odnosu na prethodnu godinu (3.086.542 KM) manje su za 732.206 KM. Strukturu ovih obaveza čine: obaveze po osnovu dugoročnih obveznica (2.324.411 KM) i ostale dugoročne obaveze, koje predstavljaju registrovani dug (29.925 KM).

Za izmirenje obaveza po osnovu ratnih potraživanja u prethodnom periodu izvršene su četiri emisije obveznica ukupne nominalne vrijednosti od 195.417.760 KM. Obračunate su i iskazane kamate u iznosu od 57.956.663 KM, te je ukupan dug po emitovanim obveznicama iznosio 253.374.423 KM. S 31. 12. 2024. godine na naplatu je dospjelo ukupno 193.183.796 KM glavnice i 57.866.216 KM kamata, te ostatak duga iznosi 2.324.411 KM, od čega se na glavicu odnosi 2.233.964 KM i na kamate 90.447 KM (dug prema trećim osobama).

Izmjenama i dopunama Uredbe o načinu utvrđivanja i realizovanju unutrašnjih obaveza FBiH, 2009. godine utvrđeno je da Ministarstvo vrši verifikiranje ratnih potraživanja i nastavi s postupkom realizacije potraživanja u skladu sa propisima koji regulišu izdavanje obveznica, te da rješava predmete koji nisu okončani.

U cilju utvrđivanja realnih obaveza FBiH po osnovu ratnih potraživanja i potpune implementacije Akcionog plana za izmirenje pravosnažnih sudskih presuda po osnovu ratnih potraživanja, Vlada FBiH je Zaključkom od 3. 9. 2013. godine zadužila Federalno pravobranilaštvo, kao ovlaštenog zastupnika FBiH, da uspostavi registar sudskih presuda.

S obzirom na to da Federalno pravobranilaštvo nije uspostavilo registar sudskih presuda, Ministarstvo i dalje vrši evidentiranje verifikovanog duga po osnovu raspoloživih podataka o izvršnim sudskim rješenjima u Glavnoj knjizi Trezora. **Dakle, Ministarstvo ne raspolaže konačnim podacima o svim sudskim izvršnim rješenjima i pravosnažnim presudama po osnovu ratnih potraživanja.**

Na vanbilansnoj evidenciji iskazano je 12.439.284.635 KM. Najveći iznos od 8.111.284.582 KM odnosi se na vanbilansno evidentiranje primljenih mjenica za osiguranje kredita, zajmova i grantova. Također, u okviru vanbilansne evidencije evidentirana su dugoročna potraživanja FBiH od krajnjih korisnika kredita u iznosu od 3.803.752.578 KM, kojima je FBiH, po osnovu supsidijarnih sporazuma, ustupila na upotrebu kreditna sredstva.

⁸⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 62/09, 42/11, 91/13, 101/16, 57/20, 19/25

⁸⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 33/06, 66/06, 5/07, 65/07, 7/09, 4/10, 46/11, 32/12, 18/14, 41/15, 28/16, 42/17, 44/18, 67/20

U toku godine izvršeno je isknjižavanje iz vanbilansne evidencije u iznosu od 1.200.860.062 KM na poziciji izdatih garancija za osiguranje kredita i zajmova,⁸⁸ s obzirom na to da je Ministarstvo 8. 10. 2024. godine konstatovalo prestanak garancije na osnovu obavijesti Izvozno-uvozne EXIM banke Kina od 7. 2. 2024. godine, upućene JP Elektroprivreda BiH Sarajevo, o otkazivanju Ugovora za Projekat izgradnje bloka 7-450 MW u TE Tuzla te na osnovu obavijesti Izvozno-uvozne EXIM banke Kine od 10. 4. 2024. godine, upućene Ministarstvu, da prestankom Ugovora prestaju i sve obaveze FBiH kao garanta.

11. OSTALI NALAZI

11.1 Projekti finansirani kreditnim i grant sredstvima

Uredbom o načinu i kriterijima za pripremu, izradu i praćenje realizacije programa javnih investicija⁸⁹ (u daljnjem tekstu: PJI) propisan je način i kriteriji za pripremu, izradu i praćenje realizacije programa javnih investicija u FBiH koji se donosi svake godine. Kroz Program javnih investicija FBiH prati se kretanje višegodišnjih kapitalnih ulaganja koja se finansiraju dijelom ili u potpunosti iz Budžeta FBiH i planiraju se u DOB-u, odnosno godišnjem Budžetu FBiH.

Vlada FBiH je 24. 8. 2023. godine imenovala Komisiju za Program javnih investicija FBiH (u daljem tekstu: Komisija) na period od četiri godine.⁹⁰ U skladu s članom 13. Uredbe osnovni zadaci Komisije su: analiza i ocjenjivanje projekata u skladu sa Kriterijima i principima za ocjenjivanje projekata kandidovanih za PJI iz Obrasca za ocjenu prijedloga projekta, razmatranje izvještaja Ministarstva o utrošku sredstava kojima se finansiraju projekti čija je realizacija u toku, razmatranje izvještaja jedinica za upravljanje projektom iz člana 15. stav (1). ove Uredbe o projektima čija je realizacija u toku i o projektima završenim u tekućoj godini, predlaganje mjera za unapređenje planiranja javnih investicija i mjera za povećanje efikasnosti realizacije investicija i obavljanje drugih poslova od značaja za pripremu PJI Federacije i koordinaciju sredstava za razvoj u Federaciji.

Izvjštavanje o planu i utrošku sredstava kojima se finansiraju projekti vrši se kvartalno putem IP obrasca.

Članom 5. Budžeta FBiH za 2024. godinu⁹¹ definisano je da su kapitalni projekti finansirani iz vanjskih kreditnih sredstava sastavni dio Budžeta. Pregled kapitalnih projekata za period 2024.-2026. nije planiran Budžetom, nego je objavljen kao prilog uz Budžet FBiH za 2024. godinu. Članom 40. Zakona o izvršavanju Budžeta FBiH za 2024. godinu, definisano je da o planu i utrošku sredstava kojima se finansira projekat iz Aneksa Budžeta za 2024. godinu, Ministarstvo izvještavaju implementatori unosom podataka u Informacioni sistem za upravljanje javnim investicijama uspostavljen pri Ministarstvu -PIMIS sistem i putem potpisanog i ovjerenog propisanog obrasca "Informacija o projektu" (u daljem tekstu: IP obrazac). Uz IP obrazac dostavlja se i kvartalni plan povlačenja kreditnih sredstava kojima se finansiraju projekti.

U skladu s članom 6. Uredbe, Ministarstvo je 1. 2. 2023. godine nadležnim ministarstvima uputilo Poziv za kandidovanje projekata u PJI 2024. - 2026. godina i Zahtjev za popunjavanje IP obrasca. U maju 2023. godine sačinjen je Nacrt PJI 2024.- 2026. i dostavljen Vladi FBiH na usvajanje. **Vlada FBiH je sa zakašnjenjem Zaključkom od 18. 7. 2023. godine usvojila Nacrt PJI 2024–2026. (rok bio do 15. 6. 2023. godine). Ministarstvo je 4. 10. 2023. dostavilo Prijedlog PJI za period 2024–2026. godine, koji je Vlada FBiH usvojila sa zakašnjenjem Zaključkom od 22. 1. 2024 (rok bio do 25. 10. 2023. godine).**

⁸⁸ U toku 2019. godine evidentirana je jedna izdata garancija i to u korist korisnika China export-import bank Peking CEXIM za tražioca garancije JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo, radi obezbjeđenja kreditnog zaduženja JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo kod China export-import bank Peking CEXIM za finansiranje Projekta izgradnje bloka 7-450 MW u TE Tuzla u iznosu od 613.990.000 EUR ili 1.200.860.062 KM.

⁸⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 106/14, 27/19, 104/22 i 17/24

⁹⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 66/23

⁹¹ „Sl. novine FBiH“, br. 7/24

PJI FBiH 2024–2026. godina sadrži – JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo (16), JP Autoceste FBiH (11), Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (6), JP Željeznice FBiH (5), te JP Međunarodni aerodrom Sarajevo (5).

Za razvojno-investicijske projekte, koji se realizuju putem posebnih projektnih računa i posebnih transakcijskih namjenskih računa, otvorenih van Jedinstvenog računa Trezora (u daljnjem tekstu: JRT), Zaključkom Vlade FBiH iz 2021. godine definisano je da se postojeći razvojno-investicijski projekti nastave implementirati po do sada utvrđenim procedurama i u skladu s potpisanim međunarodnim sporazumima do kraja realizacije ovih projekata. Međutim, nije utvrđeno kako će se realizovati novi projekti.

Pojedini budžetski korisnici su u ranijem periodu za razvojno-investicijske projekte otvorili namjenske račune van JRT-a, na osnovu saglasnosti Ministarstva, što nije u skladu sa Zakonom o trezoru u FBiH, kojim je propisano da se sva javna sredstva, uključujući i transakcije koje se odnose na dugove i programe finansirane iz inostrane ili domaće pomoći, uplaćuju isključivo na JRT, evidentiraju u Glavnoj knjizi Trezora, a svi računi se drže i vode u ime Ministarstva.

Ministarstvo je aktom od 14. 12. 2023. godine obavijestilo sve budžetske korisnike koji imaju transakcijske račune otvorene van JRT-a da su dužni po prijemu ovog akta bez odlaganja i odmah pokrenuti aktivnosti na zatvaranju računa, te postupiti u skladu s odredbama Zakona o trezoru u FBiH. Također, u decembru 2024. godine, Ministarstvo je pozivajući se na akt iz 2023. godine, ponovno obavijestilo sve budžetske korisnike da su u obavezi odmah i bez odlaganja po primitku ovog akta pokrenuti aktivnosti na zatvaranju računa koji su otvoreni van JRT-a. **Osim Federalne uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove koja u toku 2023. godine poduzela aktivnosti na zatvaranju posebnog transakcijskog računa otvorenog van JRT-a, nisu prezentirane aktivnosti ostalih budžetskih korisnika na zatvaranju računa. Pored toga, Ministarstvo nije poduzimalo aktivnosti prema budžetskim korisnicima u cilju postupanja po aktima Ministarstva, niti je poduzimalo aktivnosti u cilju informisanja o zatvaranju ovih računa.**

U skladu s članovima 13. i 17. Uredbe Ministarstvo ima obavezu najmanje jednom godišnje informisati Vladu FBiH o utrošku sredstava kojima se finansiraju projekti uključeni u PJI FBiH, a Komisija za PJI FBiH ima obavezu izvještavanja Vlade FBiH o svom radu polugodišnje. Komisija za PJI FBiH sačinila je izvještaj za period januar – juni 2024. godine, te juli – decembar 2024. godine, koje je Vlada FBiH usvojila zaključcima. U Izvještaju Komisije je navedeno da se izmjenama i dopunama Uredbe unaprijedio pravni okvir u cilju unapređenja načina na koji je definisan pojam javnih investicija kako bi u Program javnih investicija bili uključeni projekti sa najvećim stepenom pripremljenosti, s obzirom na ograničena sredstva raspoloživa za finansiranje kapitalnih projekata.

Također, Ministarstvo je u skladu s članom 17. Uredbe sačinilo Informaciju o utrošku sredstava u 2024. godini kojima su finansirani projekti uključeni u PJI FBiH koja je dostavljena Vladi FBiH u martu 2025. godine.

Napominjemo da je taksa na nepovučena sredstva ugovorena i plaća se za 26 projekata koje finansiraju kreditori: EBRD, IBRD i KfW. Ugovorima je definisano da se taksa obračunava primjenom definisanog postotka na nepovučeni iznos kredita, a počinje se obračunavati nakon isteka perioda od nekoliko mjeseci (utvrđeno ugovorima o zajmu) nakon potpisivanja ugovora o zajmu i obračunava se dok se zajam ne povuče o cijelosti ili dok se ugovor o kreditu ne otkaže.

Ugovoreni iznos kredita za ove projekte je 1.741.137.515 KM. Povučeni iznos kredita zaključno sa 31. 12. 2024. godine je 1.100.959.233 KM, dok je iznos nepovučenih sredstava 640.178.283 KM. Ukupno plaćena taksa na nepovučena sredstva, zaključno sa 31. 12. 2024. godine, iznosila je 22.065.787 KM, od čega se na taksu plaćenu u 2024. godini odnosi 2.807.283 KM.

U nastavku je tabelarni pregled deset projekata na koje se odnosi 80,71% ukupno plaćene takse na nepovučena sredstva u 2024. godini:

Projekat	Planirani period implementacije projekta	Ugovoreni iznos kredita	Iznos kredita povučen do 31. 12. 2024.	Iznos nepovučenih sredstava	Troškovi plaćeni u 2024.	Ukupno plaćeni troškovi do 31. 12. 2024.
1	2	3	4	5	6	7
Sanacija cesta nakon poplava	1. 6. 2019. – 13. 6. 2020.	127.128.950	90.415.312	36.713.638	227.374	3.940.572
Projekat Koridor Vc dio 3	2. 12. 2020. – 31. 12. 2022.	352.049.400	235.873.098	116.176.302	601.645	5.181.804
Projekat gradskih saobraćajnica Sarajevo	8. 12. 2020. – 31. 12. 2022.	58.674.900	32.816.555	25.858.345	171.669	459.571
Javni prevoz Sarajevo e-Mobility	1. 1. 2024. – 1. 7. 2026.	33.249.110	21.559.851	11.689.259	157.841	157.841
Tramvajska pruga Ilidža-Hrasnica	1. 10. 2023. – 23. 9. 2025.	48.895.750	5.613.439	43.282.311	316.122	316.122
Projekat podrške preduzećima	20. 9. 2021. – 31. 12. 2024.	65.715.888	33.313.062	32.402.826	131.115	510.499
Projekat modernizacije vodnih usluga	11. 8. 2023. – 30. 11. 2027.	48.895.750	122.239	48.773.511	121.977	271.263
Projekat otpornosti poljoprivrede	1. 1. 2024. – 31. 12. 2028.	60.043.981	150.110	59.893.871	256.509	256.509
Projekat unapređenja kvalitete zraka	1. 7. 2024. – 31. 10. 2027.	90.163.763	225.409	89.938.354	127.344	127.344
Drugi projekat podrške zapošljavanja	1. 11. 2024. – 31. 10. 2031.	48.895.750	122.239	48.773.511	154.335	154.335
Ukupno		933.713.242	420.211.314	513.501.928	2.265.931	11.375.860

Izmjenama Uredbe definisane su aktivnosti na unapređenju metodologije koja se koristi za odabir projekata koji se uključuju u program javnih investicija, postavljeni su viši standardi pripreme projektne dokumentacije kod složenijih i finansijski značajnijih projekata, urađena je izmjena obrasca za ocjenu projekta, razrađena skala bodovanja u okviru svakog postavljenog kriterija za ocjenjivanje, te definirana dokumentacija kojom se dokazuje ispunjenje kriterija, u cilju adekvatnog ocjenjivanja i rangiranja kandidovanih projekata. Na osnovu Izmjena Uredbe izvršena je ocjena i sačinjena rang-lista kandidovanih projekata i projektnih ideja koji su uvršteni u Nacrt PJI FBiH za period 2025-2027. godine.

Ministarstvo je u prethodnom periodu dalo saglasnost za otvaranje posebnih projektnih računa i posebnih transakcijskih namjenskih računa, otvorenih van JRT-a, putem kojih se implementiraju razvojno-investicijski projekti. Ovo nije u skladu sa Zakonom o trezoru u FBiH, kojim je propisano da se svi računi moraju držati u ime ministarstva finansija, odnosno službi za finansije. Ministarstvo je u decembru 2024. godine, pozivajući se na akt iz 2023. godine, ponovno obavijestilo sve budžetske korisnike da su u obavezi odmah i bez odlaganja po primitku ovog akta pokrenuti aktivnosti na zatvaranju računa koji su otvoreni van JRT-a. Osim Federalne uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove koja je u toku 2023. godine poduzela aktivnosti na zatvaranju posebnog transakcijskog računa otvorenog van JRT-a, nisu prezentirane aktivnosti ostalih budžetskih korisnika na zatvaranju računa. Ministarstvo nije poduzimalo aktivnosti prema budžetskim korisnicima u cilju postupanja po njegovim aktima, niti je poduzimalo aktivnosti u cilju informisanja o zatvaranju ovih računa.

Revizijom je konstatovano da se plaćaju značajni iznosi takse na nepovučena sredstva. Za primjer navodimo projekte kojima je period implementacije bio do 2020, odnosno 2022. godine: projekat Koridor Vc, dio 3 (ukupno plaćeni troškovi do 31. 12. 2024. godine u iznosu od 5.181.804 KM), sanacija cesta nakon poplava (ukupno plaćeni troškovi do 31. 12. 2024. godine u iznosu od 3.940.572 KM) i projekat gradskih saobraćajnica Sarajevo (ukupno plaćeni troškovi do 31. 12. 2024. godine u iznosu od 459.571 KM). Navedeno ukazuje na to da nije osigurano praćenje, realizacija i izvještavanje o realizaciji razvojno-investicijskih projekata u skladu s Uredbom o načinu i kriterijima za pripremu, izradu i praćenje realizacije programa javnih investicija i Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH za 2024. godinu.

Preporuka:

- *uspostaviti odgovarajuće praćenje i izvještavanje o implementaciji razvojno-investicijskih projekata, s ciljem blagovremene realizacije projekata.*

12. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Na dostavljeni Nacrt izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2024. godinu Ministarstvo je 22. 5. 2024. godine dostavilo komentar, bez dodatne dokumentacije.

Obrazloženja su data na nalaze i preporuke u vezi sa: uvođenjem Međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor (MRS JS); aktivnostima Ministarstva vezanim za namjenske račune otvorene van Jedinstvenog računa Trezora; nadogradnjom postojeće aplikacije za obračun plaća i naknada u dijelu obračuna naknada po osnovu angažmana u komisijama; rješenjima po žalbama izjavljenim na upravne akte prvostepenih organa; praćenjem rada i vršenjem nadzora u privrednim društvima sa učešćem državnog kapitala iz nadležnosti FBiH; usklađivanjem radnog vremena i internih akata sa zakonskim i drugim propisima; vođenjem evidencija o radnom vremenu; obračunom doprinosa na naknade za rad u komisijama; poduzimanjem zakonom propisanih mjera za naplatu potraživanja po kreditima koji su po osnovu supsidijarnih ugovora s FBiH preneseni na krajnje korisnike; evidentiranjem kursnih razlika u Glavnoj knjizi Trezora; osiguranjem vjerodostojne dokumentacije za knjigovodstveno evidentiranje otplata obaveza po kreditu JP „Vodovod“ d.o.o. Mostar; praćenjem i izvještavanjem o implementaciji razvojno-investicijskih projekata; dostavljanjem budžeta i budžetskog planiranja; usklađivanjem registra budžetskih korisnika s Pravilnikom o utvrđivanju i načinu vođenja Registra budžetskih korisnika budžeta u FBiH; usklađivanjem Smjernica o minimalnim standardima dodjele budžetskih sredstava putem transfera i subvencija u FBiH sa Zakonom o budžetima u FBiH; aktivnostima Centralne harmonizacijske jedinice i njenom funkcionalnom uspostavom; iskazivanjem planskih vrijednosti prihoda u Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta; propisivanjem jasnih i mjerljivih kriterija i dokumentacije za vrednovanje projekata koji se finansiraju iz kapitalnih transfera.

Djelimično je uvažen komentar koji se odnosi na aktivnosti Centralne harmonizacijske jedinice u dijelu unapređenja finansijskog upravljanja i kontrole u organizacijama u FBiH, s obzirom na to da su u toku godine poduzimane aktivnosti na donošenju podzakonskih propisa, te organizovane edukacije iz oblasti finansijskog upravljanja i kontrole. Međutim, s obzirom na ograničene kapacitete u Odsjeku za razvoj finansijskog upravljanja i kontrole, konstatovano je da je potrebno intenzivirati aktivnosti za unapređenje finansijskog upravljanja i kontrole u organizacijama u FBiH.

Za obrazloženja koja nisu prihvaćena jer nisu prezentovane nove činjenice, niti je dostavljena dokumentacija koja bi uticala na izmjene nalaza, dajemo sljedeća pojašnjenja:

- u vezi uvođenja MRS-a JS navedeno je da je, u cilju realizacije preporuke, upućena inicijativa za izmjene i dopune Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji, kojim je predviđeno formiranje posebnog odsjeka za računovodstvenu metodologiju, koji bi obavljao poslove vezane za uvođenje standarda. Pored toga, u 2024. godini raspisan je javni konkurs za zapošljavanje stručnog savjetnika s kvalifikacijama za rad na MRS-ovima, ali niko nije pristupio pismenom ispitu. Konkurs je ponovljen, te se očekuje prijem stručnog savjetnika sredinom godine. Također, navedeno je da je prevođenje MRS-ova u nadležnosti Saveza računovođa, revizora i finansijskih radnika FBiH, dok je obaveza Ministarstva implementacija standarda u federalne propise.

Uvažavajući navedeno, Strategija reforme upravljanja javnim finansijama u FBiH donesena je za period 2021–2025, a Akcionim planom predviđen je početak primjene mape puta još u 2022. godini. Pored toga, implementacija MRS-a JS bila je planirana Strategijom reforme upravljanja javnim finansijama u FBiH 2017–2020;

- za aktivnosti koje se odnose na zatvaranje namjenskih računa otvorenih van Jedinstvenog računa Trezora navedeno je da je aktom od 14. 12. 2023. godine dostavljena Instrukcija o zatvaranju namjenskih računa izvan Jedinstvenog računa Trezora i 31. 12. 2024. godine Urgencija po tom pitanju. Navedeno je da nije sasvim jasno koje „daljnje aktivnosti“ Ministarstvo treba poduzeti i predloženo je da se to u preporuci izričito navede, kako bi se mogla provesti.

Za navedeno u Izvještaju nije data preporuka, ali, uvažavajući nadležnosti Ministarstva, Ured za reviziju je i u prethodnim izvještajima ukazivao na odredbe Zakona o trezoru u FBiH, kojim je propisano da se sva javna sredstva, uključujući i transakcije koje se odnose na dugove i programe finansirane iz inostrane ili domaće pomoći, uplaćuju isključivo na Jedinstveni račun Trezora, evidentiraju u Glavnoj knjizi Trezora, a svi računi se drže i vode u ime Ministarstva. Zbog navedenog, te imajući u vidu da nisu zatvoreni svi transakcijski računi van Jedinstvenog računa Trezora, Ministarstvo treba proaktivno djelovati kako bi osiguralo poštovanje Zakona. Također, u skladu sa ISSAI-jem 2706 – Tačke za isticanje pitanja i tačke za ostala pitanja u izvještaju nezavisnog revizora, za navedeno je istaknuto pitanje i ne utiče na dato mišljenje;

- u vezi obrazloženja po pitanju nadogradnje postojeće aplikacije za obračun plaća i naknada u dijelu obračuna naknada po osnovu angažmana zaposlenih u komisijama, Ministarstvo je stava da je preporuka neprovodiva jer se plaćanje naknada za rad u komisijama obavlja kroz Pomoćnu knjigu za unos obaveza (modul AP) u okviru ISFU aplikacije, a ne kroz aplikaciju za obračun plaća, te da AP modul ne postavlja nikakva ograničenja po pitanju vrste doprinosa koji se obračunavaju.

Napominjemo, kao i u prethodnim izvještajima, da niti Uredu za reviziju, niti budžetskim korisnicima koji su slali upite Ministarstvu po pitanju obračuna punih doprinosa na naknade za rad u komisijama, nije data instrukcija o načinu obračuna. Obračun poreza i doprinosa prijavljuje se jednom mjesečno, putem propisanih obrazaca, a isti su povezani sa ISFU aplikacijom, a ne sa AP modulom;

- za donošenje rješenja po žalbama izjavljenim na upravne akte prvostepenih organa u roku utvrđenom Zakonom o upravnom postupku i Zakonom o Poreznoj upravi FBiH navedeno je da je od 2021. godine Ministarstvo poduzelo više mjera u svrhu ubrzavanja rješavanja žalbi na rješenja Porezne uprave, te kako kontinuirano raspisuju javne konkurse za prijem državnih službenika u Odsjeku za drugostepeni upravni postupak po osnovu inspekcijuskog nadzora i Odsjeku za drugostepeni porezno-upravni postupak po osnovu prinudne naplate i ostalih porezno-upravnih predmeta. Naglašeno je da je u toku 2024. godine izvršen prijem četiri nova državna službenika za ove odsjeke, te da je broj urađenih predmeta od 2019. do 2024. godine znatno porastao (2019. godine 838 predmeta, a 2024. godine 2232 predmeta).

Iako je postignut napredak, na 31. 12. 2024. godine neriješeno je bilo 5.495 predmeta, a rješenja po žalbama izjavljenim na upravne akte prvostepenih organa nisu se donosila u roku od 30 dana, računajući od dana predaje žalbe, kako je propisano članom 244. Zakona o upravnom postupku i članom 76. Zakona o Poreznoj upravi FBiH. U toku revidirane godine rješavani su predmeti koji datiraju iz 2015. godine; najveći dio riješenih predmeta odnosi se na period od 2019. do 2021. godine, a riješena su samo 52 predmeta koji se odnose na 2024. godinu. Sve navedeno ima negativne efekte na stranke i druge osobe koje učestvuju u postupku;

- po pitanju vršenja nadzora u privrednim društvima sa učešćem državnog kapitala iz nadležnosti FBiH navedeno je da, u skladu s Uredbom o vršenju ovlaštenja u privrednim društvima sa učešćem državnog kapitala iz nadležnosti FBiH, pravo učešća u radu i odlučivanju skupštine sa učešćem državnog kapitala iz nadležnosti FBiH Vlada FBiH ostvaruje putem opunomoćenika (za svaku sjednicu skupštine opunomoćeniku daje punomoć), kao što je redovna praksa u slučaju Sarajevo osiguranja d.d. Sarajevo i Union banke d.d. Sarajevo, a Skupštinu Razvojne banke FBiH čini Vlada FBiH, i premijer je predsjednik Skupštine. Također, navedeno je da je „Lista privrednih društava u kojima Vlada FBiH vrši ovlaštenja na osnovu državnog kapitala iz nadležnosti FBiH“ izmijenjena u 2025. godini i da Sarajevo osiguranje d.d. Sarajevo nije više u nadležnosti Ministarstva, te da se, u skladu sa ovlaštenjima definisanim Uredbom, vrši nadzor nad preduzećima s popisa u kontinuitetu i na način propisan Uredbom.

S obzirom na to da niti prilikom obavljanja revizije niti uz komentar na Nacrt nije prezentirana sva tražena dokumentacija i aktivnosti u vezi obavljanja poslova iz nadležnosti za Razvojnu banku FBiH, Union banku d.d. Sarajevo i Sarajevo osiguranje d.d. Sarajevo, ne možemo potvrditi da je Ministarstvo vršilo poslove u skladu s Uredbom. Napominjemo da je u Uredbi o izmjeni Uredbe o vršenju ovlaštenja u privrednim društvima sa učešćem državnog kapitala iz nadležnosti FBiH navedeno da praćenje rada, upravni nadzor, nadzor nad općim aktima, monitoring i podnošenje izvještaja o privrednim društvima vrše federalna ministarstva, svako u okviru svojih resora. Također, iako je Lista privrednih društava u kojima Vlada FBiH vrši ovlaštenja na osnovu državnog kapitala iz nadležnosti FBiH izmijenjena u 2025. godini, navedeno nema uticaja na nalaz i datu preporuku;

- vezano za usklađivanje radnog vremena sa Zakonom o radu i Odlukom o radnom vremenu u federalnim organima državne službe navedeno je da je u Izvještaju o izvršenju budžeta FBiH za 2022. godinu data preporuka da Vlada FBiH donese odluku o radnom vremenu na nivou FBiH, te iz nje proizilazi da je za predlaganje ove odluke nadležno Federalno ministarstvo rada i socijalne politike, uz napomenu da je u toku izmjena Zakona o radu, u kojoj će, prema informacijama objavljenim na internet-stranici nadležnog Ministarstva, biti izmijenjene odredbe o radnom vremenu.

Napominjemo da su predmet revizije finansijski izvještaji Ministarstva i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima za 2024. godinu, a kriteriji za reviziju su važeći/pozitivni zakonski propisi, te da radno vrijeme u Ministarstvu nije usklađeno sa važećim Zakonom o radu i Odlukom o radnom vremenu u federalnim organima državne službe koju je donijela Vlada FBiH, na šta je Ured za reviziju i ranije skretao pažnju;

- za vođenje evidencija o radnom vremenu za rukovodeće državne službenike i vozača u skladu s Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu navedeno je da je na snazi Uputstvo o kućnom redu iz 2019. godine, kojim je propisan način evidentiranja rukovodećih državnih službenika i vozača na terminalu za evidentiranje, te da nigdje nije propisana obaveza postojanja takvog terminala i da se radi o internom uređaju. Za sve državne službenike i namještenike se vodi evidencija u skladu sa Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu koja se zove ših lista i na njoj je evidentirano prisustvo, godišnji odmor, bolovanje, plaćeno odsustvo, neplaćeno odsustvo i dr., i to na dnevnoj bazi.

Uputstvom o kućnom redu je definisano da se sekretar Ministarstva, pomoćnici ministra, savjetnici, načelnici jedinica i vozači u Kabinetu ministra zbog prirode posla ne evidentiraju na terminalu za evidentiranje radnog vremena. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o radu i Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu;

- vezano za obračun doprinosa za rad zaposlenika u komisijama, stav Ministarstva je da se zaposlenici imenuju u određene komisije koje je formirala Vlada FBiH ili rukovodilac organa državne službe za obavljanje konkretnog posla, kao i da se angažovanje zaposlenika u komisijama ne vrši na osnovu ugovora o radu, niti u vezi s ugovorom o radu. Stav Ministarstva je da primanja osoba po osnovu angažmana u razne komisije nisu „prihodi na osnovi u vezi s nesamostalnom djelatnosti“, jer ostvaruju predmetna primanja na osnovu posebnih angažmana (imenovanja, zaključivanje posebnog ugovora i sl.) i ona imaju karakter primanja na osnovu drugih vrsta samostalne djelatnosti i povremenog samostalnog rada u skladu s članom 5. stav 1. alineja 6. i članom 6. tačka 11. Zakona o doprinosima. Navedeno je da se angažman osoba u komisije vrši na osnovu imenovanja ili posebnih ugovora zaključenih između isplatitelja i osobe koja se angažuje (u skladu sa Zakonom o obligacionim odnosima ili posebnim propisom). Također, navedeno je da se predmetne preporuke ponavljaju i u ranijim izvještajima o reviziji, a Ministarstvo se očitovalo da one nisu u skladu s važećim zakonskim rješenjem, te su neprovođive, gdje je navedeno da je karakter primanja osoba angažovanih u komisijama

regulisan Zakonom o doprinosima (i da nije u suprotnosti s propisima o porezu na dohodak), kao i da su: osnovica, stope doprinosa za ova primanja, obveznik plaćanja, rokovi za obračun i plaćanje doprinosa jasno propisani Zakonom o doprinosima. Pored toga, istaknuto je da je, u skladu s članom 22. Zakona o organizaciji organa uprave u FBiH, Ministarstvo kao organ uprave, između ostalog, ovlašteno davati mišljenja i odgovore na pitanja vezana za implementaciju Zakona o doprinosima i Zakona o porezu na dohodak, te da, shodno članu 8. Zakona o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave, vrši upravne, stručne i druge poslove utvrđene zakonom koji se odnose na ostvarivanje nadležnosti Federacije u oblasti finansija.

Nalazi Ureda za reviziju odnose se isključivo na naknade za rad zaposlenika u komisijama (ne na primanja osoba po osnovu angažmana u razne komisije), te se daje preporuka da se ove naknade obračunavaju kao oporezivi prihod od nesamostalne djelatnosti, u skladu s važećim propisima. Cilj ove preporuke, kao i dugogodišnjeg pisanja o ovom pitanju, jeste da se ukaže na angažman zaposlenika u komisijama u kojima obavljaju poslove iz nadležnosti, npr. rješavanje po žalbama u neriješenim drugostepenim porezno-upravnim predmetima, stalna komisija za provođenje postupaka javnih nabavki, izbor i imenovanja, popis i primopredaja nerazduženih predmeta registraturne građe i sl., a za to im se isplaćuje naknada na koju se obračunavaju doprinosi kao da se radi o samostalnoj djelatnosti. Dohotkom od samostalne djelatnosti smatra se dohodak koji fizičko lice ostvari samostalnim trajnim obavljanjem djelatnosti kojom se bavi kao osnovnim ili dopunskim zanimanjem s ciljem ostvarenja dohotka. U dohotke od samostalne djelatnosti ubrajaju se dohoci od: obrta i djelatnosti srodnih obrtu, poljoprivrede i šumarstva, slobodnih zanimanja, drugih samostalnih djelatnosti. Iz navedenog proizilazi da je ostvarivanje prava na naknadu u vezi sa ugovorom o radu i obavlja se prema uputama poslodavca, što predstavlja prihod od nesamostalne djelatnosti.

Ministarstvo, kao ovlašteni organ uprave, u skladu s članom 22. Zakona o organizaciji organa uprave u FBiH, koji daje mišljenja i odgovore na pitanja vezana za implementaciju Zakona o porezu na dohodak i Zakona o doprinosima, trebalo bi da osigura jedinstven stav i njegovu primjenu za sve porezne obveznike u FBiH;

- u vezi komentara da Ministarstvo poduzima redovne aktivnosti na naplati duga po osnovu kredita koji su supsidijarnim sporazumima preneseni na krajnje korisnike, ističemo da nisu poduzete sve radnje za naplatu budući da se radi o potraživanjima iz ranijeg perioda, a zaključenim reprogramima prolongirani su rokovi otplate, odnosno struktura dospjelih obaveza;
- za knjigovodstveno evidentiranje kursnih razlika u Glavnoj knjizi Trezora u skladu s Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i Trezor i Uputstvom o planiranju i računovodstvenom evidentiranju vanjskog duga FBiH u Glavnoj knjizi Trezora navedeno je da je preporuku moguće realizirati usvajanjem izmjena i dopuna važećih Računovodstvenih politika za federalne budžetske korisnike i Trezor na način da se precizira način knjiženja kursnih razlika u Glavnoj knjizi Trezora, koje su sadržane u otplatama anuiteta po vanjskom dugu.

Članom 78. Zakona o budžetima u FBiH definisano je da Ministarstvo osigurava provođenje jedinstvenih računovodstvenih procedura i donosi propise o knjigovodstvu, te sadržaju i načinu finansijskog izvještavanja za sve budžetske korisnike i vanbudžetske fondove. U nadležnosti Ministarstva je i donošenje izmjena i dopuna važećih Računovodstvenih politika za federalne budžetske korisnike i Trezor;

- po pitanju knjigovodstvenog evidentiranja otplate obaveza po kreditu JP „Vodovod“ d.o.o. Mostar navedeno je da se Ministarstvo već ranije izjašnjavalo da u svojim evidencijama i arhivama nema originalni supsidijarni sporazum o preuzimanju otplate obaveza po kreditu Svjetske banke – IDA 34000 (Voda za Mostar) potpisan i ovjeren od JP „Vodovod“ d.o.o. Mostar, niti ovjerenu kopiju, već postoji samo kopija koju su potpisali predstavnici organa BiH i Federacije BiH, ali ne i ovlaštena osoba ispred JP „Vodovod“ d.o.o. Mostar. Napominjemo da je

obavljanjem revizije za 2019. godinu JP-a „Vodovod“ d.o.o. Mostar reviziji prezentirana kopija supsidijarnog sporazuma koji su potpisali predstavnici organa BiH, FBiH i ovlaštena osoba ispred JP „Vodovod“ d.o.o. Mostar, te da nisu poduzete sve aktivnosti kako bi Ministarstvo osiguralo da u svojim evidencijama ima navedeni ugovor;

- za dostavljanje budžeta u utvrđenim rokovima Ministarstvo je navelo kako je Dokument okvirnog budžeta za period 2024-2026. godine dostavilo Vladi FBiH 15. 6. 2023, te je usvojen i dostavljen 4. 7. 2023. godine Parlamentu FBiH, uz napomenu da je Globalni okvir fiskalne bilansa i politike za period 2024-2026. usvojen tek 23. 1. 2024. godine. Također, navedeno je da je izmjenama i dopunama Zakona o budžetima u FBiH propisano da, ukoliko Globalni okvir fiskalnog bilansa i politika na nivou BiH ne bude usvojen do 15. 6., Vlada FBiH može usvojiti Dokument okvirnog budžeta u skladu sa budžetskim kalendarom, te ga po potrebi revidirati nakon što Fiskalno vijeće BiH usvoji spomenuti okvir.

Međutim, nalazi revizije odnosili su se na dostavljanje Vladi FBiH Nacrta budžeta FBiH za 2024. godinu do 31. 10. u skladu s članom 25. stav 2. Zakona o budžetima u FBiH. Navedeno je imalo za posljedicu da Parlament FBiH nije usvojio Budžet FBiH za 2024. godinu do 31. 12. 2023, što nije u skladu s članom 32. Zakona o budžetima u FBiH, niti je Odluka o privremenom finansiranju donesena u skladu s članom 35. Zakona o budžetima u FBiH.

Po pitanju gornje granice rashoda, Ministarstvo je navelo kako njeno utvrđivanje predstavlja ključni segment u procesu budžetskog planiranja, te se zasniva na analizi više međusobno povezanih faktora, a prilikom izrade Budžeta FBiH za 2024. godinu polazilo se od procjene zasnovane na analizama dostavljenih prioriteta i budžetskih zahtjeva, kako bi se osiguralo efektivno i efikasno budžetsko planiranje. Nadalje, Ministarstvo je stava da postupanje u skladu sa zakonskim odredbama nije dovedeno u pitanje, već da se i dalje uspostavlja ravnoteža između iskazanih potreba i objektivno mogućih raspoloživih sredstava, što predstavlja osnovno načelo budžetskog procesa.

Članom 16. stav 1. Zakona o budžetima u FBiH definisano je da se Dokumentom okvirnog budžeta vrši trogodišnje planiranje okvirnog budžeta. Dokument okvirnog budžeta sadrži makroekonomske projekcije, okvirne projekcije budžetskih prihoda i primitaka, rashoda i izdataka, te utvrđene gornje granice po budžetskim korisnicima za planiranje budžeta za naredne tri godine, na kojem se zasniva priprema i izrada godišnjih budžeta. S obzirom na manju realizaciju sredstava u odnosu na Budžetom odobrena sredstva, ističemo da gornja granica rashoda nije utvrđena na realnim potrebama;

- u vezi usklađivanja Registra budžetskih korisnika FBiH s Pravilnikom o utvrđivanju i načinu vođenja registra budžetskih korisnika budžeta u FBiH Ministarstvo je stava da je i u ranijim očitovanjima ukazivalo na to da bez rješavanja prethodnog pitanja (dodjela identifikacijskog broja, registracija i identifikacija poreznog obveznika, odjava i oduzimanje identifikacijskog broja) u nadležnosti svakog pojedinačnog budžetskog korisnika, kao i Porezne uprave FBiH, u skladu sa odredbama Pravilnika o dodjeljivanju identifikacijskih brojeva, registraciji i identifikaciji i evidencijama poreznih obveznika na teritoriji FBiH, preporuku ne može provesti. Također je naglašeno da je, u skladu sa Pravilnikom o utvrđivanju i načinu vođenja registra budžetskih korisnika, budžetske korisnike koji su osnovani prije stupanja na snagu ovog Pravilnika i koji su već stekli status budžetskog korisnika s posebnim razdjelima i glavama, na osnovu dostavljenih popunjenih obrazaca RBK, uvrstilo u Registar budžetskih korisnika FBiH.

U skladu s članom 3. Pravilnika o utvrđivanju i načinu vođenja registra budžetskih korisnika budžeta u FBiH, registar uspostavlja i vodi Federalno ministarstvo finansija, te je potrebno da u narednom periodu Ministarstvo u skladu sa nadležnostima nastavi aktivnosti na usklađivanju Registra, kao i da u komunikaciji sa preostala dva budžetska korisnika (Parlament FBiH i Predsjednik i dva potpredsjednika FBiH), stvori preduslove za njihovo usklađivanje (budžetske instrukcije, periodično izvještavanje i dr.);

- za uspostavu funkcionalne Centralne harmonizacijske jedinice, s ciljem intenziviranja razvoja i koordinacije interne revizije i sistema finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru na svim nivoima vlasti u FBiH, shodno Zakonu o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Zakonu o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i drugim propisima, navedeno je da je provedena konkursna procedura za zapošljavanje na poziciji višeg stručnog saradnika za poslove certifikacije, edukacije i informisanja u Odsjeku za poslove certifikacije, edukacije i informisanja.

Međutim, nisu poduzete aktivnosti na popunjavanju radnog mjesta pomoćnika ministra, kako bi CHJ mogla izvršavati poslove koji su joj dati u nadležnost Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji utvrđeni su poslovi pomoćnika ministra, koji se, između ostalog, odnose na nadzor i koordinaciju pri izradi prednacrti i nacrti zakonskih, kao i prijedloga podzakonskih i drugih akata iz oblasti interne revizije i finansijskog upravljanja i kontrole; izradu nacrti metodologija i uputstava u oblasti interne revizije i finansijskog upravljanja i kontrole, kao i nacrti strategije razvoja javnih internih finansijskih kontrola (PIFC), te izradu i provođenje planova i programa provjere kvaliteta rada interne revizije i finansijskog upravljanja i kontrole. Također, nepopunjavanjem odgovarajućeg broja izvršilaca u CHJ nije osiguran stepen realizacije aktivnosti i kvalitet pružanja podrške korisnicima u javnom sektoru u FBiH;

- u vezi s komentarom koji se odnosi na iskazivanje planskih vrijednosti namjenskih prihoda u Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta navedeno je da službeno usvojeni budžet ne sadrži planske prihode po budžetskim korisnicima, već su svi prihodi planirani isključivo kao prihodi FBiH, te se samim tim ne mogu iskazati planske vrijednosti prihoda u Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta isključivo jer Ministarstvo nema u zvanično usvojenom budžetu usvojenih planskih prihoda, odnosno nema vlastitih prihoda, već izvršava budžet iz prihoda FBiH (kako namjenskih tako i nenamjenskih). Također, Ministarstvo je stava da se u posebnom dijelu budžeta planiraju isključivo rashodi i izdaci budžetskih korisnika, te samim tim ne sadrži nikakve planske veličine prihoda budžetskih korisnika, što svakako vodi ka tome da se podaci iz posebnog dijela budžeta ni u kojem slučaju ne mogu koristiti u svrhu popunjavanja planskih vrijednosti prihoda u obrascu Godišnjeg izvještaja o izvršenju budžeta.

Tačkom 6. Uputstva o otvaranju posebnih namjenskih transakcijskih računa, načinu planiranja, prikupljanja, evidentiranja i raspolaganja sredstvima sa posebnih namjenskih transakcijskih računa otvorenih kao podračuna u okviru JRT-a definisano je da su korisnici budžeta, kojima je Ministarstvo otvorilo podračun, dužni u svom budžetu planirati prihode i rashode, odnosno primitke i izdatke za podračune, svake godine za narednu fiskalnu godinu, s tim da ukupni rashodi (izdaci) moraju biti jednaki ukupnim prihodima (primicima) koji se odnose na jednu fiskalnu godinu. Napominjemo da su Budžetom FBiH za 2024. godinu Ministarstvu odobreni namjenski prihodi u iznosu od 20.034.826 KM, za koje su planirani i rashodi, koji se finansiraju iz ovih prihoda, a koje Ministarstvo nije iskazalo u finansijskim izvještajima. Za iskazivanje namjenskih prihoda Ministarstvo je davalo tumačenje i drugim budžetskim korisnicima.

U skladu s članom 7. stav 3. Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH, u kolone obrazaca koje se odnose se planirane pozicije trebalo je unijeti podatke planiranih prihoda iz posljednjeg budžeta, zvanično usvojenog od nadležne institucije, za godinu za koju se sačinjava izvještaj. Napominjemo da su u Budžetu Ministarstva za 2024. godinu iskazane planske vrijednosti namjenskih prihoda, koji nisu iskazani u finansijskim izvještajima;

- u vezi propisivanja mjerljivih kriterija za vrednovanje projekata koji se finansiraju iz kapitalnih transfera navedeno je da je u okviru Javnog poziva, kojim su, između ostalog, utvrđeni opći i posebni kriteriji, komisija za dodjelu sredstava općinama i gradovima iz Budžeta FBiH donijela Poslovnik o radu, kao i Procedure za izbor potencijalnih korisnika za dodjelu sredstava, te su u

navedenim Procedurama posebni kriteriji razrađeni na potkriterije u cilju objektivnog bodovanja. Ministarstvo je stava da je postupilo po preporuci u dijelu za koji je nadležno.

Raspodjela sredstava za sufinansiranje projekata za jedinice lokalne samouprave izvršena je na osnovu općih i posebnih kriterija utvrđenih u Javnom pozivu i razrađenih potkriterija, koji su utvrđeni Procedurama za izbor potencijalnih korisnika za dodjelu sredstava. Posebno ističemo da je jedan od općih kriterija bila preporuka o realizaciji projekta – ukoliko postoji, bez navođenja čija preporuka je relevantna. Prema Izvještaju komisije, ova preporuka dostavljena je samo za 61 projekat, od ukupno 345 koji su pristigli po Javnom pozivu. Javnim pozivom je naglašeno da dokazi iz posebnih kriterija nisu obavezni, ali će se na osnovu njih izvršiti vrednovanje aplikacija. Prilikom bodovanja aplikacija za utvrđeni kriterij „zrelost projekta“ nije jasno kako je moguće ocijeniti zrelost projekta iz podataka sadržanih u idejnom ili glavnom projektu ako aplikant nije u obavezi dostaviti cjelokupne projekte, što ukazuje na netransparentnost i ostavlja prostora za moguća subjektivna postupanja prilikom pregleda i ocjene određenih projekata.

Dostavljene su i informacije o preduzetim aktivnostima koje se odnose na: usklađivanje Pravilnika o plaćama i naknadama državnih službenika i namještenika s važećim Kolektivnim ugovorom u dijelu obračuna minulog rada i utvrđivanja i isplate naknada za troškove prevoza u skladu sa Uredbom o naknadama koje nemaju karakter plaće i internim pravilnikom Ministarstva; praćenje i izvještavanje o implementaciji razvojno-investicijskih projekata u skladu sa izmjenama i dopunama Uredbe o načinu i kriterijima za pripremu, izradu i praćenje realizacije programa javnih investicija, koje nisu uticale na date nalaze u Izvještaju.

Kad je riječ o ažuriranju Smjernica o minimalnim standardima dodjele budžetskih sredstava putem transfera i subvencija u FBiH, navedeno je da će Ministarstvo nastaviti prikupljati povratne informacije u vezi njihove primjene, koje će se uzeti u obzir prilikom narednog ažuriranja.

Reviziju Federalnog ministarstva finansija obavio je revizorski tim u sastavu: Sabina Muderizović – voditeljica tima, i Lamija Sarač – članica tima.

Voditeljica tima

Sabina Muderizović, s. r.

**Rukovoditeljica Sektora
za razvoj, metodologiju i upravljanje
kvalitetom**

Mia Buljubašić, s. r.

**Rukovoditeljica Sektora
za finansijsku reviziju institucija
Federacije BiH**

Kimeta Bihorac, s. r.

V. PRILOZI

- 1. GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI**
- 2. IZJAVA RUKOVODSTVA**

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

Ministarstvo finansija
Nadležno ministarstvo

Federalno ministarstvo finansija - financija
Potrošačka jedinica - glava

Sarajevo
Sjedište potrošačke jedinice-glave

4200575050003

Identifikacioni broj

84.11

Šifra po kvalifikacionoj djelatnosti

16010001

Organizacioni broj

1601

Operativni broj

0110

Funkcionalni kod

10

Fond

Pojedinačni obrasci: X

Konsolidovani obrasci:

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA
Period izvještavanja od JAN-24 do DEC-24

R.b.	Broj Konta	POZICIJA	Oznaka za AOP	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (4-3)	Procenat 4/3 x 100
					u tekućoj godini	u prethodnoj godini		
	1	2		3	4	5	6	7
1		P R I H O D I (2+17+36)	200	0	30.882.906	30.128.852	30.882.906	0,0%
2	710000	PRIHODI OD POREZA (3+7+9+11+13+14+15+16)	201	0	0	0	0	0,0%
3	711000	Porezi na dobit pojedinaca i preduzeća (4+5+6)	202	0	0	0	0	0,0%
4	711100	Porezi na dobit pojedinaca (zastale uplate poreza)	203	0	0	0	0	0,0%
5	711200	Porezi na dobit preduzeća	204	0	0	0	0	0,0%
6	711900	Porez na dobit banaka i dr.fin.organizacija, društava za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih poduzeća	205	0	0	0	0	0,0%
7	712000	Doprinosi za socijalnu zaštitu (7+8)	206	0	0	0	0	0,0%
8	712100	Doprinosi za socijalnu zaštitu	207	0	0	0	0	0,0%
9	713000	Porezi na plaću i radnu snagu (13+14)	208	0	0	0	0	0,0%
10	713100	Porezi na plaću (zastale uplate poreza)	209	0	0	0	0	0,0%

11	714000	Porez na imovinu (15+16)	210	0	0	0	0	0,0%
12	714100	Porez na imovinu	211	0	0	0	0	0,0%
13	715000	Domaći porezi na dobre i usluge	212	0	0	0	0	0,0%
14	716000	Porezi na dohodak	213	0	0	0	0	0,0%
15	717000	Prihodi od indirektnih poreza	214	0	0	0	0	0,0%
16	719000	Ostali porezi	215	0	0	0	0	0,0%
17	720000	NEPOREZNI PRIHODI (18+26+34+35)	216	0	30.882.906	30.128.852	30.882.906	0,0%
18	721000	Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika (19+.....+25)	217	0	1.806.235	1.414.186	1.606.235	0,0%
19	721100	Prihodi od nefin. javnih poduzeća i finansijskih Institucija	218	0	0	640	0	0,0%
20	721200	Ostali prihodi od imovine	219	0	1.806.235	1.413.546	1.606.235	0,0%
21	721300	Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	220	0	0	0	0	0,0%
22	721400	Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	221	0	0	0	0	0,0%
23	721500	Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	222	0	0	0	0	0,0%
24	721600	Prihodi od privatizacije	223	0	0	0	0	0,0%
25	721700	Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju	224	0	0	0	0	0,0%
26	722000	Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga (27+.....33)	225	0	29.273.834	28.708.871	29.273.834	0,0%
27	722100	Administrativne takse	226	0	9.355	754	9.355	0,0%
28	722200	Sudske takse	227	0	0	0	0	0,0%
29	722300	Komunalne naknade i takse	228	0	0	0	0	0,0%
30	722400	Ostale budžetske naknade i takse	229	0	5.714.095	6.630.177	5.714.095	0,0%
31	722500	Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima	230	0	23.483.744	22.070.412	23.483.744	0,0%
32	722600	Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti prihodi)	231	0	3.284	2.222	3.284	0,0%
33	722700	Neplanirane uplate-prihodi	232	0	63.356	5.306	63.356	0,0%
34	723000	Novčane kazne	233	0	2.837	5.795	2.837	0,0%
35	777000	Drugi tekuci prihodi	234	0	0	0	0	0,0%
36		PRIMLJENI TRANSFERI (Transferi i donacije) (37+38+39+40+41+42)	235	0	0	0	0	0,0%
37	731100	Primljeni tek. transferi od inostranih Vlada i međun. organizacija	236	0	0	0	0	0,0%
38	732100	Primljeni transferi od ostalih nivoa vlasti	237	0	0	0	0	0,0%
39	741100	Primljeni kapitalni transferi od inostranih Vlada	238	0	0	0	0	0,0%
40	742100	Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova	239	0	0	0	0	0,0%
41	742200	Kapitalni transferi iz nevladinih izvora	240	0	0	0	0	0,0%
42	733100	Donacije	241	0	0	0	0	0,0%
43		R A S H O D I (44+47+48+58+67+75+80)	242	530.551.087	494.543.395	431.003.065	-36.007.692	93,2%
44	811000	Plaće i naknade troškova zaposlenih (45+46)	243	6.210.760	5.421.048	4.973.017	-789.712	87,3%
45	811100	Bruto plaće i naknade plaća	244	5.546.640	4.714.319	4.128.015	-832.321	85,0%
46	811200	Naknade troškova zaposlenim	245	664.120	706.729	844.002	42.609	106,4%

47	612100	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	246	582.397	502.258	437.584	-80.139	86,2%
48	613000	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge (49+.....+57)	247	25.325.000	11.998.133	6.761.835	-13.326.867	47,4%
49	613100	Putni troškovi	248	60.000	69.280	37.981	9.280	115,5%
50	613200	Izdaci za energiju	249	155.000	106.927	104.495	-48.073	69,0%
51	613300	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	250	130.000	92.720	98.171	-37.280	71,3%
52	613400	Nabavka materijala i sitnog inventara	251	80.000	47.887	51.640	-32.113	59,9%
53	613500	Izdaci za usluge prevoza i goriva	252	28.000	10.241	14.700	-17.759	35,6%
54	613600	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	253	80.000	73.804	67.603	-6.196	92,3%
55	613700	Izdaci za tekuće održavanje	254	80.000	31.306	39.967	-48.694	39,1%
56	613800	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga pl. prometa	255	340.000	87.776	269.751	-252.224	25,8%
57	613900	Ugovorene i druge posebne usluge	256	24.372.000	11.478.192	6.057.527	-12.893.806	47,1%
58	614000	Tekući transferi i drugi tekući rashodi (59+.....+66)	257	224.991.000	223.846.974	223.061.552	-1.144.026	99,5%
59	614100	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	258	200.831.000	200.581.908	214.122.858	-249.094	99,9%
60	614200	Tekući transferi pojedincima	259	0	0	0	0	0,0%
61	614300	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	260	4.000.000	4.168.495	3.020.787	168.495	104,2%
62	614400	Subvencije javnim preduzećima	261	0	0	700.000	0	0,0%
63	614500	Subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima	262	0	0	0	0	0,0%
64	614600	Subvencije finansijskim institucijama	263	0	0	0	0	0,0%
65	614700	Tekući transferi u inostranstvo	264	0	0	0	0	0,0%
66	614800	Drugi tekući rashodi	265	20.160.000	19.096.573	5.218.007	-1.083.427	94,7%
67	615000	Kapitalni transferi (68+.....+74)	266	65.000.000	49.995.471	28.998.636	-15.004.529	76,9%
68	615100	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti	267	50.000.000	49.995.471	28.998.636	-4.529	100,0%
69	615200	Kapitalni transferi pojedincima	268	0	0	0	0	0,0%
70	615300	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	269	0	0	0	0	0,0%
71	615400	Kapitalni transferi javnim poduzećima	270	0	0	0	0	0,0%
72	615500	Kapitalni transferi privatnim poduzećima i poduzetnicima	271	5.000.000	0	0	-5.000.000	0,0%
73	615600	Kapitalni transferi finansijskim institucijama	272	10.000.000	0	0	-10.000.000	0,0%
74	615700	Kapitalni transferi u inostranstvo	273	0	0	0	0	0,0%
75	616000	Izdaci za kamate (76+.....+79)	274	208.441.930	202.779.511	166.770.341	-5.662.419	97,3%
76	616100	Kamata na pozajmice primljene kroz Državu	275	177.466.095	180.922.216	155.783.836	3.456.121	101,9%
77	616200	Izdaci za inostrane kamate	276	1.641.009	1.538.777	1.746.846	-102.232	93,8%
78	616300	Kamate na domaće pozajmljivanje	277	13.300.000	20.318.518	9.239.859	7.018.518	152,8%
79	616500	Izdaci za kamate vezane za dug po izdatim garancijama	278	16.034.826	0	0	-16.034.826	0,0%
80	600000	Tekuća budžetska rezerva	279					0,0%
81		TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (1 minus 43)	280	-530.551.087	-463.660.489	-400.874.213	66.890.598	87,4%
82		TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA	281					0,0%
83		PRIMICI OD PRODAJE STALNIH SREDSTAVA (84+85+86)	282	0	0	0	0	0,0%

84	811100 (osim 811122 i 811123)	Primici od prodaje stalnih sredstava	283	0	0	0	0	0,0%
85	811200	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi	284	0	0	0	0	0,0%
86	811900	Ostali kapitalni primici	285	0	0	0	0	0,0%
87	821000	IZDACI ZA NABAVKU STALNIH SREDSTAVA (88+.....+93)	286	917.000	313.779	354.243	-603.221	34,2%
88	821100	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	287	0	0	0	0	0,0%
89	821200	Nabavka građevina	288	0	0	0	0	0,0%
90	821300	Nabavka opreme	289	294.000	140.649	281.509	-153.351	47,8%
91	821400	Nabavka ostalih stalnih sredstava	290	0	0	0	0	0,0%
92	821500	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	291	323.000	140.400	72.734	-182.600	43,5%
93	821600	Rekonstrukcija i investicijsko održavanje	292	300.000	32.730	0	-267.270	10,9%
94		NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (87 minus 83)	293	917.000	313.779	354.243	-603.221	34,2%
95		NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (81 minus 94)	294	-531.468.067	-463.974.268	-401.228.456	67.493.819	87,3%
96		TRANSAKCIJE U FINACIJSKOJ IMOVINI	295					
97		PRIMICI OD FINACIJSKE IMOVINE (98+.....+104)	296	0	0	0	0	0,0%
98	813100	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlasti	297	0	0	0	0	0,0%
99	813200	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i nepr. organiz.	298	0	0	0	0	0,0%
100	813300	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim poduzećima	299	0	0	0	0	0,0%
101	813400	Primitak sredstava po osn. učešća u dionicama javnih poduzeća	300	0	0	0	0	0,0%
102	813500	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih poduzeća i zajedničkim ulaganjima	301	0	0	0	0	0,0%
103	813600	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja	302	0	0	0	0	0,0%
104	813700	Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo	303	0	0	0	0	0,0%
105	822000	IZDACI ZA FINACIJSKU IMOVINU (106+.....+112)	304	22.500.000	22.500.000	15.000.000	0	100,0%
106	822100	Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti	305	0	0	0	0	0,0%
107	822200	Pozajmljivanje pojedincima, neprof. organiz. i privat poduzećima	306	0	0	0	0	0,0%
108	822300	Pozajmljivanje javnim poduzećima	307	0	0	0	0	0,0%
109	822400	Izdaci za kupovinu dionica javnih poduzeća	308	0	0	0	0	0,0%
110	822500	Izdaci za kupovinu dionica privatnih poduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima	309	0	0	0	0	0,0%
111	822600	Ostala domaća pozajmljivanja	310	22.500.000	22.500.000	15.000.000	0	100,0%
112	822700	Pozajmljivanje u inostranstvo	311	0	0	0	0	0,0%
113		NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINACIJSKE IMOVINE (97 minus 105)	312	-22.500.000	-22.500.000	-15.000.000	0	100,0%
114		TRANSAKCIJE U FINACIJSKIM OBVEZAMA	313				0	0,0%

115		PRIMICI OD ZADUŽIVANJA (116+120)	314	0	0	0	0	0,0%
116	814000	Primici od dugoročnog zaduživanja (117+118+119)	315	0	0	0	0	0,0%
117	814100	Zajmovi primljeni kroz državu	316	0	0	0	0	0,0%
118	814200	Primici od inostranog zaduživanja	317	0	0	0	0	0,0%
119	814300	Primici od domaćeg zaduživanja	318	0	0	0	0	0,0%
120	815000	Primici od kratkoročnog zaduživanja (121+122+123)	319	0	0	0	0	0,0%
121	815100	Zajmovi primljeni kroz državu	320	0	0	0	0	0,0%
122	815200	Primici od inostranog zaduživanja	321	0	0	0	0	0,0%
123	815300	Primici od domaćeg zaduživanja	322	0	0	0	0	0,0%
124	823000	IZDACI ZA OTPLATE DUGOVA (125+.....+130)	323	1.203.569.742	931.419.602	830.137.601	-272.150.140	77,4%
125	823100	Otplata dugova primljenih kroz državu	324	750.429.238	697.595.832	670.214.524	-52.833.406	93,0%
126	823200	Varijске otplate	325	7.583.297	6.011.205	6.030.417	-1.572.092	79,3%
127	823300	Otplata domaćeg pozajmljivanja	326	430.000.000	225.311.482	109.796.641	-204.688.518	52,4%
128	823400	Otplata unutrašnjeg duga	327	14.057.207	2.501.063	42.096.019	-11.556.124	17,8%
129	823500	Otplata duga po izdanim garancijama	328	1.500.000	0	0	-1.500.000	0,0%
130	823600	Otkup duga	329	0	0	0	0	0,0%
131		NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA (115 minus 124)	330	-1.203.569.742	-931.419.602	-830.137.601	272.150.140	77,4%
132		UKUPAN FINANIJSKI REZULTAT (95+113+131)	331	-1.757.537.829	-1.417.893.870	-1.246.366.057	339.643.959	80,7%
133		SINTETIČKA KLASIFIKACIJA FUNKCIJA VLADE (COFOG) (134+143+149+156+166+173+180+187+194+203)	332	0	1.448.776.775	1.276.494.909	1.448.776.775	0,0%
134	01	Opće javne usluge (135+.....+142)	333	0	1.448.776.775	1.276.494.909	1.448.776.775	0,0%
135	011	Izvršni i zakon.organi, finacijski i fiskalni poslovi, vanjski poslovi	334	0	1.266.264.664	1.119.110.502	1.266.264.664	0,0%
136	012	Strana ekonomska pomoć	335	0	0	0	0	0,0%
137	013	Opće usluge	336	0	0	0	0	0,0%
138	014	Osnovno istraživanje	337	0	0	0	0	0,0%
139	015	IIR Opće javne usluge	338	0	0	0	0	0,0%
140	016	Opće javne usluge n. k.	339	0	0	0	0	0,0%
141	017	Transakcije vezane za javni dug	340	0	182.512.111	157.364.407	182.512.111	0,0%
142	018	Transferi općeg karaktera između različitih nivoa vlasti	341	0	0	0	0	0,0%
143	02	Obrana(144+.....+148)	342	0	0	0	0	0,0%
144	021	Vojna obrana	343	0	0	0	0	0,0%
145	022	Civilna obrana	344	0	0	0	0	0,0%
146	023	Inostrana vojna pomoć	345	0	0	0	0	0,0%
147	024	IIR Obrana	346	0	0	0	0	0,0%
148	025	Obrana n. k.	347	0	0	0	0	0,0%
149	03	Javni red i sigurnost (150+.....+155)	348	0	0	0	0	0,0%
150	031	Policijske usluge	349	0	0	0	0	0,0%

151	032	Usluge protivpožarne zaštite	350	0	0	0	0	0,0%
152	033	Sudovi	351	0	0	0	0	0,0%
153	034	Zatvori	352	0	0	0	0	0,0%
154	035	IIR Javni red i sigurnost	353	0	0	0	0	0,0%
155	036	Javni red i sigurnost n. k.	354	0	0	0	0	0,0%
156	04	Ekonomski poslovi (157+.....+165)	355	0	0	0	0	0,0%
157	041	Opći ekonomski, komercijalni i poslovi po pitanju rada	356	0	0	0	0	0,0%
158	042	Poljoprivreda, šumarstvo, lov i ribolov	357	0	0	0	0	0,0%
159	043	Gorivo i energija	358	0	0	0	0	0,0%
160	044	Rudarstvo, proizvodnja i izgradnja	359	0	0	0	0	0,0%
161	045	Transport	360	0	0	0	0	0,0%
162	046	Komunikacije	361	0	0	0	0	0,0%
163	047	Ostale industrije	362	0	0	0	0	0,0%
164	048	IIR Ekonomski poslovi	363	0	0	0	0	0,0%
165	049	Ekonomski poslovi n. k.	364	0	0	0	0	0,0%
166	05	Zaštita životne sredine (167+.....+172)	365	0	0	0	0	0,0%
167	051	Upravljanje otpadom	366	0	0	0	0	0,0%
168	052	Upravljanje otpadnim vodama	367	0	0	0	0	0,0%
169	053	Smanjenje zagađenosti	368	0	0	0	0	0,0%
170	054	Zaštita raznovrsnosti flore i faune i zaštita krajolika	369	0	0	0	0	0,0%
171	055	IIR Zaštita životne sredine	370	0	0	0	0	0,0%
172	056	Zaštita životne sredine n. k.	371	0	0	0	0	0,0%
173	06	Stambeni i zajednički poslovi (174+.....+179)	372	0	0	0	0	0,0%
174	061	Stambeni razvoj	373	0	0	0	0	0,0%
175	062	Razvoj zajednice	374	0	0	0	0	0,0%
176	063	Vodosnabdjevanje	375	0	0	0	0	0,0%
177	064	Ulična rasvjeta	376	0	0	0	0	0,0%
178	065	IIR Stambeni i zajednički poslovi	377	0	0	0	0	0,0%
179	066	Stambeni i zajednički poslovi n. k.	378	0	0	0	0	0,0%
180	07	Zdravstvo (181+.....+186)	379	0	0	0	0	0,0%
181	071	Medicinski proizvodi, uređaji i oprema	380	0	0	0	0	0,0%
182	072	Vanbolničke usluge	381	0	0	0	0	0,0%
183	073	Bolničke usluge	382	0	0	0	0	0,0%
184	074	Usluge zdravstvene zaštite	383	0	0	0	0	0,0%
185	075	IIR Zdravstvo	384	0	0	0	0	0,0%

186	076	Zdravstvo n. k.	385	0	0	0	0	0,0%
187	08	Rekreacija, kultura i religija (188+.....+193)	386	0	0	0	0	0,0%
188	081	Usluge sporta i rekreacije	387	0	0	0	0	0,0%
189	082	Usluge kulture	388	0	0	0	0	0,0%
190	083	Usluge emitiranja i izdavaštva	389	0	0	0	0	0,0%
191	084	Religijske i druge zajedničke usluge	390	0	0	0	0	0,0%
192	085	liR Rekreacija, kultura i religija	391	0	0	0	0	0,0%
193	086	Rekreacija, kultura i religija n. k.	392	0	0	0	0	0,0%
194	09	Obrazovanje (195+.....+202)	393	0	0	0	0	0,0%
195	091	Predškolsko i osnovno obrazovanje	394	0	0	0	0	0,0%
196	092	Srednje obrazovanje	395	0	0	0	0	0,0%
197	093	Obrazovanje poslije srednje škole koje nije visoko obrazovanje	396	0	0	0	0	0,0%
198	094	Visoko obrazovanje	397	0	0	0	0	0,0%
199	095	Obrazovanje koje nije definirano nivoom	398	0	0	0	0	0,0%
200	096	Pomoćne usluge obrazovanju	399	0	0	0	0	0,0%
201	097	liR Obrazovanje	400	0	0	0	0	0,0%
202	098	Obrazovanje n. k.	401	0	0	0	0	0,0%
203	10	Socijalna zaštita (204+.....+212)	402	0	0	0	0	0,0%
204	101	Bolest i hendikepiranost	403	0	0	0	0	0,0%
205	102	Starost	404	0	0	0	0	0,0%
206	103	Nasljednici	405	0	0	0	0	0,0%
207	104	Porodica i djeca	406	0	0	0	0	0,0%
208	105	Nezaposlenost	407	0	0	0	0	0,0%
209	106	Stanovanje	408	0	0	0	0	0,0%
210	107	Socijalno isključenje n. k.	409	0	0	0	0	0,0%
211	108	liR Socijalna zaštita	410	0	0	0	0	0,0%
212	109	Socijalna zaštita n. k.	411	0	0	0	0	0,0%

Sarajevo
Mjest:

24.2.2025.
Datum

SMILBEGOVIĆ (NEDIB) LEJLA
Certifikovani računovođa

CR-5975/5

Broj dozvole
CERTIFIKOVANI RAČUNOVODJA
Lejla Čabranković
Bosna i Hercegovina

Toni Kraljević, ministar
Rukovodilac

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

Federalno ministarstvo finansija
Nadležno ministarstvo

FEDERALNO MINISTARSTVO FINANSIJA-FEDERALNO MINISTARSTVO FINANSIJA Sarajevo
Potrošačka jedinica - glava

Sarajevo-Centar
Sjedište potrošačke jedinice

Obrazac BS
4200575050003
Identifikacioni broj
84.11
Šifra po kvalifikacionoj djelatnosti
16010001
Organizacioni broj
1601
Operativni broj
0110
Funkcionalni kod
10
Fond
Pojedinačni obrasci: ☐
Konsolidovani obrasci: ☐

BILANS STANJA
na dan 31.12.2024. godine

R.b.	Broj konta	Pozicija	Oznaka za AOP	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (4/5) × 100
1	2	3	4	5	6	
1		I AKTIVA				
2	100000+ 200000	A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (3 do 10)	001	56.996.874	58.861.126	96,83
3	110000	Novčana sredstva i plemeniti metali	002	444	316	140,51
4	120000	Vrijednosni papiri	003	0	0	
5	130000	Kratkoročna potraživanja	004	82.263	163.370	50,35
6	140000	Kratkoročni plasmani	005	0	0	
7	160000	Finansijski i obračunski odnosi sa drugim povezanim jedinicama	006	56.914.167	58.697.440	96,96
8	210000	Zalihe materijala i robe	007	0	0	
9	220000	Zalihe sitnog inventara	008	0	0	
10	190000	Kratkoročna razgraničenja	009	0	0	
11	000000	B. Stalna sredstva (14+17+20+21)	010	13.207.050	25.898.644	51,00
12	011000	Stalna sredstva	011	15.892.883	15.354.253	103,51
13	011900	Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	012	8.276.498	7.963.595	103,93
14	011-0119	Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (12-13)	013	7.616.385	7.390.658	103,05
15	020000	Dugoročni plasmani	014	0	0	
16	029000	Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana	015	0	0	
17	020-029	Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (15-16)	016	0	0	
18	031000	Vrijednosni papiri	017	0	0	
19	031900	Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira	018	0	0	
20	031-0319	Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (18-19)	019	0	0	
21	09	Dugoročna razgraničenja	020	5.590.665	18.507.986	30,21
22		UKUPNA AKTIVA (2+11) = 41	021	70.203.924	84.759.770	82,83

Kontrolni broj: 1014865393507

str. 1 od 2

R.b.	Broj konta	Pozicija	Oznaka za AOP	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (4/5) × 100
1	2	3	4	5	6	
23		II PASIVA				
24	300000	A. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (25 do 30)	022	57.096.707	58.959.791	96,84
25	310000	Kratkoročne tekuće obaveze	023	1.412.097	5.033.989	28,05
26	320000	Obaveze po osnovu vrijednosnih papira	024	0	0	
27	330000	Kratkoročni krediti i zajmovi	025	2.594.247	154.613	1.677,90
28	340000	Obaveze prema zaposlenicima	026	526.960	428.394	123,01
29	360000	Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	027	0	0	
30	390000	Kratkoročna razgraničenja	028	52.563.403	53.342.795	98,54
31	400000	B. Dugoročne obaveze i razgraničenja (32+33+34)	029	5.825.621	18.744.110	31,08
32	410000	Dugoročni krediti i zajmovi	030	0	0	
33	420000	Ostale dugoročne obaveze	031	5.590.665	18.507.986	30,21
34	490000	Dugoročna razgraničenja	032	234.956	236.124	99,51
35	500000	C. Izvori stalnih sredstava (36+37+38+39-40)	033	7.281.596	7.055.869	103,20
36	510000	Izvori stalnih sredstava	034	7.616.385	7.390.658	103,05
37	520000	Ostali izvori sredstava	035	0	0	
38	530000	Izvori sredstava rezervi	036	0	0	
39	590000	Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	037	0	0	
40	590000	Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima	038	334.789	334.789	100,00
41		UKUPNA PASIVA (24+31+35) = 22	039	70.203.924	84.759.770	82,83

Sarajevo-Centar, 24.02.2025.
Mjesto i datum

SMAILBEGOVIĆ (NEDIB) LEJLA
Certifikovani računovoda

Toni Kraljević
Rukovodilac

CR-5976/5
Broj dozvole

033/253-494
Kontakt

CERTIFIKOVANI RAČUNOVODICA
Lejla Smailbegović
broj CR 5976/5

Kontrolni broj: 1014865393507

str. 2 od 2

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
FEDERALNO MINISTARSTVO FINANSIJA
FEDERALNO MINISTARSTVO FINANSIJA
SARAJEVO

BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERAL MINISTRY OF FINANCE
SARAJEVO

Sarajevo, 21. 5. 2025.
Broj: 02-11-3-7-8909-3/24

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH

IZJAVA RUKOVODSTVA

Ova izjava (u skladu sa zahtjevima ISSAI-ja 2580) daje se u vezi s vašom finansijskom revizijom **Federalnog ministarstva financija-finansija** za 2024. godinu, u svrhu izražavanja mišljenja o tome da li finansijski izvještaji daju istinit i objektivan prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima, u skladu s posebnim propisima Federacije BiH za budžetske korisnike o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru. Izjava se daje i u svrhu potvrđivanja da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, prikazane u finansijskim izvještajima **Federalnog ministarstva financija-finansija**, u svim značajnim aspektima usklađene s nadležnom zakonskom i drugom pravnom regulativom.

Potvrđujemo sljedeće (po našem najboljem znanju i uvjerenju, nakon ispitivanja koje smo smatrali neophodnim kako bismo se odgovarajuće informisali):

Finansijski izvještaji

- Ispunili smo svoju odgovornost za pripremu finansijskih izvještaja u skladu s posebnim propisima Federacije BiH o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.
- Značajne pretpostavke koje smo koristili u izradi računovodstvenih procjena, uključujući i one mjerene po fer vrijednosti, razumne su i osnovane.
- Odnosi i transakcije između povezanih strana adekvatno su računovodstveno obuhvaćene i objavljene u skladu s posebnim propisima Federacije BiH o računovodstvu i finansijskom izvještavanju.
- Pravilno smo procijenili, evidentirali i objavili sve gubitke po osnovu nenaplativih potraživanja, preuzetih obaveza i obezvređivanja imovine.
- Preduzeli smo neophodne aktivnosti da spriječimo prevare i zloupotrebe javnih sredstava za slučajeve koji su nam bili poznati.

Sarajevo, Ulica Mehmeda Spaha br. 5
Telefon +387 33 253 400 Fax +387 663 314
e-mail : ured.ministra@fmf.gov.ba
www.fmf.gov.ba

- Nije bilo neusklađenosti sa zahtjevima nadležne zakonske i druge pravne regulative, koje bi, u slučaju nepoštovanja, mogle imati materijalno značajne efekte na finansijske izvještaje.
- Nabavke roba, usluga i radova proveli smo u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u BiH, rukovodeći se principima racionalnog trošenja javnih sredstava i obezbjeđivanja najboljeg kvaliteta nabavljenih roba, usluga i radova.
- Postupili smo u skladu sa svim aspektima odredbi ugovora (koje smo zaključili tokom godine ili u ranijem periodu), a koje bi, u slučaju nepridržavanja, mogle imati značajne efekte na finansijske izvještaje.
- Sve transakcije su evidentirane u računovodstvenim evidencijama i prezentovane u finansijskim izvještajima.

Omogućili smo vam:

- pristup svim poslovnim knjigama, evidencijama i dokumentaciji, za koje smatramo da su relevantne za pripremu finansijskih izvještaja;
- pristup svim informacijama o sudskim sporovima u toku, pokrenutim protiv Federalnog ministarstva finansijske politike i koje je pokrenulo Federalno ministarstvo finansijske politike i procjenu ishoda tih sporova;
- pristup dokumentaciji vezanoj za sudska poravnjenja i isplate po tim osnovama;
- dodatne informacije koje ste zahtijevali od nas za potrebe revizije;
- neograničen pristup osobama u Federalnom ministarstvu finansijske politike za koje ste utvrdili da je neophodno da daju revizorske dokaze.

Pružene informacije

- Otkrili smo vam sve poznate slučajeve neusklađenosti sa zakonskom i drugom pravnom regulativom ili sumnjama da one postoje.
- Otkrili smo vam identitet povezanih stranaka subjekta i sve odnose i transakcije koje su nam poznate.
- Dali smo sve informacije u vezi s prevaram ili sumnjom da ona postoji, za koje imamo saznanja i koje mogu uticati na subjekt, a uključuju:
 - rukovodstvo;
 - zaposlene koji imaju značajnu ulogu u internoj kontroli ili
 - ostale, gdje prevara može imati značajan učinak na finansijske izvještaje.

S poštovanjem,

MINISTAR

Toni Kraljević

Sarajevo, Ulica Mehmeda Spahića br. 5
Telefon +387 33 253 400 Fax +387 663 314
e-mail : ured.ministara@fmf.gov.ba
www.fmf.gov.ba